

Հայաստանի արիմիությունների կոնֆեդերացիա

ԱՐՀՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԱՆՑՈՒԴԱՐՁ Տարեգիրք

Դեկտեմբեր 2024

Նոյեմբեր 2024

Հոկտեմբեր 2024

Սեպտեմբեր 2024

Օգոստոս 2024

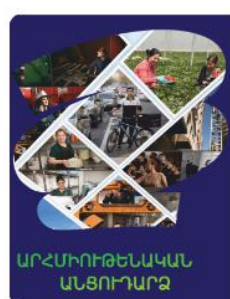
Հուլիս 2024

Հունիս 2024

Մայիս 2024

Ապրիլ 2024

Մարտ 2024

Փետրվար 2024

Հունվար 2024

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիա

Ողջույնի խոսք (Էջ 4)

Ամփոփում. 2024 թվականի բանավոր և գրավոր իրավաբանական խորհրդատվության, դատական գործերի քանակը (Էջ 5)

Ամփոփում. Տեսանյութերի դիտումները թվերով (Էջ 6)

«Արհմիութենական անցուղարձ» հունվար (Էջ 7-17)

«Արհմիութենական անցուղարձ» փետրվար (Էջ 18-34)

«Արհմիութենական անցուղարձ» մարտ (Էջ 35-57)

«Արհմիութենական անցուղարձ» ապրիլ (Էջ 58-66)

«Արհմիութենական անցուղարձ» մայիս (Էջ 67-80)

«Արհմիութենական անցուղարձ» հունիս (Էջ 81-90)

«Արհմիութենական անցուղարձ» հուլիս (Էջ 91-98)

«Արհմիութենական անցուղարձ» օգոստոս (Էջ 99-106)

«Արհմիութենական անցուղարձ» սեպտեմբեր (Էջ 107-116)

«Արհմիութենական անցուղարձ» հոկտեմբեր (Էջ 117-131)

«Արհմիութենական անցուղարձ» նոյեմբեր (Էջ 132-136)

«Արհմիութենական անցուղարձ» դեկտեմբեր (Էջ 137-147)

Բարի գալուստ
«Արհմիութենական անցուդարձ» տարեգիրք

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի (ՀԱՄԿ) տարեգիրքը ներկայացնում է 2024 թվականին ՀԱՄԿ-ի հիմնական ձեռքբերումները և վկայում աշխատողների իրավունքների պաշտպանության ու աշխատանքային պայմանների բարելավմանն ուղղված ՀԱՄԿ-ի շարունակական ջանքերի մասին: «Արհմիութենական անցուդարձ» ամսագիրը՝ Հայաստանի առաջին էլեկտրոնային արհմիութենական պարբերականը, 2024 թվականին դարձավ կարևոր հարթակ՝ ներկայացնելու մեր գործունեությունը, տարածելու աշխատանքային իրավունքների վերաբերյալ իրազեկվածությունը և ամրապնդելու մեր արհմիութենական համայնքը: Այն նպաստեց աշխատողների միջև համերաշխության ու համագործակցության խորացմանը: Այս տարեգիրքը վկայում է միասնության ուժի և համատեղ ջանքերի շնորհիվ արձանագրված առաջընթացի մասին: Շնորհակալություն բոլոր նրանց, ովքեր իրենց ներդրումն ունեցան մեր հաջողությունների մեջ: Շարունակենք միասին առաջ մղել մեր ընդհանուր առաքելությունը՝ ապահովելով աշխատողների արժանապատիվ աշխատանքն ու իրավունքների պաշտպանությունը:

Հայաստանի արհմիությունների
կոնֆեդերացիայի աշխատակազմ

2024 թվականի բանավոր և գրավոր իրավաբանական խորհրդատվության և դատական գործերի քանակը

№	Հարցեր	Քանակ
1	Աշխատանքային պայմանագիր (կնքում, փոխախումբ, լուծում)	196
2	Արձակուրդ (ամենամյա, լրացուցիչ, հոլիդային, ծննդաբերության)	66
3	Վնասի հատուցում	2
4	Աշխատավարձ	87
5	Անաշխատունակության թերթիկի վճարում	12
6	Աշխատանքային կարգապահություն	43
7	Աշխատաժամանակ	15
8	Հարկադիր պարսպուրդ	41
9	Կենսաթոշակի հաշվարկ, արտոնյալ պայմաններով կենսաթոշակ	22
10	Աշխատանքային ստաժ	2
11	Վերջնահաշվարկ	50
12	Խտրականություն	89
13	Այլ	48
	Ընդամենը	673

- 18 գրավոր
- 655 բանավոր
- 15 դատական գործ, որից 14-ն ավարտվել է հաղթանակով
- 2 հայց նոր է մուտք արվել դատարան

Տեսալուսերի դիտումները թվերով

Տեսալուսերի դիտումներ՝ 95000 մարդ
Ֆեյսբուքյան էջի դիտումներ՝ 43704 մարդ
Կանայք՝ 74%
Տղամարդիկ՝ 26%

ԱՐՀԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԱՆՑՈՒԴԱՐՁ

ՀՈՒՆՎԱՐ 2024

#1

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի Նախագահի այցը Սյունիքի մարզ, քաղաք Քաջարան

ՀԱՄԿ-ի նախագահ Էլեն Մանասերյանը, Լեռնագործների, մետալուրգների և ոսկերիչների արհեստակցական կազմակերպությունների ՃՀՄ Նախագահ Էդուարդ Փահլևանյանը և ՀԱՄԿ-ի հետ համագործակցող փաստաբան Նաիրա Համբարձումյանը Սյունիքի մարզի Քաջարան քաղաքի մշակույթի տանը 2024 թվականի հունվարի 13-ին հանդիպեցին Չանգեզուրի պղնձամուլիբդենային կոմբինատի արտադրամասերում գործող արհմիությունների նախագահների, ինչպես նաև գործատուի ներկայացուցիչների հետ:

Հանդիպման ընթացքում քննարկվեցին ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքում տեղի ունեցած այն փոփոխությունները, որոնք դեռևս պարզաբանման կարիք ունեն:

Ն.Համբարձումյանը ներկայացրեց ոլորտում իրավակիրառ և դատական պրակտիկ գործերը:

Մասնակիցները խոսեցին ներկա խնդիրների մասին, ներկայացրին նաև արակտիկայում իրավական ակտերի անկատարության պատճառով առաջացող ամենօրյա խոչընդոտները: ՀԱՄԿ-ի նախագահը խոստացավ բարձրացրած հարցերը քննարկել սոցիալական գործընկերության շրջանակներում պատկան մարմինների հետ: ԶՊՄԿ արհեստակցական կազմակերպության արհմիությունների նախագահները նշեցին, որ նման դեմ առ դեմ հանդիպումներն արդյունավետ են և նպաստում են արհմիության աշխատանքների լավարկմանը:

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահի հարցազրույցը հանրային ռադիոյի «Ձեր փաստաբանը» հաղորդաշարին

Ի՞նչ է արժանապատիվ
աշխատանքը, ինչպիսի՞ն է ՀՀ
դիրքը, ի՞նչ անելիքներ ունի
պետությունը միջազգային
չափորոշիչներին
համապատասխանելու համար:

Տեսանյութը կարող եք դիտել՝ հետևելով այս հղմանը:
<https://www.youtube.com/watch?v=wWoTl1Xc6Cc>

ՀՀ ԿԳՄՍ Նախարարությունը պատասխանել է ՀԱՄԿ-ի՝ «ՆԶՊ» առարկա դասավանդող ուսուցիչների ատեստավորման արդյունքով ուսուցչի դրույքաչափի սահմանման և դրան հատկացվող հավելավճարի հաշվարկման կարգի վերաբերյալ պարզաբանում տրամադրելու գրությանը

«ՆԶՊ» առարկա դասավանդող մի շարք ուսուցիչներ ատեստավորման արդյունքով ուսուցչի դրույքաչափի և դրան հատկացվող հավելավճարի տրամադրման կարգի շուրջ առաջացած հարցերով 2023 թվականի դեկտեմբերին դիմել էին Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիա (ՀԱՄԿ):

Ուսուցիչների դիմումների հիման վրա ՀԱՄԿ-ը ՀՀ ԿԳՄՍ Նախարարությանը գրությամբ խնդրել էր պարզաբանել «ՆԶՊ» առարկա դասավանդող ուսուցիչների ատեստավորման արդյունքով ուսուցչի դրույքաչափի սահմանման և դրան հատկացվող հավելավճարի հաշվարկման կարգը, քանի որ նրանց դեպքում դրույքաչափը բարձրանում է «Ուսուցիչների կամավոր ատեստավորման, կամավոր ատեստավորման արդյունքով ուսուցչի դրույքաչափի և դրան հատկացվող հավելավճարի տրամադրման, կամավոր ատեստավորման հանձնաժողովի ձևավորման կարգը հաստատելու» 2022 թվականի ապրիլի 28-ի ՀՀ կառավարության N 596-Ն որոշման համաձայն՝ դառնալով 200000 ՀՀ դրամ:

«ՆԶՊ» առարկա դասավանդող կամավոր ատեստավորված ուսուցիչների համար նախատեսված հավելավճարի հաշվարկման նպատակով 200000 ՀՀ դրամը բաժանվում է 22 դասաժամի, մինչդեռ այդ ուսուցիչները վճարվում են այլ դրույքաչափով (11 ժամը՝ մեկ դրույք):
Ի պատասխան ՀԱՄԿ-ի գրության՝ ՀՀ ԿԳՄՍ Նախարարությունը տրամադրել է պարզաբանում, որին կարող եք ծանոթանալ ստորև.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՌԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ,
ԴՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱՐԱՐԻ ՏԵՂԱԿԱԼ

РЕСПУБЛИКА АРМЕНИЯ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ,
НАУКИ, КУЛЬТУРЫ И СПОРТА
ЗАМЕСТИТЕЛЬ МИНИСТРА

REPUBLIC OF ARMENIA
MINISTRY OF EDUCATION,
SCIENCE, CULTURE AND SPORT
DEPUTY MINISTER

Երևան, 4, Սարգսյան 3, Կառավարական տուն 2, Բեռ./Тел./Tel.: +374 10 59 96 00, ֆաքս/факс/Max (374 10) 52 73 43,
Ереван, В. Саргсян 3, Дом правительства 2, 0010, V. Sargsyan 3, Government House 2, Yerevan, secretariat@eecs.am,
iscs.am

N02/09.3/1062-2024

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴՄՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՆՖԵՐԵՆՑԻԱՅԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
ԷԼԵՆ ՄԱՆԱՍԵՐՅԱՆԻՆ
hamk@hamk.am

Ի պաշտոնական Ձև՝ 20.12.2023 թ. նմ. 05-01/78 գրությամբ:

Հարգելի՛ Էլեն Մանասերյան

Տեղեկացնում եմ, որ ՀՀ կառավարության 2022 թվականի ապրիլի 28-ի N 596-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի պահանջի համաձայն՝ ատեստավորման արդյունքում ուսուցիչը **հավելավճար է ստանում դասավանդող /մանկավարժական/ ժամերին համապատասխան** օրենսդրությամբ սահմանված կարգով տրամադրվող աշխատավարձի նկատմամբ կիրառվող համապատասխան տոկոսի չափով՝ անկախ նրանից, թե որ առարկայից է ատեստավորվել: Աշխատավարձի հաշվարկը չի ներառում հավելավճարներն ու լրավճարները:

Հիշեցնեմ, որ Նշված կարգի 76-րդ կետի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ ենթակետերով սահմանված արդյունք ցուցաբերած ուսուցիչների դրույքաչափը փոխվում է՝ սահմանվելով 200.000 դրամ՝ մեկ դրույք զբաղվածության համար, նույն կարգի 76-րդ կետի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ ենթակետերի դեպքում այդ դրույքաչափի նկատմամբ հաշվարկվում է համապատասխան չափով հավելավճարը: Սույն կետով սահմանված դրույքաչափը նվազեցման ենթակա չէ:

Միաժամանակ տեղեկացնում եմ, որ քննարկելով բարձրացված հարցը, որոշվել է կամավոր ատեստավորման արդյունքում «ՆՁՊ» առարկան դասավանդող ուսուցիչների հավելավճարները և դրույքաչափի փոփոխությունը հաշվարկելիս կիրառել իրավական կոլիզիաների լուծման կանոնները՝ առավել բարենպաստ նորմատիվ իրավական ակտի նորմը՝ համաձայն «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի՝ հաշվի առնելով, որ «ՆՁՊ» առարկան դասավանդող ուսուցիչների

համար աշխատավարձի հաշվարկը կատարվում է՝ հիմք ընդունելով ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի 2011 թվականի նոյեմբերի 9-ի N 1222-Ն և ՀՀ պաշտպանության նախարարի 2011 թվականի նոյեմբերի 10-ի N 1356-Ն համատեղ հրամանների պահանջը:

X

ՀԱՐԳԱՆՔՈՎ՝

ԱՐԱՔՍԻԱ ՍՎԱՅՅԱՆ

Կատարող՝ հանրակրթության վարչության
հանրակրթական և արտադպրոցական ծրագրերի մշակման
և իրականացման բաժնի գլխավոր մասնագետ Աննա Խաչատրյան,
հեռ.՝ (+374) 10-599-620

«Ջատագովության կարողությունների զարգացման» դասընթացի երկրորդ փուլ

«Ջատագովության կարողությունների զարգացման» դասընթացի երկրորդ փուլը տեղի ունեցավ 2024 թվականի հունվարի 19-ից 21-ը, որտեղ երիտասարդ արհմիութենականները ձեռք բերեցին ջատագովության և իրազեկման արշավների պլանավորման և իրականացման գործնական հմտություններ:

«Մասնագիտական կրթության և ուսուցման մասին» օրենսդրական բարեփոխումներն ու հիմնարար ուղղությունները» թեմայով խորհրդարանական լսումներ

2024 թվականի հունվարի 24-ին ՀԱՄԿ-ի նախագահի տեղակալ Տիրուհի Նազարեթյանը, Հայաստանի բուհերի արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության նախագահ Արմեն Ավետիսյանը, ՀԱՄԿ-ի աշխատակազմի իրավաբան Աննա Բարիկյանը մասնակցել են ՀՀ Ազգային ժողովում կայացած «Մասնագիտական կրթության և ուսուցման մասին» օրենսդրական բարեփոխումներն ու հիմնարար ուղղությունները» թեմայով խորհրդարանական լսումներին, որտեղ ՀԱՄԿ-ի նախագահի տեղակալ Տիրուհի Նազարեթյանը հանդես եկավ ելույթով:

Տեսանյութը կարող եք դիտել՝ հետևելով այս հղմանը:
https://www.youtube.com/watch?v=GKI4dUCw_xM

Հուշագրի կնքում Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի մշտական գործող աշխատանքային հարաբերություններում հավասարության հարցերով հանձնաժողովի, Երևանի և հարակից մարզերի կին գործատուների միության միջև

2024 թվականի հունվարի 26-ին տեղի ունեցավ Երևանի և հարակից մարզերի կին գործատուների միության կողմից «Գեներային տնտեսագիտությունը և դրանց կարևորությունը Հայաստանում կանանց ձեռներեցության զարգացման համար» թեմայով համաժողով, որին մասնակցում էին Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը, Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի աշխատանքային և սոցիալական իրավունքների պաշտպանության բաժնի իրավաբան Աննա Բարիկյանը, Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի մշտական գործող աշխատանքային հարաբերություններում հավասարության հարցերով հանձնաժողովի նախագահ Լիանա Ամիրադյանը:

Համաժողովի մասնակիցներին ողջույնի խոսքով հանդես եկավ Հայաստանի արհմիություններ կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը, ՀԱԳՄ փոխնախագահ Արմեն Մարտիրոսյանը, Միջազգային մասնավոր ձեռնարկատիրության կենտրոնի հայաստանյան մասնաճյուղի տնօրեն Լուիզա Այվազյանը:

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի աշխատանքային և սոցիալական իրավունքների պաշտպանության բաժնի իրավաբան Աննա Բարիկյանի և Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի մշտական գործող աշխատանքային հարաբերություններում հավասարության հարցերով հանձնաժողովի նախագահ Լիանա Ամիրադյանի կողմից ներկայացվեց «Կանանց հզորացումն արհմիությունների միջոցով» թեմայով շնորհանդեսը:

Համաժողովի ավարտին համագործակցության հուշագիր ստորագրվեց Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի մշտական գործող աշխատանքային հարաբերություններում հավասարության հարցերով հանձնաժողովի, Երևանի և հարակից մարզերի կին գործատուների միության միջև:

ԱՐՀՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԱՆՑՈՒԴԱՐՁ

ՓԵՏՐՎԱՐ 2024

**Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի
«Մասնագիտական կրթության և ուսուցման մասին», «Կրթության
մասին» և «Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային
օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին»
ՀՀ օրենքների նախագծերի վերաբերյալ առաջարկությունները**

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան ներկայացրել է ՀՀ Ազգային ժողովի գիտության, կրթության, մշակույթի, սփյուռքի, երիտասարդության և սպորտի հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Սիսակ Գաբրիելյանին «Մասնագիտական կրթության և ուսուցման մասին», «Կրթության մասին» և «Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերի վերաբերյալ իր առաջարկությունները:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
«ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ»
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

«Մասնագիտական կրթության և ուսուցման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի՝

1. 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 12-րդ կետի «գործատուների» բառից հետո առաջարկվում է լրացնել «աշխատողների ներկայացուցիչների (արհմիությունների)» բառերով և դիտարկել համապատասխան առաջարկությունը Նախագծի մյուս հոդվածներում փոփոխություն և լրացում կատարելու համար:

Հիմնավորում.

Համաձայն Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության 2023 թվականի հունիսի 16-ին ընդունված «Աշխատության որակյալ ծրագրերի մասին» № 208 հանձնարարականի 9-րդ կետի՝

«Անդամները պետք է գործատուների և աշխատողների ներկայացուցչական կազմակերպությունների մասնակցությամբ ներդնեն գործընթաց՝ որոշելու, թե արդյոք մասնագիտությունը հարմար է որակյալ աշխատության համար՝ հաշվի առնելով.

- ա) այդ մասնագիտության մեջ աշխատելու համար անհրաժեշտ կարողությունները,
- բ) աշխատության նպատակահարմարությունը՝ որպես այդպիսի կարողությունների ձեռքբերման միջոց,
- գ) նման կարողություններ ձեռք բերելու համար պահանջվող աշխատության տևողությունը,
- դ) այդ մասնագիտության հմտությունների և զբաղվածության ներկա և ապագա պահանջարկը,
- ե) գործատուների և աշխատողների կազմակերպությունների մասնագիտական, վերապատրաստման և աշխատաշուկայի փորձաքննությունը,
- զ) զարգացող մասնագիտական ոլորտների և զարգացող արտադրական գործընթացների և ծառայությունների լայն շրջանակը:

Հիմք ընդունելով վերը նշված Հանձնարարականի 10-րդ, 25-րդ, 27-րդ կետերը¹, անդամ պետությունները գործատուների և աշխատողների ներկայացուցչական կազմակերպությունների հետ խորհրդակցությունների միջոցով պետք է սահմանեն մասնագիտության հատուկ կամ ընդհանուր ստանդարտներ որակյալ աշխատության համար, միջոցներ ձեռնարկեն՝ ստեղծելու բարենպաստ միջավայր որակյալ

¹ https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:R208

աշկերտությունը խթանելու, ոչ ֆորմալից ֆորմալ տնտեսության անցումը հեշտացնելու համար:

Համաձայն Եվրոպական կրթական հիմնադրամի՝ «սոցիալական գործընկերներ» եզրույթը վերաբերում է արհմիություններին և գործատուների կազմակերպություններին: Սոցիալական գործընկերները մասնակցում են ինչպես քաղաքականության մշակմանը, այնպես էլ Եվրոպական կրթական հիմնադրամի գործընկեր երկրներում գործնական ուսուցման ապահովմանը: Նրանք ներգրավված են համակարգի տարբեր մակարդակներում (ազգային, տարածաշրջանային և տեղական): Հատկապես մասնագիտական ուսուցման համար կարևոր է, որ կառավարությունները, գործատուները և արհմիությունները զարգացնեն իրենց կարողությունները՝ համատեղ աշխատելու մասնագիտական կրթության և վերապատրաստման քաղաքականության մշակման և իրականացման գործում:²

Միաժամանակ, հարկ է նշել, որ եռակողմ սոցիալական գործընկերության՝ Կառավարության, գործատուների և արհմիությունների համատեղ աշխատանքի միջոցով է հնարավոր կրթությունը և ուսուցումը համապատասխանեցնել հասարակության և տնտեսության պահանջներին: Սոցիալական գործընկերները ներկայացնում են աշխատաշուկան և տիրապետում են աշխատաշուկայում տեղի ունեցող փոփոխություններին և կարիքներին, որի արդյունքում կարող են Կառավարությանն աջակցել կրթական և ուսուցման ծրագրերի մշակմանը և կատարմանը:

2. 15-րդ հոդվածի 11-րդ մասով սահմանված աշկերտության պայմանագրի բովանդակությունն առաջարկվել է համապատասխանեցնել Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության 2023 թվականի հունիսի 16-ին ընդունված «Աշկերտության որակյալ ծրագրերի մասին» № 208 Հանձնարարականի 18-րդ կետին³:

3. 15-րդ հոդվածի 12-րդ մասով սահմանված ծանր, վնասակար, առանձնապես ծանր, առանձնապես վնասակար աշխատանքներում մինչև տասնութ տարեկան աշկերտի ներգրավման հնարավորությունը գտնում ենք, որ անթույլատրելի է, քանի որ Հայաստանի Հանրապետության կողմից վավերացված Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության «Երեխայի աշխատանքի վատթարագույն ձևերի մասին» թիվ 182-րդ Կոնվենցիայի 2-րդ հոդվածը սահմանում է, որ «Սույն Կոնվենցիայի նպատակների համար «երեխա» եզրույթը կիրառվում է մինչև 18 տարեկան բոլոր անձանց նկատմամբ», իսկ 3-րդ հոդվածի «դ» ենթակետը՝ «Սույն Կոնվենցիայի նպատակների համար «Երեխայի աշխատանքի վատթարագույն ձևերը» եզրույթն ընդգրկում է՝
դ)աշխատանքը, որն իր բնույթով կամ իր կատարման պայմաններով կարող է վնասել երեխաների առողջությանը, անվտանգությանը կամ բարոյականությանը»:

²https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/m/45A9C75B6AA860E1C1257B6C0056EB64_INFORM_15_Social%20partners.pdf

³ https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:R208

Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կողմից վավերացված Եվրոպական սոցիալական խարտիայի (վերանայված) 7-րդ հոդվածի 2-րդ, 8-րդ մասերի՝

«Կողմերը պարտավորվում են՝

2. աշխատանքի ընդունման համար որպես նվազագույն տարիք ապահովել 18 տարեկանը՝ այն ընդունված աշխատանքների առնչությամբ, որոնք համարվում են վտանգավոր կամ վնասակար են առողջությանը,
8. ապահովել, որ 18 տարեկանից ցածր աշխատող անձինք չկատարեն գիշերային աշխատանք, բացառությամբ ազգային օրենքներով կամ կանոնակարգերով սահմանված որոշակի աշխատանքների»:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ

«ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

«Կրթության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին կետի «սոցիալական գործընկերություն» եզրույթում առաջարկվում է ներառել «աշխատողների ներկայացուցիչներին (արհմիություններին)՝ հաշվի առնելով «Մասնագիտական կրթության և ուսուցման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի կողմից ներկայացված առաջարկությունները և դիտարկումները:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

«Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի 3-րդ հոդվածով սահմանված բացառությունն առաջարկվում է հանել, քանի որ ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքով սահմանված են մի շարք երաշխիքներ՝ սահմանելով բացառություն կիսախտվեն անչափահաս աշխատողների աշխատանքային իրավունքները:

ՀԱՄԿ-ը բարձրաձայնել է ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարությանը կենսաթոշակառուների իրավունքների վերաբերյալ մի շարք հարցեր

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՆՖԵՐԱՑԻԱ

Ն Ա Խ Ա Գ Ա Հ

0010, Երևան, Վ. Մարգարյան 26/3, հեռ.՝ (010) 54 52 37, էլ. հասցե՝ hamk@hamk.am

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐ
ՊԱՐՈՆ ՆԱՐԵԿ ՄԿՐՏՅԱՆԻՆ

Հարգելի՛ պարոն Մկրտչյան,

«Պետական կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1.1. կետի համաձայն՝ «1992 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2013 թվականի հունվարի 1-ն ընկած ժամանակահատվածի համար աշխատանքային ստաժը հաստատող հիմնական փաստաթուղթը՝

1) աշխատանքային գրքույկն է կամ Կառավարության սահմանած այլ փաստաթուղթ և
2) սոցիալական վճարներ կատարելը կամ աշխատավարձ ստանալը հաստատող փաստաթուղթը, բացառությամբ Կառավարության սահմանած դեպքերի»:

Տարիքային աշխատանքային կենսաթոշակ նշանակելու համար աշխատանքային գրքույկում աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տվյալների առկայության դեպքում սոցիալական վճարներ կատարելու կամ աշխատավարձ ստանալու վերաբերյալ փաստաթղթերի պարտադիր պահանջը իրավակիրառ պրակտիկայում խնդիրներ է առաջացնում, քանի որ շատ դեպքերում գործատուների կողմից նշված փաստաթղթերը Հայաստանի ազգային արխիվ պահպանության չեն հանձնվել: Արդյունքում, քաղաքացիները ոչ իրենց մեղքով զրկվում են որոշ տարիների համար իրենց հասանելիք աշխատանքային ստաժից: Որոշակի տարիների համար աշխատանքային ստաժից զրկվելով կենսաթոշակի տարիքի հասած անձինք զրկվում են ՀՀ Սահմանադրությամբ ամրագրված իրավունքից, այն է՝ «Յուրաքանչյուր կարիքավոր և տարեց մարդ, օրենքին համապատասխան, ունի արժանապատիվ գոյության իրավունք»:

«Պետական կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքի 35-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն՝ Կենսաթոշակն անկանխիկ եղանակով ստացող կենսաթոշակառուն (.....) կենսաթոշակի վճարումը շարունակելու համար պարտավոր է տարեկան առնվազն մեկ անգամ՝ վերջին անգամ բանկ ներկայանալու ամսվան հաջորդող տասներկուերորդ ամսվա վերջին աշխատանքային օրվանից ոչ ուշ, ներկայանալ բանկ և հայտարարություն ստորագրել Հայաստանի Հանրապետությունում լինելու մասին:

Նույն օրենքի 41-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ «Կենսաթոշակ վճարելը դադարեցվում է՝

1) կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարելու դեպքում:

2) կենսաթոշակատուին (կամ նրա փոխարեն կենսաթոշակն ստանալու՝ օրենքով այդ իրավունքն ունեցող անձին) տասներկու ամիս անընդմեջ կենսաթոշակ չվճարելու դեպքում.

2.1) եթե կենսաթոշակը վճարվում է լիազորագրով (ներկայացվել է կենսաթոշակը լիազորագրով վճարելու դիմում)՝ լիազորագրի գործողության ժամկետը լրանալու կամ կենսաթոշակը տասներկու ամիս անընդմեջ լիազորագրով վճարելու կամ լիազորագիրը տալու ամսվան հաջորդող տասներկուամսյա ժամկետը լրանալու դեպքում.

2.2) եթե անչափահաս կամ խնամակալության տակ գտնվող կենսաթոշակատուն տասներկու ամիս անընդմեջ բացակայում է Հայաստանի Հանրապետությունից (կենսաթոշակը կենսաթոշակատուի օրինական ներկայացուցչին՝ ծնողին, որդեգրողին կամ խնամակալին վճարվելու դեպքում).

3) սույն օրենքի 35-րդ հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված կարգով հայտարարությունը չստորագրելու (բանկ չներկայանալու կամ Հայաստանի Հանրապետությունում լինելը բանկի կողմից չհաստատվելու) դեպքում:

Հարկ ենք համարում նշել, որ կենսաթոշակի վճարումը դադարեցնելը հակասում է Սահմանադրության 83-րդ հոդվածին՝ «Յուրաքանչյուր ոք, օրենքին համապատասխան, ունի մայրության, բազմազավակության, հիվանդության, հաշմանդամության, աշխատավայրում դժբախտ պատահարների, խնամքի կարիք ունենալու, կերակրողին կորցնելու, ծերության, գործազրկության, աշխատանքը կորցնելու և այլ դեպքերում սոցիալական ապահովության իրավունք»:

«Պետական կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքի 36-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ պարբերության համաձայն՝ «Եթե կենսաթոշակը վճարելը դադարեցվել է, ապա չվճարված կենսաթոշակի գումարը վճարվում է դիմելու կամ կենսաթոշակ վճարելը վերսկսելու (կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը վերականգնելու) համար հիմք համարվող տեղեկատվությունը ստացվելու ամսվան նախորդող մեկ տարվա այն ժամանակահատվածի համար, որի ընթացքում անձը կենսաթոշակ ստանալու իրավունք է ունեցել»:

Նշված հոդվածի համաձայն չվճարված կենսաթոշակի գումարը վճարվում է միայն նախորդ մեկ տարվա համար, մինչդեռ կենսաթոշակատուների կողմից աշխատանքային տարիների ընթացքում սոցիալական վճարները կատարվել են աշխատած բոլոր տարիների համար:

Հաշվի առնելով վերոնշյալը և այն հանգամանքը, որ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիա նշված խնդիրներով դիմում են բազմաթիվ քաղաքացիներ՝ խնդրվում է Ձեր նախաձեռնությունը նշված հարցերին լուծում տալու համար:

ՀԱՄԿ-ի գրությունը Երևանի քաղաքապետին հասարակական տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացման վերաբերյալ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՆՖԵԴԵՐԱՑԻԱ

Ն Ա Խ Ա Գ Ա Հ

0010, Երևան, Վ. Սարգսյան փող. 26/3, հեռ.՝ (010) 54 52 37, Էլ. փոստ՝ hamk@hamk.am

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ
ՊԱՐՈՆ ՏԻԳՐԱՆ ԱՎԻՆՑԱՆԻՆ

Հարգելի՛ պարոն Ավինյան,

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան իր մտահոգությունն է հայտնում Երևանում նախատեսվող հասարակական տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացման կապակցությամբ, որն անշուշտ ծանր սոցիալական հետևանքներ կունենա բնակչության տարբեր խմբերի համար:

Սոցիալական ճգնաժամի խորացումն անխուսափելի է բոլոր տեսակի թանկացումների դեպքում, որին հաջորդում է աշխատողների, նրանց ընտանիքների անդամների և ողջ բնակչության կենսամակարդակի անկումն ու անապահով ընտանիքների քանակի աճը:

ՀՀ վիճակագրական կոմիտեի վերջին տվյալների համաձայն Հայաստանի Հանրապետության բնակչության 24.8 % աղքատ է: Աղքատների շրջանում կան նաև աշխատող աղքատներ, ովքեր անգամ աշխատանք ունենալով չեն կարողանում ապահովել իրենց և իրենց ընտանիքի անդամների նվազագույն պահանջմունքները:

Հայաստանի Հանրապետությունում ՀՀ վիճակագրական կոմիտեի տվյալների համաձայն՝ 2023թ. IV եռամսյան կի դրությամբ 741 571 աշխատողներից 521 318-ը աշխատում են Երևանում, հետևաբար նրանց զգալի մասն օգտվում է հասարակական տրանսպորտից:

Հարկ ենք համարում նշել, որ հանրապետության տնտեսության 19 ոլորտներից 15 ոլորտներում (մշակույթ, կրթություն, առողջապահություն, մեծածախ և մանրածախ առևտուր և այլն) աշխատողների միջին ամսական անվանական աշխատավարձը 2023թ. նոյեմբերի դրությամբ հանրապետության 274 066 դրամ կազմող միջին ամսական անվանական աշխատավարձի չափից ցածր է:

Հասարակական տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացումը բացասական ազդեցություն է թողնելու աշխատողների զգալի մասի եկամուտների վրա, քանի որ Հայաստանի Հանրապետությունում չի կիրառվում 2004թ. ընդունված ՀՀ աշխատանքային

օրենսգրքի 182-րդ հոդվածի պահանջը՝ «Աշխատավարձի ինդեքսավորումը կատարվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով»:

Չի կիրառվում նաև դեռևս 2004 թվականին ընդունված «Կենսաապահովման նվազագույն զամբյուղի և կենսաապահովման նվազագույն բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքը, որի համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-ժողովրդագրական խմբերի և բնակչության մեկ շնչի հաշվով կենսաապահովման նվազագույն զամբյուղի կազմը և կառուցվածքը, սկսած 2004թ.-ից պետք է հաշվարկվեր ոչ պակաս, քան երեք տարին մեկ անգամ՝ ՀՀ կառավարության սահմանած կարգով մշակվող և նրա կողմից հաստատված մեթոդական հանձնարարականների հիման վրա:

Կենսաապահովման նվազագույն բյուջեի մեծությունը պետք է հիմք հանդիսանար նվազագույն աշխատավարձի, կենսաթոշակների, կրթաթոշակների, ինչպես նաև նպաստների և սոցիալական այլ վճարների չափերի սահմանման համար, իսկ նրանց մեծության միջև համամասնությունները յուրաքանչյուր տարի պետք է արտացոլվեին Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի մասին ՀՀ օրենքում:

Տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացումը կհանգեցնի աղքատության մակարդակի բարձրացմանը, որի հետևանքով ծանր իրավիճակում կհայտնվեն ոչ միայն աշխատողները, այլ նաև ուսանողները, որոնց զգալի մասը ուսում են ստանում Երևանում և նույնպես օգտվում են հասարակական տրանսպորտից:

Հարկ ենք համարում նշել նաև, որ հասարակական տրանսպորտի համակարգում կատարված փոփոխություններից հետո հասարակական տրանսպորտը դեռևս չի ապահովում քաղաքացիների համար սպասարկման բավարար որակ:

Բոլոր քաղաքակիրթ երկրներում հարկատուների կողմից վճարված հարկերի հաշվին են լավարկվում տրանսպորտային միջոցները և դրանց ցանցը: Ուստի, անընդունելի է ազգաբնակչության ուսերին լրացուցիչ բեռ դնելը, որը կհանգեցնի քաղաքացիների շրջանում լրացուցիչ սոցիալական լարվածության առաջացմանը:

ՀԱՄԿ-ի գրությունը ՀՀ Վարչապետին հասարակական տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացման վերաբերյալ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՆՖԵԴԵՐԱՑԻԱ

Ն Ա Խ Ա Դ Ա Հ

0010, Երևան, Վ. Սարգսյան փող.26/3, հեռ.՝ (010) 54 52 37, Էլ. փոստ՝ hamk@hamk.am

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՊԱՐՈՆ ՆԻԿՈԼ ՓԱՇԵՆՅԱՆԻՆ

Մեծարգո՝ պարոն Վարչապետ,

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան իր մտահոգությունն է հայտնում Երևանում նախատեսվող հասարակական տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացման կապակցությամբ, որն անշուշտ ծանր սոցիալական հետևանքներ կունենա բնակչության համար:

Սոցիալական ճգնաժամի խորացումն անխուսափելի է բոլոր տեսակի թանկացումների դեպքում, որին հաջորդում է աշխատողների, նրանց ընտանիքների անդամների և ողջ բնակչության կենսամակարդակի անկումն ու անապահով ընտանիքների քանակի աճը:

ՀՀ վիճակագրական կոմիտեի վերջին տվյալների համաձայն Հայաստանի Հանրապետության բնակչության 24.8 % աղքատ է: Աղքատների շրջանում կան նաև աշխատող աղքատներ, ովքեր անգամ աշխատանք ունենալով չեն կարողանում ապահովել իրենց և իրենց ընտանիքի անդամների նվազագույն պահանջմունքները, քանի որ Հայաստանի Հանրապետությունում նվազագույն աշխատավարձ սահմանելիս հաշվի չի առնվում դեռևս 2004թ. Հայաստանի Հանրապետության կողմից վավերացված Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության «Նվազագույն աշխատավարձի սահմանման մասին» թիվ 131 կոնվենցիայի 3-րդ հոդվածի ա) կետի պահանջը, այն է՝ նվազագույն աշխատավարձի սահմանման ժամանակ պետք է հաշվի առնվեն՝ «... ա) աշխատողների և նրանց ընտանիքների պահանջմունքները՝ ուշադրություն առնելով երկրում ընդունված աշխատավարձի ընդհանուր մակարդակը, կենսաապահովման նվազագույն ծախսերը, սոցիալական նպաստները և այլ սոցիալական խմբերի կյանքի համեմատական մակարդակը, ...»:

Հայաստանի Հանրապետությունում 2023թ. IV եռամսյանի դրությամբ 741 571 աշխատողներից 521 318-ը աշխատում են Երևանում, հետևաբար նրանց զգալի մասը օգտվում է հասարակական տրանսպորտից:

Հարկ ենք համարում նշել, որ հանրապետության տնտեսության 19 ոլորտներից 15 ոլորտներում (մշակույթ, կրթություն, առողջապահություն, մեծածախ և մանրածախ առևտուր և այլն) աշխատողների միջին ամսական անվանական աշխատավարձը 2023թ.

նոյեմբերի դրությամբ հանրապետության 274 066 դրամ կազմող միջին ամսական անվանական աշխատավարձի չափից ցածր է:

Տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացումը բացասական ազդեցություն է թողնելու աշխատողների զգալի մասի եկամուտների վրա, քանի որ Հայաստանի Հանրապետությունում չի կիրառվում նաև 2004թ. ընդունված ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 182-րդ հոդվածի պահանջը՝ «Աշխատավարձի ինդեքսավորումը կատարվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով»:

Հասարակական տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացումը կհանգեցնի աղքատության մակարդակի բարձրացմանը, որի հետևանքով ծանր իրավիճակում կհայտնվեն ոչ միայն աշխատողները, այլ նաև ուսանողները, որոնց զգալի մասը ուսում են ստանում Երևանում և նույնպես օգտվում են հասարակական տրանսպորտից:

ՀՀ վիճակագրական կոմիտեի տվյալների համաձայն 2023թ. դրությամբ Հայաստանի Հանրապետությունում կենսաթոշակի միջին չափը կազմում է 46 091.3 դրամ, իսկ ՀՀ առողջապահության նախարարության մեթոդաբանությամբ հաշվարկված նվազագույն սպառողական զամբյուղի արժեքը 2023թ. IV եռամսյակի դրությամբ կազմում է 75897.4 դրամ:

Հասարակական տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացումն ավելի կխորացնի սոցիալապես ծանր վիճակում գտնվող կենսաթոշակառուների վիճակը, որոնց կենսաթոշակի չափը զգալի ցածր է նվազագույն սպառողական զամբյուղի արժեքից:

Հայաստանի Հանրապետությունը Սահմանադրությամբ դեռևս 1995 թվականից հռչակվել է ինքնիշխան, ժողովրդավարական, սոցիալական, իրավական պետություն:

Որպես սոցիալական պետության հիմնական բաղադրիչ պետք է առանձնացնել մարդկանց սոցիալական պաշտպանվածության և բարեկեցության համար օրենսդրական երաշխիքների ապահովումը:

Մինչդեռ, Հայաստանի Հանրապետությունում չի կիրառվում դեռևս 2004 թվականին ընդունված «Կենսաապահովման նվազագույն զամբյուղի և կենսաապահովման նվազագույն բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքը, որի համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-ժողովրդագրական խմբերի և բնակչության մեկ շնչի հաշվով կենսաապահովման նվազագույն զամբյուղի կազմը և կառուցվածքը, սկսած 2004թ.-ից պետք է հաշվարկվեր ոչ պակաս, քան երեք տարին մեկ անգամ՝ ՀՀ կառավարության սահմանած կարգով մշակվող և նրա կողմից հաստատած մեթոդական հանձնարարականների հիման վրա:

Կենսաապահովման նվազագույն բյուջեի մեծությունը պետք է հիմք հանդիսանար նվազագույն աշխատավարձի, կենսաթոշակների, կրթաթոշակների, ինչպես նաև նպաստների և սոցիալական այլ վճարների չափերի սահմանման համար, իսկ նրանց մեծության միջև համամասնությունները յուրաքանչյուր տարի պետք է արտացոլվեին Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի մասին ՀՀ օրենքում:

ՀՀ վիճակագրական կոմիտեի «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» բնութագրող տեղեկատվական զեկույցների «Հետաքրքրաշարժ

վիճակագրություն» բաժնում ընդգրկված ՀՀ առողջապահության նախարարության և Համաշխարհային բանկի մեթոդաբանություններով հաշվարկված նվազագույն սպառողական զամբյուղները ոչ մի իրավական ակտով սահմանված չեն և չեն կարող հիմք հանդիսանալ նվազագույն ամսական աշխատավարձի, կենսաթոշակների, կրթաթոշակների, ինչպես նաև նպաստների և սոցիալական այլ վճարների չափերի սահմանման համար:

Ակնհայտ է, որ հասարակական տրանսպորտի համակարգում կատարված փոփոխություններից հետո հասարակական տրանսպորտը չի ապահովում քաղաքացիների համար սպասարկման բավարար որակ:

Հետևաբար, մինչև վերոնշյալ իրավական ակտերի կիրառումը և հասարակական տրանսպորտի սպասարկման որակի բարձրացումը, հասարակական տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացումն անընդունելի ենք համարում:

Սոցիալական արդարության համաշխարհային օր

Սոցիալական արդարությունը սոցիալական կայունության և գլոբալ բարեկեցության հիմքն է:

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի ու Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության համագործակցությամբ փետրվարի 20-ին տեղի է ունեցել «Սոցիալական արդարությունը Հայաստանում» թեմայով կլոր-սեղան քննարկում:

Միջոցառմանը ելույթներով հանդես են եկել Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարի տեղակալ Ռուբեն Սարգսյանը, ԱԺ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի մշտական հանձնաժողովի պատգամավոր Չարուհի Բաթոյանը, Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը, Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության ազգային համակարգող Նունե Հովհաննիսյանը:

Անդրադառնալով օրվա խորհրդին՝ Էլեն Մանասերյանն իր ելույթում ընդգծեց Հայաստանի Հանրապետության՝ սոցիալական արդարության կոալիցիային պաշտոնապես միանալուց հետո առաջին համատեղ պաշտոնական միջոցառման կարևորությունը: Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահը նշեց, որ չնայած նրան, որ այս օրը նշում ենք գլոբալ ճգնաժամերի ֆոնին, կարևոր է արդար և հավասար պայմանները բոլորի համար, և սոցիալական արդարության հասնելու ճանապարհին չեն կարող ուշադրությունից դուրս մնալ աշխատավայրում առողջ և անվտանգ պայմանները, աշխատողների համար հավասար իրավունքները և հավասար հնարավորությունները, Արցախից բռնի տեղահանվածների համար անխտրական միջավայրի ձևավորումը:

Քննարկման շրջանակում անդրադարձ է կատարվել նաև աշխատանքային և սոցիալական իրավունքների պաշտպանության մեխանիզմներին, Հայաստանում աշխատանքային իրավունքների պաշտպանվածության վիճակին և օրենսդրական փոփոխություններին:

Տեսանյութը կարող եք դիտել՝ հետևելով այս հղմանը:
<https://www.youtube.com/watch?v=k8Qvy4s9eB4>

Երևանի քաղաքապետարանի պատասխանը ՀԱՄԿ-ի՝
հասարակական տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացման
վերաբերյալ գրությանը

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԻ
Տ ԵՂԱԿԱԼ

ՀՀ, 0015, ք. Երևան, Ագիշտի 1

N° 03.2/35596-24

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԿՈՆՖԵՐԵՐԱՑԻԱՅԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
ԷԼԵՆ ՄԱՆԱՍԵՐՅԱՆԻՆ

Հարգելի՛ տիկին Մանասերյան,

Ի պատասխան Երևանի քաղաքապետին հղված Ձեր 16.02.2024թ. թիվ 05-01/5 գրության՝ տեղեկացնում եմ, որ տրանսպորտային համակարգի համալիր բարելավման ծրագրով նախատեսված է շարժակազմի ամբողջական բարելավում, երթուղիների փոփոխություն, ինչպես նաև միասնական տոմսային համակարգի ներդրում, որտեղ կիրառվելու են տարատեսակ տոմսային կրիչներ և ճկուն տոմսային փաթեթներ՝ տարբեր խմբերին պատկանող ուղևորների պահանջները բավարարելու համար:

Տոմսային փաթեթների (տարիֆային պլանների) գնային քաղաքականությունը դեռ քննարկման փուլում է: Ձեր դիմումը ևս կդիտարկվի այդ քննարկումներում:

X

ՀԱՐԳԱՆՔՈՎ՝

ՍՈՒՐԵՆ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Կատարող՝ Ս.Մանուկյան
«Երևան քաղաքի կառավարման
տեխնոլոգիաների կենտրոն» ՓԲԸ
Հեռ.՝ 011-514-700

**Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի
աջակցությամբ տեղի ունեցավ
Հայաստանում աշխատող Արցախից բռնի
տեղահանված անձանց արհեստակցական
կազմակերպության հիմնադիր համաժողովը**

2024թ. փետրվարի 16-ին կայացավ Բռնի տեղահանված անձանց/աշխատողների արհմիութենական կազմակերպության հիմնադիր համաժողովը, որն իրականություն դարձավ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի գործուն աջակցությամբ:

ՀԱՄԿ-ն այս ամիսների ընթացքում իրականացրել է հումանիտար աջակցության ծրագրեր, այժմ հերթը բռնի տեղահանված մեր հայրենակիցներին ՀՀ աշխատաշուկայում ինտեգրելն է:

**Տեսանյութը կարող եք դիտել՝ հետևելով այս հղմանը:
<https://tinyurl.com/4hw3ntzu>**

ՅՖ Ինթերնեյշնելի խորհրդատու Տոբիաս Բավսագաարդի այցելությունը Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիա

ՅՖ Ինթերնեյշնելի խորհրդատու Տոբիաս Բավսագաարդը 2024 թվականի փետրվարի 26-ից 28-ը ճանաչողական այցելություն է կատարել Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիա, որի ընթացքում հանդիպել է Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի ճյուղային միությունների նախագահներին և Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի մշտական գործող աշխատանքային հարաբերություններում հավասարության հարցերով և երիտասարդության հարցերով հանձնաժողովների նախագահներին հետ:

Սեմինար Հայաստանի տրանսպորտի և հաղորդակցության աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության անդամների համար

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան «Սոլիդարիթի Սենթեր» հայաստանյան մասնաճյուղի հետ համատեղ փետրվարի 17-ից 18-ը կազմակերպել էր Հայաստանի տրանսպորտի և հաղորդակցության աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության անդամների համար սեմինար «Արհմիության անդամակցության շարժառիթների բարձրացումը» թեմայով:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՕԼԻՄՓԻԿԱՆԵՐԻ ԿՈՄԻՏԵ

ՀԱՍԿ•ԿՈՒՍՏԱՆ•ՀԱՍԿ

“ԱՐՀՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ՄՊՈՐՏ 2024”

ՄԱՐՏԻ 7-10

5 ՄՊՈՐՏԱԶԵՎ

4 ՕՐ

3 ՄԵՂԱԼ

2 ՄՐՅԱԿԻՅ

1 ՉԱՂԱՓԱՐ

ՄԱՐՏ 2024

ԱՐՀՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԱՆՑՈՒԴԱՐՁ

#3

**«Արհմիության անդամակցության բարձրացման
շարժառիթները» թեմայով սեմինար Հայաստանի
առողջապահության աշխատողների արհեստակցական
կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական
միության անդամների համար**

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան «Սուլիդարիթի Սենթր» կազմակերպության հայաստանյան մասնաճյուղի հետ համագործակցության շրջանակներում 2024 թվականի մարտի 2-ից մինչև 2024 թվականի մարտի 3-ը ճաղկածորում կազմակերպել է «Արհմիության անդամակցության բարձրացման շարժառիթները» թեմայով սեմինար Հայաստանի առողջապահության աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության անդամների համար:

Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության Արևելյան
Եվրոպայի և Կենտրոնական Ասիայի գրասենյակի
աշխատավորների գործունեության ավագ մասնագետ
Գոջա Ալեքսանդրիայի և Շվեյցարիայի արհմիությունների
կոնֆեդերացիայի կենտրոնական քարտուղար-
միջազգային հարաբերությունների ղեկավար Լուկա
Զիրիլիանոյի այցելությունը Հայաստանի արհմիությունների
կոնֆեդերացիա

Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության Արևելյան Եվրոպայի
և Կենտրոնական Ասիայի գրասենյակի աշխատավորների
գործունեության ավագ մասնագետ Գոջա Ալեքսանդրիան և
Շվեյցարիայի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի կենտրոնական
քարտուղար-միջազգային հարաբերությունների ղեկավար Լուկա
Զիրիլիանոն 2024 թվականի մարտի 5-ին ճանաչողական այց են
կատարել Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիա, որի
ընթացքում հանդիպել են Հայաստանի արհմիությունների
կոնֆեդերացիայի ղեկավարների և Հայաստանի արհմիությունների
կոնֆեդերացիայի մշտական գործող հանձնաժողովների անդամների
հետ: Այցելության ընթացքում քննարկվել են երկու
կոնֆեդերացիաների համագործակցության հնարավորությունները:

Երևանի քաղաքապետարանի պատասխանը ՀԱՄԿ-ի՝ հասարակական տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացման վերաբերյալ գրույթանը

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԻ ՏԵՂԱԿԱԼ

ՀՀ, 0015, ք. Երևան, Ազգի շքի 1

№ 03.2/35596-24

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԿՈՆՖԵԴԵՐԱՑԻԱՅԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
ԷԼԵՆ ՄԱՆԱՍԵՐՅԱՆԻՆ

Հարգելի՛ տիկին Մանասերյան,

Ի պատասխան Երևանի քաղաքապետին հղված Ձեր 16.02.2024թ. թիվ 05-01/5 գրության՝ տեղեկացնում եմ, որ տրանսպորտային համակարգի համալիր բարելավման ծրագրով նախատեսված է շարժակազմի ամբողջական բարելավում, երթուղիների փոփոխություն, ինչպես նաև միասնական տոմսային համակարգի ներդրում, որտեղ կիրառվելու են տարատեսակ տոմսային կրիչներ և ճկուն տոմսային փաթեթներ՝ տարբեր խմբերին պատկանող ուղևորների պահանջները բավարարելու համար:

Տոմսային փաթեթների (տարիֆային պլանների) գնային քաղաքականությունը դեռ քննարկման փուլում է: Ձեր դիմումը ևս կդիտարկվի այդ քննարկումներում:

X

ՀԱՐԳԱՆՔՈՎ՝

ՍՈՒՐԵՆ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Կատարող՝ Ս.Մանուկյան
«Երևան քաղաքի կառավարման
տեխնոլոգիաների կենտրոն» ՓԲԸ
Հեռ.՝ 011-514-700

Արհմիութենական սպորտ 2024

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան մարտի 7-10-ը ճադկաճորում կազմակերպել է «Արհմիութենական սպորտ 2024» խորագրով արհմիութենական-սպորտային միջոցառում:

«Արհմիութենական սպորտ 2024» միջոցառմանն ընդառաջ Կենտրոն հեռուստաընկերության «Կենտրոնի առավոտը» հաղորդմանը հյուրընկալվել էր Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը, ով խոսել է միջոցառման և արհմիությունների գործունեության մասին:

*Տեսանյութը կարող եք դիտել՝ հետևելով հղմանը:
<https://rb.gy/bxjcom>*

«Արհմիութենական սպորտ 2024» խորագրով արհմիութենական-սպորտային միջոցառման ընթացքում իրականացվեցին մրցույթներ հիևգ սպորտային անվանակարգերում՝ սեղանի թենիս, շախմատ, բազկամարտ, բոուլինգ և դարթս: Սպորտային միջոցառումներից զատ առավոտները հագեցած էին արհմիութենական թեմաներով մի քանի գրուցարաններով, հրավիրված էին ուլորտին և խնդիրներին քաջածանոթ հյուրեր: Մասնավորապես, երեք օրերի ընթացքում ներկայացվեց, թե որքանով են Հայաստանում խախտվում աշխատանքային իրավունքները և ինչ է պետք անել նման խնդիրներից խուսափելու համար, ինչ գիտելիքներ են պետք աշխատողին սեփական սոցիալական երաշխիքների բավարարման համար, որոնք են աշխատավայրում առողջ և անվտանգ պայմանների պահպանման գործում մեր երկրում առկա առանցքային խնդիրները և այլ արդիական թեմաներ:

Միջոցառմանը մասնակցել են ավելի քան 130 արհմիութենականներ: Առաջին տեղը գրավածների մեդալների հաշվարկով արհմիութենական գավաթը իրենց հետ տարան առաջին տեղը գրաված Բուհերի արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության ներկայացուցիչները:

Պարգևատրման արարողությանը ներկա էին Շախմատի ակադեմիայի հիմնադիր նախագահ Սմբատ Լալուսյանը, սեղանի թենիսի ֆեդերացիայի նախագահ Ֆելիքս Սարգսյանը, բազկամարտի ֆեդերացիայի նախագահ Արսեն Գաբրիելյանը, մարզական մեկնաբան Ռուդիկ Բարսեղյանը:

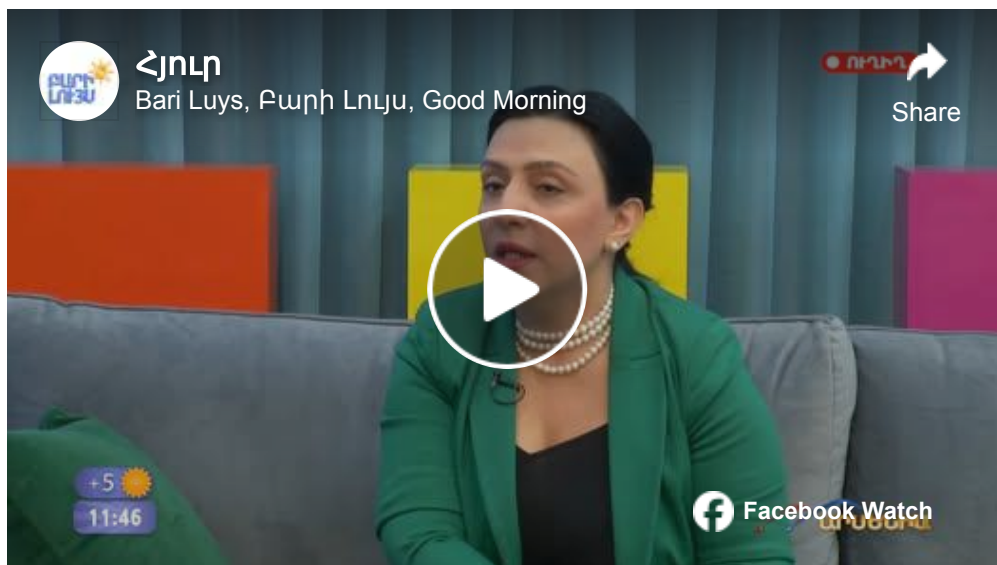
Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի կողմից պատրաստվել է «Արհմիութենական սպորտ 2024» խորագրով արհմիութենական-սպորտային միջոցառման ամփոփիչ տեսնայույթ:

*Տեսանյութը կարող եք դիտել՝ հետևելով հղմանը:
<https://rb.gy/utx21e>*

2024 թվականի մարտի 12-ին Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը հյուրընկալվել է Արմենիա հեռուստաընկերության «Բարի Լույս» հաղորդմանը: Էլեն Մանասերյանը խոսել է «Արհմիութենական սպորտ 2024» խորագրով արհմիութենական-սպորտային միջոցառման կազմակերպման և արդյունքների մասին:

*Տեսանյութը կարող եք դիտել՝ հետևելով հղմանը:
<https://rb.gy/zc5c7x>*

ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի
նախարարության պատասխանը ՀԱՄԿ-ի կողմից
բարձրաձայնված կենսաթոշակառուների
իրավունքների վերաբերյալ գրությանը

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ
ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

« »

2024 թ.

N

Ձեր 01.02.2023 թ.
թիվ 05-01/8

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԿՈՆՖԵՐԵՐԱՑԻԱ ՆԱԽԱԳԱՀ
ՏԻԿԻՆ ԷԼԵՆ ՄԱՆԱՍԵՐՅԱՆԻՆ

elenmanaseryan1@gmail.com

Հարգելի՛ տիկին Մանասերյան,

Գրության կապակցությամբ հայտնում եմ, որ Սահմանադրության (2015 թվականի խմբագրությամբ) «Յուրաքանչյուր ոք, **օրենքին համապատասխան**, ունի մայրության, բազմազավակության, հիվանդության, հաշմանդամության, աշխատավայրում դժբախտ պատահարների, խնամքի կարիք ունենալու, կերակրողին կորցնելու, ծերության, գործազրկության, աշխատանքը կորցնելու և այլ դեպքերում սոցիալական ապահովության իրավունք»:

Աշխատանքային կենսաթոշակներին առնչվող հարաբերությունները կարգավորվում են «Պետական կենսաթոշակների մասին» օրենքով (այսուհետ՝ Օրենք) : 35-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն՝ կենսաթոշակն անկանխիկ եղանակով ստացող կենսաթոշակառուն կենսաթոշակի վճարումը շարունակելու համար պարտավոր է տարեկան առնվազն մեկ անգամ, վերջին անգամ բանկ ներկայանալու (կենսաթոշակն անկանխիկ եղանակով ստանալու համար դիմելու) ամսվան հաջորդող տասներկուերորդ ամսվա վերջին աշխատանքային օրվանից ոչ ուշ, ներկայանալ բանկ և հայտարարություն ստորագրել Հայաստանի Հանրապետությունում լինելու մասին:

Օրենքի 41-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ կենսաթոշակ վճարելը դադարեցվում է Օրենքի 35-րդ հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված կարգով հայտարարությունը չստորագրելու (բանկ չներկայանալու) դեպքում:

Նույն հոդվածի 4-րդ մասի 1-ին կետի համաձայն՝ վերը նշված հիմքով կենսաթոշակ վճարելը դադարեցված լինելու դեպքում կենսաթոշակ վճարելը վերսկսվում է դիմելու (անհրաժեշտ փաստաթղթերը և տեղեկատվությունն ստացվելու) ամսին հաջորդող ամսվա 1-ից, եթե կենսաթոշակառուն գրավոր դիմումը և անհրաժեշտ մյուս փաստաթղթերը ներկայացնում է անձամբ:

Օրենքի 36-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ եթե կենսաթոշակը վճարելը դադարեցվել է, ապա չվճարված կենսաթոշակի գումարը վճարվում է դիմելու կամ կենսաթոշակ վճարելը վերսկսելու (կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը վերականգնելու)

համար հիմք համարվող տեղեկատվությունն ստացվելու ամսվան նախորդող մեկ տարվա այն ժամանակահատվածի համար, որի ընթացքում անձը կենսաթոշակ ստանալու իրավունք է ունեցել:

Տեղեկացնում են, որ խնդրո առարկա կարգավորումները նախատեսված են կենսաթոշակային ոլորտում վարվող քաղաքականության կարևոր խնդիրների լուծման նպատակով: Այդ խնդիրների լուծումներն արտացոլված են պետական կենսաթոշակային քաղաքականության սկզբունքներում, որոնք սահմանված են Օրենքով: Մասնավորապես, կենսաթոշակային քաղաքականության սկզբունքներից է կենսաապահովման նվազագույն բյուջեի չափի հետ համադրելի պետական կենսաթոշակի նվազագույն չափ ապահովելը:

Սա նշանակում է, որ կենսաթոշակային ապահովության ոլորտում վարվող քաղաքականությունը նպատակ ունի առաջնահերթ ապահովել Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող կենսաթոշակառուների կյանքի որակի բարելավումը՝ արժանապատիվ կենսաթոշակի միջոցով և կենսաթոշակառուի՝ տարեկան մեկ անգամ Հայաստանի Հանրապետությունում լինելու օրենսդրական պահանջը գործիքակազմ է, որն ապահովում է այս նպատակի հասանելիությունը:

Կենսաթոշակի վճարումը վերսկսելիս անցած՝ մեկ տարուց ավելի ժամանակահատվածի համար կենսաթոշակի վճարման վերաբերյալ Ձեր առաջարկությունը չի բխում կենսաթոշակային քաղաքականության մեկ այլ սկզբունքից, այն է՝ պետական կենսաթոշակային համակարգի ֆինանսական կայունությունը և զարգացումն ապահովելը:

Ելնելով վերոգրյալից՝ կենսաթոշակառուի՝ տարեկան մեկ անգամ Հայաստանի Հանրապետությունում լինելու օրենսդրական պահանջը, ինչպես նաև անցած ժամանակահատվածի համար մեկ տարուց ավել (մեկ տարվա ժամանակահատվածի փոխարեն) կենսաթոշակի վճարումը վերանայելը չի բխում ոլորտում վարվող քաղաքականության գաղափարաբանությունից:

ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅԱՆ

ԵՎ ԱՅԼ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՎՃԱՐՆԵՐԻ

ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏ

ԱՆԱՀԻՏ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

X

Կատարող՝ կենսաթոշակային ապահովության
և այլ դրամական վճարների բաժին
Արմինե Բալյան, 010 54 27 96

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի հայտարարությունը Երևանում հասարակական տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացման վերաբերյալ

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան, միավորելով 18 ճյուղային հանրապետական արհմիություններ, որոնցում ընդգրկված են 587 արհեստակցական կազմակերպություններ մոտ 200000 արհմիության անդամներով, իր մտահոգությունն է հայտնում Երևանի ավագանու կողմից Երևանում նախատեսվող հասարակական տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացման նախագծի առնչությամբ, որն անշուշտ ծանր սոցիալական հետևանքներ կունենա մայրաքաղաքի բնակչության տարբեր խմբերի համար:

ՀՀ վիճակագրական կոմիտեի վերջին տվյալների համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետության բնակչության 24.8%-ն աղքատ է: Աղքատների շրջանում կան նաև աշխատող աղքատներ, ովքեր, անգամ աշխատելով չեն կարողանում ապահովել իրենց և իրենց ընտանիքի անդամների նվազագույն կենսական պահանջմունքները:

Հասարակական տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացումը բացասական ազդեցություն է թողնելու աշխատողների զգալի մասի եկամուտների վրա, քանի որ Հայաստանի Հանրապետությունում չի կիրառվում ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 182-րդ հոդվածի պահանջը՝ «Աշխատավարձի ինդեքսավորումը կատարվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով»:

Չի կիրառվում նաև դեռևս 2004 թվականին ընդունված «Կենսաապահովման նվազագույն զամբյուղի և կենսաապահովման նվազագույն բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքը, որի համաձայն՝ կենսաապահովման նվազագույն բյուջեի մեծությունը պետք է հիմք հանդիսանա նվազագույն աշխատավարձի, կենսաթոշակների, կրթաթոշակների, ինչպես նաև նպաստների և սոցիալական այլ վճարների չափերի սահմանման համար:

ՀՀ վիճակագրական կոմիտեի վերջին տվյալների համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետությունում 741571 աշխատողներից 521318-ը աշխատում են Երևանում, հետևաբար նրանց զգալի մասն օգտվում է հասարակական տրանսպորտից:

Ակնհայտ է, որ Երևանում հասարակական տրանսպորտի համակարգում կատարված փոփոխություններից հետո հասարակական տրանսպորտը դեռևս չի ապահովում քաղաքացիների համար սպասարկման նվազագույն բավարար որակ: Տրանսպորտի ուղեվարձի արժեքը պետք է սահմանված լինի այնպես, որ նպաստի անձնական տրանսպորտային միջոցներով երթևեկելուց հրաժարվելուն և քաղաքային տրանսպորտով երթևեկելուն, նկատի ունենալով, որ տրանսպորտային ցանցի բարեփոխումների նպատակներից է նաև մայրաքաղաքի երթևեկության բեռնաթափումը անձնական տրանսպորտային միջոցներից:

Տրանսպորտային միջոցները և դրանց ցանցը պետք է լավարկվեն հարկատուների կողմից վճարված հարկերի հաշվին: Ազգաբնակչության ուսերին լրացուցիչ բեռ դնելը կհանգեցնի քաղաքացիների շրջանում լրացուցիչ սոցիալական լարվածության առաջացման, ինչը հղի է անկանխատեսելի հետևանքներով:

Մինչև վերոնշված իրավական ակտերի կիրառումը և Երևանում հասարակական տրանսպորտի սպասարկման որակի բարձրացումն ու տրանսպորտային ցանցի բարելավումը, մայրաքաղաքի հասարակական տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացումն անընդունելի ենք համարում:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան կոչ է անում Երևանի ավագանուն զերծ մնալ մայրաքաղաքի հասարակական տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացումից:

ՀԱՄԿ-ի նախագահ
Էլեն Մանասերյան

«Աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու», «Արհեստակցական միությունների մասին օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», « Գործատուների միությունների մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերի քննարկում

Արդեն տևական ժամանակ է ՀՀ կառավարությունը նախաձեռնել է «Աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», «Արհեստակցական միությունների մասին օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների և «Գործատուների միությունների մասին» նոր օրենքի քննարկումը:

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի (ՀԱՄԿ) կողմից ներկայացված առաջարկներն ու դիտողությունները լսելու, ինչպես նաև դրանք քննարկելու նպատակով 2024թ. մարտի 12-ին Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության Արևելյան Եվրոպայի և Կենտրոնական Ասիայի գրասենյակի Աշխատանքի միջազգային ստանդարտների և Աշխատանքային իրավունքի մասնագետ Միրանդա Ֆաջերմանը հանդիպեց ՀԱՄԿ-ի ներկայացուցիչների հետ:

Հանդիպման ընթացքում ՀԱՄԿ-ի ներկայացուցիչները մանրամասն ներկայացրին նախագծերի վերաբերյալ արհմիությունների առաջարկներն ու մտահոգությունները, ինչպես նաև միավորման ազատության և կոլեկտիվ բանակցություններ վարելու իրավունքների իրականացման ընթացքում հանդիպող իրավական խոչընդոտները, մասնավորապես՝ «Իրավաբանական անձանց պետական գրանցման, իրավաբանական անձանց առանձնացված ստորաբաժանումների, հիմնարկների և անհատ ձեռնարկատերերի պետական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքը արհմիության ներկայացուցիչների վրա տարածելու, արհեստակցական կազմակերպությունների պետական գրանցման համար սահմանված պետական տուրքերի, գործադուլի, ԱՄԿ 190 կոնվենցիայի վավերացման և այլ հարցեր:

Տիկին Ֆաջերմանը խոստացավ հաշվի առնել ՀԱՄԿ-ի կողմից բարձրացված հարցերը ՀՀ կառավարության ներկայացուցիչների հետ նախագծերի քննարկման ընթացքում:

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահի այցը Հաղրուքի մանկապատանեկան ստեղծագործական կենտրոն

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը և Արցախի արհմիության ներկայացուցիչ Արա Ղահրամանյանն այցելեցին Երևանում գործող Հաղրուքի մանկապատանեկան ստեղծագործական կենտրոն ծանոթանալու Արցախից բռնի տեղահանված մեր հայրենակիցների հետ, ովքեր աշխատում են կենտրոնում:

Հաղրուքի մանկապատանեկան ստեղծագործական կենտրոնի տնօրեն Իրա Թամրազյանը ծանոթացրեց աշխատողների աշխատանքային պայմանների հետ, ներկայացրեց կենտրոնում տիրող իրավիճակն ու առկա խնդիրները:

Կենտրոնը Հայաստանում գործում է շուրջ երեք տարի, ունի մի քանի մասնաճյուղեր, առկա է 47 խումբ, որտեղ հաճախում են շուրջ 420 երեխա Երևանում և տարբեր մարզերում: Կենտրոնն ունի 26 աշխատող, հիմնականում կանայք են, որոնց համար անասելի կարևոր է կենտրոնի գործունեությունը, քանի որ 2023թ.-ի բռնի տեղահանումից հետո սա նրանց հիմնական աշխատանքային զբաղվածությունն է:

Կենտրոնի աշխատանքների կազմակերպման և աշխատող կանանց աշխատանքային պայմաններն առավել արդյունավետ կազմակերպելու նպատակով Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի և Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության համատեղ ծրագրի շրջանակներում Կենտրոնին կտրամադրվի աջակցություն:

Քաղաքացիական հասարակության ներգրավման տարածաշրջանային մեխանիզմ քաղաքացիական հասարակության հարթակի 2024 թվականի ֆորումին մասնակցություն Ժնև, Շվեյցարիա

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի աշխատանքային և սոցիալական իրավունքների պաշտպանության բաժնի իրավաբան Աննա Բարիկյանը որպես Համաեվրոպական տարածաշրջանային խորհրդի պատվիրակության անդամ մասնակցել է 2024 թվականի մարտի 12-ին Քաղաքացիական հասարակության ներգրավման տարածաշրջանային մեխանիզմ քաղաքացիական հասարակության հարթակի 2024 թվականի ֆորումին:

Ֆորումի ընթացքում Աննա Բարիկյանը խոսել է Հայաստանում ՄԱԿ-ի Կայուն զարգացման նպատակների իրականացման վերաբերյալ կամավոր ազգային ղեկույցի պատրաստման գործընթացում արհմիությունների մասնակցության մասին:

08:30 – 09:30	Registration, coffee, and networking	
09:30 – 10:00	Briefing on the Summit of the Future (SOFI) Moderator: Marianne Hovigrova Informal meeting open to CSOs and MS	Expected outcomes • Gain clearer understanding about Summit of the Future • Preparation for the session with UN agencies role
10:00 – 11:00	Introduction and orientation Moderator: Anna Sahrlowe • Welcome by ECIM, go through the agenda and building momentum for engagement • Welcome • Anna TED-ACMIL - Anna Gustavsson, Human Rights for Government Institute • Opening address - Sissie Melsen, Executive Director of ECSC • Agenda setting - four panels from Member States • Moderator: Marianne Hovigrova	Expected outcomes • Clarity on the process • Networking • Building solidarity
11:00 – 12:00	Same or different? – Session on VNRs from our region Ensuring civil society engagement in national VNR processes Moderator: Valentina Bodrug-Lungu • Armenia - Anna Sahrlowe • Austria - International is welcomed • Azerbaijan - Liza Eshen, Sofia Kuyumova • Georgia - Sissie Melsen, ECSC • Spain - International is welcomed	Expected outcomes • Reporting on the situation on CSOs representation and CSOs engagement

ՄԱԿ եվրոպական տնտեսական հանձնաժողովի Կայուն զարգացման նպատակների (ԿՀՆ) տարածաշրջանային ֆորումին մասնակցություն Ժնև, Շվեյցարիա

Համաեվրոպական տարածքային խորհրդի պատվիրակության անդամ, Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի աշխատանքային և սոցիալական իրավունքների պաշտպանության բաժնի իրավաբան Աննա Բարիկյանը մասնակցել է 2024 թվականի մարտի 13-ից մարտի 14-ը Շվեյցարիայի Ժնև քաղաքում տեղի ունեցող ՄԱԿ եվրոպական տնտեսական հանձնաժողովի Կայուն զարգացման նպատակների տարածաշրջանային ֆորումին:

Ֆորումի համանախագահող է ընտրվել ՀՀ արտաքին գործերի նախարարի տեղակալ Վահան Կոստանյանը:

Ֆորումի ժամանակ քննարկվել են հետևյալ Կայուն զարգացման նպատակները (ԿՀՆ).

ԿՀՆ 1 Աղքատության վերացում, ԿՀՆ 2 Սովի վերացում, ԿՀՆ 13 Գործողություն հանուն կլիմայի, ԿՀՆ 16 Խաղաղություն, արդարություն և ամուր հաստատություններ, ԿՀՆ 17 Գործընկերություններ հանուն նպատակների:

ԵՄ-Հայաստան քաղաքացիական հասարակության պլատֆորմի 4-րդ հանդիպում

ԵՄ-Հայաստան քաղաքացիական հասարակության պլատֆորմի 4-րդ հանդիպումը տեղի է ունեցել 2024 թվականի մարտի 14-ին Երևանում, որին մասնակցում էին նաև Հայաստանում ԵՄ դեսպան Վասիլիս Մարագոսը, փոխվարչապետի խորհրդական Կարեն Նազարյանը, ՀՀ արտաքին գործերի նախարարության Եվրոպայի վարչության պետ Սամվել Մկրտչյանը: Վերջիններս ներկայացրեցին ԵՄ-Հայաստան Համապարփակ և ընդլայնված գործընկերության համաձայնագրի (CEPA) կատարման հետ կապված տեղեկատվություններ: Հանդիպման ընթացքում քննարկվեց CEPA-ի կատարման ընթացքը: Հարթակի ներկայացուցիչները շեշտեցին ռեֆորմների ավելի գործուն, շոշափելի և օպերատիվ իրականացման անհրաժեշտությունը՝ Հայաստանի Եվրոպական ծագումների գույքահեռ, նշելով, որ CEPA համաձայնագրի կատարման ծավալը զգալի հետ է մնում ստանձնած պարտավորությունների ու վերջնաժամկետների համատեքստում: Մտքեր փոխանակվեցին Եվրոպական սոցիալ-տնտեսական հանձնաժողովի ներկայացուցիչների, ինչպես նաև Եվրախորհրդարանի պատգամավոր, Հարավային կովկասի հարցերով պատվիրակության Մարինա Կայյուրանդի հետ: Քննարկվեցին նաև Հայաստանում ժողովրդավարական ինստիտուտների և օրենքի գերակայության վիճակը, մասնավորապես իրավապահ համակարգում բարեփոխումների ընթացքը և դրանց թերությունները: Առանձին քննարկում ծավալվեց CEPA գյուղատնտեսության և տարածքային զարգացման մասին դրույթների իրականացման մասին:

Հանդիպման արդյունքներով ընդունվեց համատեղ հռչակագիր: Հռչակագրում, ի թիվս այլ հարցերի, նշվում է, որ.

- անհրաժեշտ է ավելի ներառական կերպով ներգրավել քաղաքացիական հասարակությանը CEPA կատարման և մշտադիտարկման գործընթացին,
- Կառավարությունը պետք է ավելի ինտենսիվ ջանքեր գործադրի նվազեցնելու տնտեսական, ենթակառուցվածքային, քաղաքական, էներգետիկ և պաշտպանական կախվածությունը ՌԴ-ից և այլ ավտորիտար երկրներից, բարելավի արտաքին առևտուր ԵՄ-ի հետ, այդ թվում՝ պետությունների և միջազգային ներդրումների համատեքստում,
- պետք է արագացվի աշխատանքային հարաբերությունների, սննդի, շրջակա միջավայրի և սպառողների պաշտպանության ոլորտում պետական հսկողության և վերահսկողության հետ կապված բարեփոխումները, այդ թվում՝ պատշաճ ներդնելով միջազգային պարտավորությունները,
- առողջապահական համապարփակ ապահովագրությունը ներդնելուց պետությունը պետք է հաշվի առնի սոցիալական համերաշխության և սոցիալական արդարության սկզբունքները և դրա ֆինանսավորումը չդնի միայն աշխատողների ուսերին,
- անհրաժեշտ է հապճեպ և գործունե միջոցներ ձեռնարկել պաշտպանելու ՀՀ աշխատանքային միգրանտներին կազմակերպված տեղափոխման, ապօրինի աշխատանքային հարաբերություններում շահագործելու և վտանգավոր պայմաններում կեցությունից՝ միաժամանակ նույնացնելով և պատժելով դրանում ներգրավված հանցավոր ցանցերի ներկայացուցիչներին,
- հարկավոր է վերագործարկել դիսֆունկցիոնալ սոցիալական երկխոսությունը՝ առաջնորդվելով միջազգային պարտավորություններով և ժողովրդավարության սկզբունքներով:

**ԱՄԿ Աշխատավորների գործունեության բյուրոյի
(ԱԿՏՐԱՎ) և Համաեվրոպական տարածաշրջանային
խորհրդի աշխատանքի անվտանգության
փորձագետների հանդիպում**

*Ամբողջական նյութին կարող եք ծանոթանալ՝ հետևելով հղմանը:
<https://perc.ituc-csi.org/ACTRAV-and-PERC-OSH-experts-meeting>*

2024 թվականի մարտի 20-ից 21-ը Համաեվրոպական տարածաշրջանային խորհուրդը ԱՄԿ Աշխատավորների գործունեության բյուրոյի (ԱԿՏՐԱՎ) հետ համատեղ և «Uniontounion»-ի ֆինանսական աջակցությամբ կազմակերպել է աշխատանքի անվտանգության ապահովման և առողջության պահպանման համար պատասխանատու արհմիութենական փորձագետների ցանցային հանդիպում Մոլդովայի Քիշնև քաղաքում:

Հանդիպման ընթացքում Աշխատավորների գծով ԱՄԿ ԱԿՏՐԱՎ-ի ավագ մասնագետ Վիկտոր Հյուգո Ռիկկոն ներկայացրեց կանոնակարգային բազան, մասնավորապես 1981 թ. «Աշխատանքի անվտանգության և առողջության մասին» կոնվենցիան (թիվ 155) և 2006 թ. «Աշխատանքի անվտանգության և առողջության խթանման մասին» կոնվենցիան (թիվ 187), ինչպես նաև ԱՄԿ-ի բոլոր անդամ պետությունների համապատասխան պարտավորությունները և արհմիությունների համար համապատասխան ուղիները:

Հանդիպմանը հատուկ ուշադրություն է դարձվել Աշխատանքի միջազգային կոնֆերանսում այս տարի կայանալիք կենսաբանական վտանգներից պաշտպանության նորմերի առաջին քննարկմանը: Վիկտոր Հյուգո Ռիկկոն ներկայացրեց ստանդարտների հաստատման գործընթացը և Բյուրոյի նախապատրաստական աշխատանքը:

Կլոր սեղանին մասնակիցները ներկայացրեցին իրենց կազմակերպությունների աշխատանքը աշխատանքի առողջության և անվտանգության ոլորտում շեշտը դնելով կենսաբանական վտանգների վրա:

Խմբային աշխատանքի ընթացքում մասնակիցները ձևակերպել են առաջարկություններ և գործողությունների առաջարկներ Արհմիությունների միջազգային կոնֆեդերացիայի, Համաեվրոպական տարածաշրջանային խորհրդի և ԱԿՏՐԱՎ-ի համար:

Հանդիպումը եզրափակել է ԱՄԿ ԱԿՏՐԱՎ-ի Եվրոպայի և Կենտրոնական Ասիայի համակարգող Սերգեյուս Գլովացկասը:

«Արհմիության անդամակցության բարձրացման շարժառիթները» թեմայով սեմինար Կրթության և գիտության աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության Արաբկիրի տարածքային կրթության և գիտության աշխատողների արհեստակցական կազմակերպության անդամների համար

ԱՄԿ-ն պաշտոնապես համաձայնվել է կենսապահովման աշխատավարձի սահմանման հետ, որը Նոր սոցիալական պայմանագրի էական մասն է, որպեսզի վերաճևավորի համաշխարհային տնտեսությունը՝ ծառայելու աշխատավոր մարդկանց շահերին

Համաձայնագիրը, որը ձեռք է բերվել փետրվարին աշխատավարձային քաղաքականության հարցերով փորձագետների եռակողմ հանդիպման ժամանակ, հավանության է արժանացել ԱՄԿ-ի ղեկավար մարմնի կողմից մարտի 13-ի նիստում:

Նոր սահմանմամբ կենսապահովման աշխատավարձն «աշխատավարձի մակարդակն է, որն անհրաժեշտ է աշխատողների և նրանց ընտանիքների համար արժանապատիվ կենսամակարդակ ապահովելու նպատակով՝ հաշվի առնելով երկրի հանգամանքները և հաշվարկված նորմալ ժամերին կատարվող աշխատանքը»:

ԱՄԿ-ի համաձայնագիրը շեշտում է կարևոր դերերը, որոնք պետք է ունենան աշխատավարձերը սահմանող լիազորված հաստատությունները ու գործիքները, մասնավորապես սոցիալական երկխոսությունը և կոլեկտիվ բանակցությունները, և ընդգծվում է, որ կառավարությունները և սոցիալական գործընկերները պետք է «ապահովեն նվազագույն աշխատավարձից կենսապահովման աշխատավարձի աճող առաջընթացը»:

Այն նաև սահմանում է կենսապահովման գնահատման մի քանի հիմնական սկզբունքներ, այդ թվում՝

- ապացույցների վրա հիմնված մեթոդոլոգիաների և հստակ տվյալների կիրառում, որոնք թափանցիկ են և հասանելի հանրությանը,
- սոցիալական գործընկերների հետ խորհրդակցություն,
- կենսապահովման աշխատավարձի ծախսերի փոփոխություններն արտացոլելու համար կանոնավոր ճշգրտումներ՝ հաշվի առնելով տարածաշրջանային և սոցիալ-տնտեսական իրողությունները:

Բացի այդ, ԱՄԿ-ից պահանջվում է աջակցել կառավարություններին և սոցիալական գործընկերներին ապացույցների վրա հիմնված կենսապահովման աշխատավարձի սահմանման հարցում: Սա ներառում է կենսապահովման աշխատավարձի վերաբերյալ քննարկումների համար տվյալների հավաքագրում, կենսապահովման աշխատավարձը որոշելու համար տեխնիկական աջակցություն և անհրաժեշտության դեպքում համապատասխան տնտեսական պայմանների գնահատում:

Համաձայնագիրն ակնկալում է ավելի մեծ համահունչ ընթացիկ ազգային և միջազգային նախաձեռնություններ՝ ուղղված կենսապահովման աշխատավարձի սահմանմանը, գնահատմանը և տրամադրմանը:

Արհմիությունների միջազգային կոնֆեդերացիայի գլխավոր քարտուղար Լյուկ Թրիանգլը ողջունել է համաձայնագիրը. «ԱՄԿ-ում այս համաձայնության հասնելը 80 տարի կենսապահովման աշխատավարձի կարևորությունը անտեսելուց հետո աշխատավորների խոշոր հաղթանակն է: »

«Այժմ, չափազանց շատ աշխատողների համար աշխատավարձը բավարար չէ իրենց և իրենց ընտանիքներին աղքատությունից դուրս բերելու համար, էլ չեմ ասում արժանապատիվ ապրուստ ապահովելու համար»:

«Այս համաձայնագիրը կարևոր քայլ է միջազգային գործողություններով ուղղված կենսապահովման աշխատավարձի ապահովման և նշանակում է առաջընթաց սոցիալական արդարության ոլորտում»:

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի խորհրդի նիստ

2024թ մարտի 29-ին տեղի ունեցավ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի խորհրդի նիստ, որին մասնակցում էին 53 խորհրդի անդամներից 43-ը: Խորհրդի անդամները ներկայացնում են ՀԱՄԿ-ին անդամակցող 18 ճյուղային հանրապետական միությունները: Խորհրդի նիստի ժամանակ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը ներկայացրեց 2023թ. գործունեության վերաբերյալ հաշվետվությունը:

Հաշվետվությանը կարող եք ծանոթանալ՝ հետևելով հղմանը:
<https://rb.gy/zfmc25>

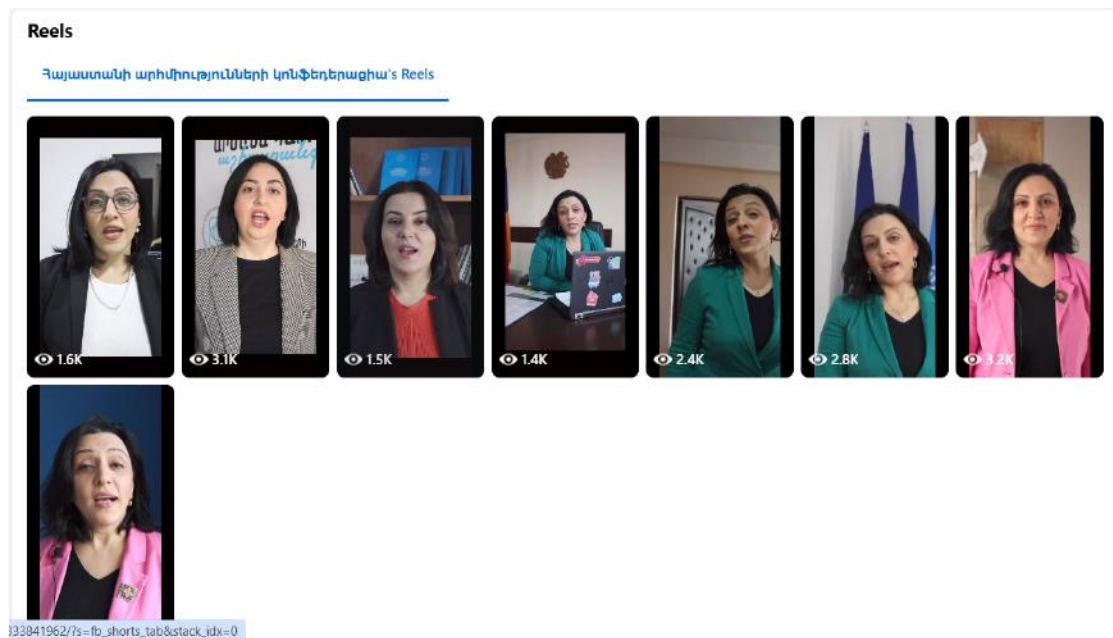

ԱՐՀՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԱՆՑՈՒԴԱՐՁ

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան մեկնարկել է կարճ տեսահոլովակների շարք

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան մեկնարկել է արհմիութենական կարճ տեսահոլովակների շարք, որի նպատակն է իրազեկել հանրությանն արհմիությունների գործունեության և աշխատանքային իրավունքների վերաբերյալ:

**«Արհմիության անդամակցության բարձրացման
շարժառիթները» թեմայով սեմինար Լեռնագործների,
մետալուրգների և ոսկերիչների արհեստակցական
կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական
միության ներկայացուցիչների համար**

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան «Սոլիդարիթի Սենթր» կազմակերպության հայաստանյան մասնաճյուղի հետ համագործակցության շրջանակներում 2024 թվականի ապրիլի 12-ից մինչև 2024 թվականի ապրիլի 14-ը Ջերմուկում կազմակերպել է «Արհմիության անդամակցության բարձրացման շարժառիթները» թեմայով սեմինար Լեռնագործների, մետալուրգների և ոսկերիչների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության անդամների համար:

Արևելյան գործընկերության Քաղաքացիական հասարակության ֆորումի 2024-2026թթ. Ժամանակաշրջանի համար Հայաստանից պատվիրակների ընտրություն

EASTERN PARTNERSHIP
CIVIL SOCIETY FORUM

Հայաստանում ԵՄ պատվիրակության և ՔՀՖ ԱԽ համակարգողների կարճ ցուցակների համընկման արդյունքում Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան ընտրվել է Արևելյան գործընկերության Քաղաքացիական հասարակության ֆորումի 5-րդ աշխատանքային խմբի անդամ 2024-2026թթ. ժամանակաշրջանի համար:

2024 թվականի ապրիլի 15-ին կայացած Արևելյան գործընկերության Քաղաքացիական հասարակության ֆորումի 2024-2026թթ. ժամանակաշրջանի համար Հայաստանից պատվիրակների ընտրությունների արդյունքներով 5-րդ աշխատանքային խմբում ընտրվել են նաև «Աուդիո-վիզուալ լրագրողների ասոցիացիա» ՀԿ-ն, «Շողեր միություն» սոցիալ-կրթական ՀԿ-ն:

EaP CSF
Working Group 5

Social & Labour Policies | Social Dialogue

«Հայաստան. Զաղաքացիական գազաթնաժողով 2024»-ին մասնակցություն

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան մասնակցել է «Նոր ժողովրդավարություն» հիմնադրամի Դանիական կոնսորցիումի կողմից կազմակերպված Զաղաքացիական գազաթնաժողովին, որի ընթացքում Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը մասնակցել է «Ո՞ր գնանք այստեղից՝ անդրադառնալով Հայաստանում քաղաքացիական հասարակության մարտահրավերներին և նոր հնարավորություններին» պանելային քննարկմանը որպես բանախոս: Գազաթնաժողովին մասնակցել են ավելի քան 150 մասնակից Դանիայի և Հայաստանի քաղաքացիական հասարակության ավելի քան 70 կազմակերպություններից:

«Արհմիության անդամակցության բարձրացման
շարժառիթները» թեմայով սեմինար
«Էլեկտրաարհմիություն» արհեստակցական
կազմակերպությունների, Կոմունալ-բնակարանային
տնտեսության և ծառայությունների ոլորտի աշխատողների
արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային
հանրապետական միությունների ներկայացուցիչների
համար

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան
«Սոլիդարիթի Սենթր» կազմակերպության հայաստանյան
մասնաճյուղի հետ համագործակցության շրջանակներում 2024
թվականի ապրիլի 20-ից մինչև 2024 թվականի ապրիլի 21-ը
Ծաղկաձորում կազմակերպել է «Արհմիության
անդամակցության բարձրացման շարժառիթները» թեմայով
սեմինար «Էլեկտրաարհմիություն» արհեստակցական
կազմակերպությունների, Կոմունալ-բնակարանային
տնտեսության և ծառայությունների ոլորտի աշխատողների
արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային
հանրապետական միությունների ներկայացուցիչների համար:

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի հայտարարությունը աշխատանքի անվտանգության և առողջության համաշխարհային օրվա կապակցությամբ

Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության նախաձեռնությամբ յուրաքանչյուր տարի ապրիլի 28-ը նշվում է որպես աշխատանքի անվտանգության և առողջության համաշխարհային օր, որի նպատակն է նպաստել աշխատավայրում դժբախտ դեպքերի և մասնագիտական հիվանդությունների կանխարգելմանը:

Աշխատանքի անվտանգության և առողջության 2024թ. համաշխարհային օրվա թեման է «Կլիմայի փոփոխության ազդեցությունը աշխատանքի անվտանգության և առողջության վրա»:

Կլիմայի փոփոխությունը զգալի ազդեցություն է ունենում աշխատանքի ոլորտի՝ հատկապես աշխատողների անվտանգության և առողջության վրա: Կլիմայի փոփոխության հետևանքով առաջացող մասնագիտական ռիսկերից են՝ ջերմային սթրեսը, ուլտրամանուշակագույն ճառագայթումը, օդի աղտոտվածությունը, խոշոր արդյունաբերական վթարները, վարակիչ հիվանդությունների աճը և քիմիական նյութերի ազդեցության ավելացումը:

Աշխատողների առողջ և անվտանգ աշխատանքի ապահովումը պետք է ուղղված լինի աշխատողների ֆիզիկական, հոգեբանական և սոցիալական բարեկեցության խթանմանը և պահպանմանը, առողջության վրա բացասական ազդեցություն ունեցող ռիսկերից պաշտպանությանը:

Աշխատավայրում անվտանգության և առողջության համակարգերի կիրառումը նպաստավոր է ոչ միայն աշխատողների, այլ նաև կազմակերպությունների տնտեսական զարգացման համար, քանի որ աշխատանքի վայրում տեղի ունեցած յուրաքանչյուր դժբախտ դեպք, որպես հետևանք, առաջ է բերում մեծ ֆինանսական ծախսեր, որոնք բազմակի անգամ գերազանցում են առողջ և անվտանգ աշխատանքի միջավայրի ապահովման միջոցառումների արժեքը:

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան միանում է աշխատանքի անվտանգության և առողջության համաշխարհային օրվան նվիրված Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության նախաձեռնությանը և գտնում է, որ առողջ և անվտանգ աշխատանքային պայմանների արդյունավետ ապահովման համար պետական քաղաքականությունը պետք է ուղղված լինի աշխատողների կյանքի, առողջության և անվտանգության պահպանմանը, քանի որ առողջ և անվտանգ աշխատանքային պայմանները արժանապատիվ աշխատանքի կարևորագույն բաղադրիչներից են:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԿՈՆՖԵԴԵՐԱՑԻԱՅԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
ԷԼԵՆ ՄԱՆԱՍԵՐՅԱՆ

Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեի պատասխանը ՀԱՄԿ-ի գրությանը եկամտային հարկի տարեկան հաշվարկ-հայտարարագիր ներկայացնելու պահանջի մասին

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԿՈՄԻՏԵ
ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՏԵՂԱԿԱԼ

«___» _____ 20 թ.

No _____

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԶՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՆՖԵՐԵՐԱՑԻԱ»
ԱՐԶԵՍՏԱԿՑԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ
ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ
ՏԻԿԻՆ Է. ՄԱՆԱՍԵՐՅԱՆԻՆ

ՊԱՏՃԵՆԸ՝ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ, ԴԻՏԱՐԿՄԱՆ ԵՎ
ՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏ
ՏԻԿԻՆ Չ. ՄԵԼՔՈՒՄՈՎԱՅԻՆ

Ի պատասխան Ձեր 08.04.2024թ. N05-01/14 գրության

Հարգելի տիկին Մանասերյան

Հիմք ընդունելով ՀՀ հարկային օրենսգրքի 35-րդ հոդվածի 1-ին մասը և 307-րդ հոդվածը, իրազեկման կարգով հայտնում ենք հետևյալը:

ՀՀ հարկային օրենսգրքի 156-րդ հոդվածի 4.1-ին մասի համաձայն՝ Նույն հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ կետով սահմանված կարգով եկամտային հարկի տարեկան հաշվարկներ (հայտարարագրեր) չներկայացնող՝ ՀՀ ռեզիդենտ հանդիսացող ՀՀ քաղաքացիները (բացառությամբ հաշվետու տարվա դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անչափահաս համարվող ֆիզիկական անձանց) մինչև յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանին հաջորդող հարկային տարվա մայիսի 1-ը ներառյալ օրենսգրքի 53-րդ հոդվածով սահմանված կարգով հարկային մարմին են ներկայացնում եկամտային հարկի տարեկան հաշվարկներ (հայտարարագրեր):

Նույն մասի 1-ին կետին համապատասխան՝ մասնավորապես 2023 թվականի հաշվետու տարվա համար եկամտային հարկի տարեկան հաշվարկներ (հայտարարագրեր) ներկայացնում են՝

ա. 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Հանրային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված պետական ծառայության, համայնքային ծառայության և (կամ) հանրային պաշտոններ զբաղեցնող ՀՀ քաղաքացիները,

բ. ՀՀ ռեզիդենտ հանդիսացող ՀՀ քաղաքացիները, որոնք 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հանդիսանում են (հանդիսացել են) 2022 թվականի արդյունքներով մեկ միլիարդ դրամ և ավելի համախառն եկամուտ հայտարարագրած ՀՀ ռեզիդենտ առևտրային կազմակերպության մասնակից (բաժնետեր, փայտեր, անդամ),

ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ
ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ
ԿՈՄԻՏԵ

0015, Երևան, Մ. Խորենացի 3,7 Հեռ. +374 60 84 46 57
Կայք՝ www.petekamutner.am Էլ. փոստ՝ secretariat@petekamutner.am

գ. ՀՀ ռեզիդենտ հանդիսացող ՀՀ քաղաքացիները, որոնք «Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված իրական շահառու են համարվում,

դ. ՀՀ ռեզիդենտ հանդիսացող ՀՀ քաղաքացիները, որոնք 2023 թվականի ընթացքում ստացել են 20 միլիոն դրամի չափով կամ ավելի փոխառություն:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը, հայտնում ենք, որ օրենսգրքի 156-րդ հոդվածի 4.1-ին մասի 1-ին կետով սահմանված՝ 2023թ. հաշվետու տարվա համար եկամտային հարկի տարեկան հաշվարկ (հայտարարագիր) ներկայացնելու պարտավորություն ունեցող ՀՀ ռեզիդենտ հանդիսացող ՀՀ քաղաքացիները, այդ թվում՝ «Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» ՀՀ օրենքով իրական շահառու հանդիսացող ՀՀ ռեզիդենտ ՀՀ քաղաքացիները, պարտավոր են օրենսգրքով սահմանված ժամկետում, բացառապես էլեկտրոնային եղանակով՝ «Ֆիզիկական անձանց էլեկտրոնային ծառայությունների միասնական համակարգ»-ի հայտարարագրման բաժնի միջոցով (<https://self-portal.taxservice.am/sign-in/>) հարկային մարմին ներկայացնել եկամտային հարկի տարեկան հաշվարկ (հայտարարագիր):

ՀԱՐԳԱՆՔՈՎ՝

X

Ա. ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

Կատ.՝ ՎՄԸՎ հարկերի և պարտադիր վճարների
մեթոդաբանության թիվ 2 բաժին, հեռ. 060-844-646

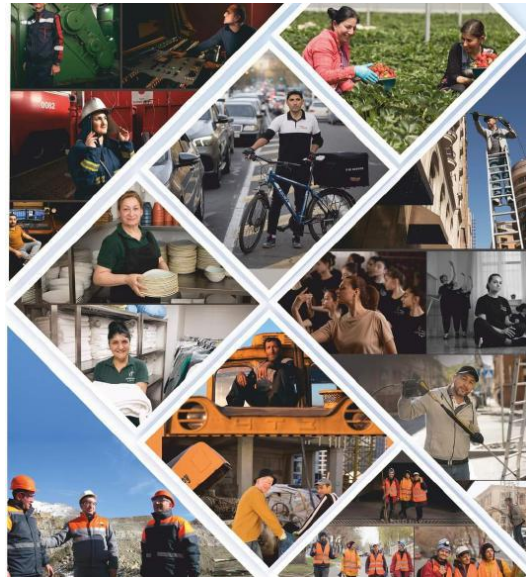
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՕՐ

ՄԱՅԻՍԻ 1

ԱՐՇՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ
ԱՆՑՈՒԴԱՐՁ

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի ուղերձը Մայիսի մեկի կապակցությամբ

Մայիսի մեկը աշխատավորների համաշխարհային օրն է, որը, ամեն տարի նշելով, մենք արժևորում ենք աշխատողների և արհմիությունների ձեռքբերումները: Պատմությունը ցույց տվեց, որ առանց աշխատողների և նրանց ներդրած ջանքերի հնարավոր չէ ունենալ զարգացում և առաջընթաց: Մեր օրերում աշխատավորների օրը նշում ենք մեր առջև ունենալով բազմաթիվ մարտահրավերներ՝ թե՛ աշխատանքային, թե՛ սոցիալական, թե՛ անվտանգային հարցերում: Շարունակական պատերազմները և կոնֆլիկտները սպանում են բազմաթիվ անմեղ աշխատողների, խաթարում են պետությունների տնտեսությունները, աշխատանքային հարաբերությունները: Չնայած առկա ճգնաժամերի ֆոնին՝ արհմիությունները շարունակում են պայքարել սոցիալական արդարության, հավասարության, առողջ և անվտանգ աշխատանքային պայմանների և, ընդհանուր առմամբ, արժանապատիվ աշխատանքի համար, որին կարելի է հասնել միայն առողջ կոլեկտիվ բանակցությունների և սոցիալական գործընկերության կայացման միջոցով: Որպես տեսլական ունենալով արժանապատիվ աշխատանքի ապահովումը՝ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան մաղթում է բոլորիս խաղաղություն և միասնականություն:

Բարի լույս հաղորդաշարի հյուրն է Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը

Ամեն տարի մայիսի 1-ին հարյուրավոր երկրներում տոնում են Աշխատավորների միջազգային օրը: Այն, ինչի համար պայքարում էր բանվոր դասակարգը, տարիներ անց ամրագրվեց օրենքով: Այսօր աշխատանքային իրավունքները հաստատված և պաշտպանված են միջազգային մի շարք փաստաթղթերով, կոնվեցիաներով, օրենքներով ու իհարկե Սահմանադրությամբ: Իսկ թե որքանով են աշխատանքային հարաբերություններում այդ ամենը կիրառելի, օրենսդրական առումով ինչ բացեր կան, դրական առումով ինչ փոփոխություններ են եղել, կիմանանք գրույցի ընթացքում: Բարի լույս հաղորդաշարի հյուրն է Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը:

*Տեսանյութը կարող եք դիտել՝ հետևելով
հղմանը: <https://rb.gy/9se60w>*

Առաջին ծրագրի հյուրն է Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահի տեղակալ Տիրուհի Նազարեթյանը

*Տեսանյութը կարող եք դիտել՝ հետևելով հղմանը:
<https://rb.gy/nxyia4>*

Աշխատաժողով «Վերածնունդ» արհեստակցական կազմակերպության անդամների համար

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության աջակցությամբ 2024 թվականի մայիսի 6-8-ը Ճաղկաձորում իրականացրեց եռօրյա աշխատաժողով Բռնի տեղահանված, փախստականի կարգավիճակ ունեցող աշխատողների «Վերածնունդ» արհեստակցական կազմակերպության անդամների համար: Աշխատաժողովի նպատակն էր «Վերածնունդ» արհեստակցական կազմակերպության անդամներին ծանոթացնել գործող զբաղվածության ծրագրերին և մշակել քայլեր ուղղված բռնի տեղահանված, փախստականի կարգավիճակ ունեցող անձանց զբաղվածության կարիքների գնահատմանը և ըստ ունեցած մասնագետների և աշխատաշուկայի կարիքների համադրմանը: Մասնակիցները ծանոթացան նաև ՀՀ աշխատաշուկայի փոփոխվող պահանջներին և ապագայի հմտություններին, նաև սովորեցին գրագետ կենսագրականի կազմում: Աշխատաժողովին ներկա էին Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը, ՀՀ Աշխատանքի և սոցիալական հարցերով նախարարության Միասնական սոցիալական ծառայության Զբաղվածության ապահովման և աշխատանքային ներուժի զարգացման վարչության ծրագրերի համակարգման բաժնի գլխավոր մասնագետ Անահիտ Կարապետյանը, ԱՀ Արհմիության ֆեդերացիայի նախագահ Արա Ղահրամանյանը:

Հայաստանի և Վրաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիաների պատվիրակություններն աշխատանքային այց են կատարել Ֆրանսիայի Հանրապետություն

Ֆրանսիայի Աշխատանքի ընդհանուր կոնֆեդերացիայի հրավերով «Հարավային Կովկաս. կլիմայի փոփոխության պայմաններում աշխատանքային իրավունքների առաջխաղացում» ծրագրի շրջանակներում Հայաստանի և Վրաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիաների պատվիրակություններն աշխատանքային այցով 2024 թվականի մայիսի 13-ից մինչև մայիսի 17-ը գտնվում էին Ֆրանսիայի Հանրապետությունում: Այցի շրջանակներում Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի պատվիրակությունը հանդիպումներ է ունեցել Ֆրանսիայի Աշխատանքի ընդհանուր կոնֆեդերացիայի Գլխավոր քարտուղար Սոֆի Բինետի և Ներկայացուցիչների, ինչպես նաև Ֆրանսիայի Տնտեսական, սոցիալական և բնապահպանական խորհրդի Ներկայացուցիչների հետ՝ կլիմային փոփոխությանը, շրջակա միջավայրի պահպանությանն ուղղված արհմիութենական գործունեությանը, խորհրդի գործառույթներին և «Կանանց պայմանագիր» քաղաքականությանը ծանոթանալու նպատակով:

**«Արհմիության անդամակցության բարձրացման շարժառիթները»
թեմայով սեմինար Արդյունաբերության աշխատողների
արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային
հանրապետական միության ներկայացուցիչների համար**

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան «Սոլիդարիթի Սենթր» կազմակերպության հայաստանյան մասնաճյուղի հետ համագործակցության շրջանակներում 2024 թվականի մայիսի 18-ից մինչև 2024 թվականի մայիսի 19-ը ճաղկածորում կազմակերպել է «Արհմիության անդամակցության բարձրացման շարժառիթները» թեմայով սեմինար Արդյունաբերության աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության ներկայացուցիչների համար:

ՀԱՄԿ-ը հյուրընկալել էր Վրաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի պատվիրակությանը

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան մայիսի 21-ին հյուրընկալել էր Վրաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի պատվիրակությանը՝ կոնֆեդերացիայի նախագահ Իրակլի Պետրիաշվիլիի գլխավորությամբ: Հանդիպմանը հիմնական քննարկվող թեման աշխատավայրում առկա գեղերային անհավասարության բացառմանն ուղղված քայլերի ներկայացումն էր: Երկու պետությունների արհմիությունների նախագահները խոսեցին երկրներում առկա խնդիրներից, իրենց կատարված աշխատանքներից և հույս հայտնեցին, որ մոտ ապագայում կունենան զգալի արդյունք աշխատավայրում սեռով պայմանավորված խտրականության վերացման հարցում: Ողջունելով հյուրերին՝ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը կարևորեց հարևան պետությունների միջև արհմիութենական կապերի ամրապնդումը և արժևորեց նման քննարկումները, քանի որ փորձի նման փոխանակումները համանման խնդիրների լուծման համար ստեղծում են նոր հնարավորություններ:

**ՀԱՄԿ-ի նախագահ Էլեն Մանասերյանը
հյուրընկալվել էր Հայաստանի հանրային ռադիոյի
«Քո ձայնը» հաղորդմանը**

**Տեսանյութը կարող եք դիտել՝ հետևելով հղմանը:
<https://www.youtube.com/watch?v=Ap2m997sW7Y>**

ՀԱՄԿ-ի դիրքորոշումը «ՀՀ կառավարության 2007 թվականի փետրվարի 1-ի N 201-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի վերաբերյալ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՆՖԵՐԵՐԱՑԻԱ

Ն Ա Խ Ա Գ Ա Հ

0010, Երևան, Վ. Մարգարյան 26/3, հեռ.՝ (010) 54 52 37, էլ. հասցե՝ hamk@hamk.am

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԻ
ԱՌԱՋԻՆ ՏԵՂԱԿԱԼ
ՏԻԿԻՆ ԼԵՆԱ ՆԱՆՈՒՇՅԱՆԻՆ**

Հարգելի՛ տիկին Նանուշյան,

«ՀՀ կառավարության 2007 թվականի փետրվարի 1-ի N 201-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծով (այսուհետ՝ Նախագիծ) ավելացվել է առողջապահական բնագավառի որոշ աշխատողների աշխատաժամանակի տևողությունը: Նախագծի հիմնավորման մեջ նշված է, որ «փոփոխությունը նպատակ ունի պահպանելով բուժաշխատողների վարձատրության չափը, համապատասխանեցնել բուժաշխատողների աշխատաժամանակը բժշկական ծառայությունների պահանջարկին, համապատասխանեցնել գործող կարգավորումները ներկա ժամանակի պահանջներին՝ հաշվի առնելով բնագավառում տեղի ունեցած գիտատեխնիկական նվաճումները»:

Նախագծի փոփոխությամբ աշխատողների աշխատանքի ծավալն ավելանում է, իսկ վարձատրության չափը պահպանվում է:

Մինչդեռ, ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 188-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ «Եթե սահմանված նորմաների համեմատությամբ ավելանում է աշխատողի աշխատանքի ծավալը, ապա նրա աշխատանքը վարձատրվում է կատարված աշխատանքի ծավալին համապատասխան»:

Հիմնավորման մեջ նշված է նաև, որ աշխատաժամանակի ավելացումն կնպաստի մեծ քանակությամբ քաղաքացիների սպասարկմանը, հերթերի ու դժգոհությունների կրճատմանը:

Աշխատաժամանակի ավելացումն չի բխում Վերանայված Եվրոպական սոցիալական խարտիայի (Հայաստանի Հանրապետությունը վավերացրել է 2004թ.) 2-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջից, որի համաձայն՝ «Աշխատանքի արդար պայմանների իրավունքի արդյունավետ կիրառումը ապահովելու նպատակով Կոդմերը պարտավորվում են՝

1. օրական և շաբաթական աշխատանքային ժամերի բանական տևողությունը ապահովելու համար աշխատանքային շաբաթը պետք է աստիճանաբար կրճատվի այն չափով, որը թույլատրվում է արտադրական աճով և այլ համապատասխան գործոններով, »:

Հաշվի առնելով վերոնշվածը՝ ՀՀ օրենսդրությունից և ՀՀ միջազգային պարտավորություններից չի բխում աշխատողների հաշվին «լավարկել» քաղաքացիների սպասարկումը, հերթերի և դժգոհությունների կրճատումը:

Այց «Մելանտե» տրիկոտաժի արտադրական ձեռնարկություն

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը և Թեթև արդյունաբերության աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ՃՀՄ նախագահ Սրապիոն Առաքելյանը 2024 թվականի մայիսի 22-ին այցելեցին «Մելանտե» տրիկոտաժի արտադրական ձեռնարկություն՝ սեփականատեր Հովհաննես Խոշոյանին ՀԱՄԿ-ի Պատվո շքանշանով պարգևատրելու համար: Ավելի քան 170 աշխատատեղ ստեղծած և աշխատողին և նրա կատարած աշխատանքը գնահատող գործատուն միշտ կլինի արհմիությունների համար լավ սոցիալական գործընկեր:

Արհմիութենական ամառային դպրոց թեժ լեռում

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան և Ֆրիդրիխ Էբերտ հիմնադրամը 2024 թվականի մայիսի 24-26-ը համատեղ իրականացրեցին Արհմիութենական ամառային դպրոցը: Արհմիութենական եռօրյայի ընթացքում մասնակիցները ծանոթացան արհմիության նպատակներին և գործառույթներին, աշխատանքային միջավայրում կոնֆլիկտների կառավարմանը, աշխատավայրում ճգնաժամային իրավիճակների կառավարմանը, արհմիությունների դերին աշխատավայրում խտրականության վերացման գործընթացում, աշխատավայրում բռնության և ոտնձգության բացառմանն ուղղված քայլերին: Բոլոր քննարկումների, ընդգրկված դասընթացների, ակտիվ խաղերի և համերաշխության մթնոլորտում ծնվեցին բազում գաղափարներ, որոնց իրագործումը հնարավորություն կտա ունենալ առավել անխոչընդոտ, առողջ և անվտանգ աշխատանքային պայմաններ: Արհմիութենականները ավարտական սերտիֆիկատներով պարգևատրվեցին Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանի կողմից:

«Անհատական և կոլեկտիվ աշխատանքային իրավահարաբերություններ, ԱՄԿ թիվ 190 կոնվենցիա» թեմայով սեմինար լրագրողների համար

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան «Սոլիդարիթի Սենթր» կազմակերպության հայաստանյան մասնաճյուղի, Շվեյցարիայի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի «Սոլիֆոնդս» հիմնադրամի հետ համագործակցության շրջանակներում կազմակերպել է «Անհատական և կոլեկտիվ աշխատանքային իրավահարաբերություններ, ԱՄԿ թիվ 190 կոնվենցիա» թեմայով սեմինար լրագրողների համար:

ԱՐՀՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԱՆՑՈՒԴԱՐՁ

Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության Աշխատանքի միջազգային համաժողով

2024 թվականի հունիսի 3-ից 14-ը Շվեյցարիայի Ժնև քաղաքում տեղի է ունեցել Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության Աշխատանքի միջազգային համաժողովի 112-րդ նստաշրջանը: Այդ օրերին ԱՄԿ անդամ 187 երկրների կառավարությունները, արհմիություններն ու գործատուները քննարկել են Աշխատանքի հիմնարար սկզբունքներին, իրավունքներին, կլիմայի փոփոխության և կենսաբանական վտանգների առկայության պայմաններում աշխատողների պաշտպանությանը, տնտեսությունների առողջացմանն ուղղված հարցեր:

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը հունիսի 11-ից 14-ը մասնակցել է Համաժողովի աշխատանքներին ՀՀ պատվիրակության կազմում:

Այցի շրջանակներում Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը հանդիպում է ունեցել Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության տնօրեն Ժիլբերտ Հունգբոյի հետ:

Հանդիպման ընթացքում Մանասերյանը ներկայացրել է ՀԱՄԿ-ի կողմից իրականացվող աշխատանքների զարգացումները և բարձր է գնահատել ԱՄԿ-ի աջակցությունը Հայաստանում արհմիութենական շարժմանը:

Է.Մանասերյանն ընդգծել է Սոցիալական արդարության կոալիցիային՝ ՀԱՄԿ-ի մասնակցությունը և դրա կարևորությունը սոցիալական գործընկերության կայացման համար:

Նա նաև նշել է ներկայումս Հայաստանում եռակողմ կոլեկտիվ պայմանագրի բացակայության մասին, հույս հայտնել, որ շուտով այս բացը կլրացվի:

Տիկին Մանասերյանը շնորհակալություն է հայտնել ԱՄԿ-ին Արցախից բռնի տեղահանված անձանց աջակցություն ցուցաբերելու և ՀԱՄԿ-ի կողքին մշտապես լինելու կապակցությամբ:

Իր հերթին Ժիլբերտ Հունգբոն կարևորել է Հայաստանում սոցիալական գործընկերության կայացումը, ինչպես նաև կիսվել իր դրական տպավորությամբ ՀԱՄԿ կատարած իր այցելության վերաբերյալ: Հանդիպման ավարտին կողմերը հաստատեցին աշխատանքների շարունակականությունը, ինչպես նաև նոր ծրագրերի իրականացումը:

Հանդիպումներ Աշխատանքի միջազգային համաժողովի շրջանակներում

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի (ՀԱՄԿ) նախագահ Էլեն Մանասերյանն Աշխատանքի միջազգային համաժողովի շրջանակներում մի շարք հանդիպումներ է ունեցել Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության Եվրոպայի և Կենտրոնական Ասիայի տարածաշրջանային գրասենյակի ղեկավար Բեատա Անդրեսի հետ: Քննարկվել են ապագայում ՀԱՄԿ-ի հետ իրականացվելիք ծրագրերը:

ՀԱՄԿ-ի նախագահ Էլեն Մանասերյանն Աշխատանքի միջազգային համաժողովի շրջանակներում հանդիպել է նաև ԱՄԿ աշխատողների հարցերով բյուրոյի տնօրեն Մարիա Հելենա Անդրեյի և Բյուրոյի Արևելյան Եվրոպայի և Կենտրոնական Ասիայի տարածաշրջանային համակարգող Սերգեյուս Գլովացկասի հետ: Հանդիպման ընթացքում կողմերը քննարկեցին արդեն իսկ ԱՄԿ ծրագրերի շրջանակներում իրականացված ծրագրերը:

Էլեն Մանասերյանը ներկայացրել է արհմիությունների կողմից վերջին շրջանում իրականացված աշխատանքները, ընդգծել ԱՄԿ աջակցությունը հատկապես բռնի տեղահանված անձանց: Անդրադարձ է կատարվել նաև ոչ ֆորմալ տնտեսությունում աշխատողների կազմակերպմանն ուղղված ծրագրերին:

Մարիա Հելենա Անդրեն ողջունել է արձանագրված արդյունքները և դրական գնահատել աշխատանքների շարունակականությունը:

Տեղի ունեցավ Արևելյան գործընկերության Քաղաքացիական հասարակության ֆորումի 5-րդ աշխատանքային խմբի հանդիպումը

2024 թվականի հունիսի 18-19-ը տեղի ունեցավ Արևելյան գործընկերության Քաղաքացիական հասարակության ֆորումի 5-րդ աշխատանքային խմբի՝ «Սոցիալական և աշխատանքային քաղաքականություններ, սոցիալական երկխոսություն» առցանց հանդիպումը, որին մասնակցում էին Հայաստանի, Ադրբեջանի, Բելառուսի, Վրաստանի, Մոլդովայի, Ուկրաինայի և Եվրամիության Արևելյան գործընկերության Քաղաքացիական հասարակության ֆորումի 5-րդ աշխատանքային խմբի անդամները:

Արևելյան գործընկերության Քաղաքացիական հասարակության ֆորումի 5-րդ աշխատանքային խմբի անդամների ձայների մեծամասնությամբ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանն ընտրվեց Արևելյան գործընկերության Քաղաքացիական հասարակության ֆորումի 5-րդ աշխատանքային խմբի համակարգող:

Հանդիպման ընթացքում ուրվագծվեցին Արևելյան գործընկերության Քաղաքացիական հասարակության ֆորումի 5-րդ աշխատանքային խմբի առաջիկա երկու տարիների գործունեության առաջնահերթությունները:

2024 թվականի հունիսի 15-ին Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան ընտրվել էր նաև Արևելյան գործընկերության Քաղաքացիական հասարակության Հայաստանի ազգային պլատֆորմի 5-րդ աշխատանքային խմբի համակարգող:

Աշխատավայրում բռնության և ոտնձգության կանխարգելմանն ու վերացմանն ուղղված սեմինար

Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության «Միասին
նպաստենք Հայաստանում աշխատանքային իրավունքների
իրացմանը» ծրագրի շրջանակներում 2024 թվականի հունիսի 21-ին
Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայում տեղի
ունեցավ աշխատավայրում բռնության և ոտնձգության
կանխարգելմանն ու վերացմանն ուղղված սեմինար, որին ներկա
էին ՀԱՄԿ-ի աշխատանքային հարաբերություններում
հավասարության հարցերով հանձնաժողովի անդամները և այլ
հյուրեր:

Աշխատաժողովը վարում էր ԱՄԿ խորհրդատու Հելենա Պերեսը, ով
մասնակիցների հետ կիսվեց ԱՄԿ 190 կոմպենցիայի
արդիականությամբ, բռնության և ոտնձգության դեմ արդյունավետ
համակարգի ներդրմանն ուղղված հավանական քայլերի
կիրառման մեթոդաբանությամբ:

Ողջույնի խոսքով հանդես եկավ ՀԱՄԿ-ի նախագահի տեղակալ
Տիրուհի Նազարեթյանը, ով իր խոսքում նշեց ԱՄԿ 190 կոմպենցիայի
վավերացման կարևորությունը՝ ի նպաստ հայաստանյան
աշխատաշուկայում առավել արժանապատիվ աշխատանքային
միջավայրի կայացման:

«Աշխատանքային խտրականության, բռնության
և ոտնձգության վերացումը, ԱՄԿ 190
կոնվենցիա» խորագրով սեմինար

Շվեյցարիայի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի «Սոլիֆոնդս» հիմնադրամի աջակցությամբ իրականացվող «Դադարեցնել բռնությունն ու ոտնձգությունները աշխատավայրում. բարձրացնել բնակչության իրազեկվածությունն աշխատավայրում կանանց նկատմամբ բռնության և ոտնձգությունների վերաբերյալ և խթանել ԱՄԿ թիվ 190 կոնվենցիայի վավերացումը» ծրագրի շրջանակներում հունիսի 21-ին Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան կազմակերպել էր «Դադարեցրու բռնությունն ու ոտնձգությունները աշխատավայրում» թեմայով սեմինար, որին մասնակցում էին հավասարության հարցերով հանձնաժողովի անդամներ և այլ հյուրեր:

Սեմինարի ընթացքում մասնակիցները ծանոթացել են ԱՄԿ թիվ 190 կոնվենցիային, ինչպես նաև քննարկել և վերլուծել են աշխատավայրում խտրականության տարբեր տեսակներն ու դեպքերը: Քննարկվել է նաև արհմիությունների դերը բանակցային գործընթացում՝ աշխատանքային հարաբերություններում հավասարության հասնելու նպատակով:

**ԱՄԿ թիվ 190 կոնվենցիա
Բռնության և ոտնձգության մասին
Կանխենք բռնությունն ու ոտնձգությունն
աշխատավայրում**

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան Շվեյցարիայի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի «Սոլիֆոնդս» հիմնադրամի աջակցությամբ սկսել է իրականացնել ԱՄԿ թիվ 190 կոնվենցիայի վերաբերյալ իրազեկվածության բարձրացման արշավ:
Արշավի շրջանակներում ՀԱՄԿ-ը տպագրել է գրքույկ:
Արշավը շարունակվում է:

Գրքույկին կարող եք ծանոթանալ `անցնելով հետևյալ հղումով:
<https://hamk.am/uploads/files/C190.pdf>

Իրավունքների գլոբալ ինդեքս 2024

Արհմիությունների միջազգային կոնֆեդերացիան 2024 թվականի հունիսին հրապարակել է Իրավունքների գլոբալ ինդեքսը, որը կարևոր գեկույց է ամբողջ աշխարհում ժողովրդավարության հիմնական սկզբունքների՝ աշխատողների և արհեստակցական միությունների հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության և իրականացման համար պայքարի իրավիճակի մասին:

Արհմիությունների միջազգային կոնֆեդերացիան փաստում է կառավարությունների և գործատուների կողմից միջազգայնորեն ճանաչված կոլեկտիվ աշխատանքային իրավունքների խախտումները, մասնավորապես՝ միավորման ազատության, կոլեկտիվ բանակցությունների և գործադուլի իրավունքի:

Այս տարի Իրավունքների գլոբալ ինդեքսում Հայաստանի Հանրապետության դիրքը չի փոփոխվել և շարունակում է գտնվել «3» գործակից ունեցող պետությունների շարքում, որտեղ գործատուները միջամտում են արհմիությունների ընտրություններին, ստեղծվում են դեղին արհմիություններ՝ աշխատողների անկախ ներկայացուցչությունը խոչընդոտելու նպատակով, ինչպես նաև ազգային օրենքներով անհամաչափ սահմանափակվում է գործադուլի իրավունքը:

Ձեկույցին կարող եք ծանոթանալ՝ հետևելով հղմանը:

https://www.ituc-csi.org/IMG/pdf/2024_ituc_global_rights_index_en.pdf

ԱՐԻՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԽԱՂԹԱՆԱԿ

ԱՐՀՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ
ԱՆՑՈՒԴԱՐՁ

«Հայաստանի Հանրապետության զբաղվածության ռազմավարության» նախագծի աշխատանքային քննարկում

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայում 2024 թվականի հուլիսի 2-ին տեղի է ունեցել «Հայաստանի Հանրապետության զբաղվածության ռազմավարության» նախագծի աշխատանքային քննարկում:

Քննարկումն իրականացվել է Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի, ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության և Միջազգային հանրապետական ինստիտուտի (IRI) համագործակցության շրջանակներում:

ԱՄԿ տարածաշրջանային արհմիութենական համաժողով

Երևանում 2024 թվականի հուլիսի 10-12-ը կայացավ «Արհմիությունների հզորացում Աշխատողներին կազմակերպելու կարողություն տնտեսության և զբաղվածության նոր ոլորտներում» թեմայով Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության տարածաշրջանային եռօրյա աշխատաժողովը, որին մասնակցում էին Հայաստանի, Վրաստանի, Մոլդովայի, Ուկրաինայի, Ղազախստանի, Ուզբեկստանի և Տաջիկստանի հանրապետությունների արհմիությունների ներկայացուցիչները:

Բացման խոսքով հանդես եկան ՀԱՄԿ-ի նախագահ Էլեն Մանասերյանը, ԱՍՀՆ նախարարի տեղակալ Ռուբեն Սարգսյանը, ԱՄԿ Արևելյան Եվրոպայի և Կենտրոնական Ասիայի աշխատավորների գործունեության հարցերով գրասենյակի ղեկավար Սերգեյուս Գլովացկասը, Համաեվրոպական արհմիությունների կոնֆեդերացիայի գործադիր քարտուղար Անտոն Լեպպիկը, ԱՄԿ Արևելյան Եվրոպայի և Կենտրոնական Ասիայի աշխատավորների գործունեության հարցերով ավագ մասնագետ Գոչա Ալեքսանդրիան, ԱՄԿ ազգային համակարգող Նունե Հովհաննիսյանը:

Աշխատաժողովի ընթացքում քննարկվեցին գիգ տնտեսության, թվայնացման զարգացման, ինչպես նաև ոչ ֆորմալ տնտեսության պայմաններում առկա մարտահրավերները, արհմիությունների արձագանքը և հետագա անելիքները:

Մասնակիցներն, ըստ երկրների, ներկայացրեցին այն մարտահրավերները, որոնց բախվում են իրենց արհմիությունները և աշխատողները:

ԱՄԿ փորձագետները ներկայացրեցին եվրոպական հաջողված փորձը և ԱՄԿ կոնվենցիաների մասին տեղեկատվություն, հաշվի առնելով ոլորտային առանձնահատկությունները:

Սերգեյուս Գլովացկասը խոսեց աշխատավորների շարժման ապագայի և մարտահրավերների մասին:

Հայաստանի, Ուկրաինայի և Մոլդովայի ներկայացուցիչները ներկայացրեցին բռնի տեղահանված անձանց արհմիություններում անդամագրելու և ինտեգրելու փորձը:

Էլեն Մանասերյանը ներկայացրեց Հայաստանի Հանրապետությունում ոչ ֆորմալ տնտեսության խնդիրները, մարտահրավերները, վիճակագրությունը Հայաստանի Հանրապետությունում:

Ներկայացվեց նաև APR group հասարակական կազմակերպության կողմից արհմիությունների նախաձեռնությամբ իրականացրած Հայաստանում առաքիչների աշխատանքային պայմանների վերաբերյալ հետազոտությունը:

ԱՄԿ Արևյան Եվրոպայի և կենտրոնական Ասիայի տեխնիկական պատասխանատու Մայքլ Վատտը հանդես եկավ «Երիտասարդ աշխատողների կազմակերպում, խթանում որոշումների կայացման գործընթացում ներգրավում՝ մարտահրավեր և նորարարական ռազմավարություններ» թեմայով ներկայացմամբ:

Հեռավար կապով աշխատաժողովին մասնակցեց նաև ԱՄԿ ոչ ֆորմալ տնտեսության ֆորմալացման թիմի համակարգող Մամադու Կաբա Սուլարեն՝ խոսելով արդյունավետ հաղորդակցման ցանցերի ստեղծման և աշխատողների ֆորմալ դաշտ բերելու մասին:

Աշխատաժողովը լի էր հետաքրքիր և բազմաբովանդակ քննարկումներով:

Մասնակիցների գնահատմամբ աշխատաժողովն արդյունավետ էր և ուսուցողական:

Այն դարձավ փորձի փոխանակման և գիտելիքների լավարկման անհրաժեշտ հարթակ:

Աշխատաժողովի արդյունքում մշակվեց արհմիությունների գործունեության ճանապարհային քարտեզ:

Շնորհավորելով հանքագործի և մետալուրգի օրը

Յուրաքանչյուր տարի հուլիսի երկրորդ կիրակի օրը նշվում է հանքագործի և մետալուրգի օրը: ՀԱՄԿ-ի նախագահ Էլեն Մանասերյանը Հանքագործների, մետալուրգների և ոսկերիչների արհմիությունների ՃՀՄ հրավերով մեկնել էր Սյունիքի մարզ մասնակցելու և շնորհավորելու ոլորտի աշխատողներին: Էլեն Մանասերյանը նախ Ագարակի, ապա Քաջարանի պղնձամոլիբդենային կոմբինատներում շնորհավորեց աշխատողներին՝ նրանց հանձնելով նաև ՃՀՄ կողմից պատրաստած պատվո կրծքանշաններ անբասիր և նվիրված աշխատանքի համար: Իր շնորհավորական խոսքում Է. Մանասերյանը բարձր գնահատեց յուրաքանչյուր աշխատողի ներդրումն ու ավանդը Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության զարգացման գործում: Ինչպես նաև խոսեց աշխատողների արժանապատիվ աշխատանքային պայմանների ու առողջ ու անվտանգ աշխատանքային պայմանների առավել բարձր մակարդակով ապահովման կարևորության մասին, բարձր գնահատեց ոլորտում կայացած սոցիալական գործընկերությունը:

Արհմիութենական հաղթանակ «Մաքուր երկաթի գործարան» ԲԲԸ-ում

«Մաքուր երկաթի գործարան» ԲԲԸ-ի արհեստակցական կազմակերպությունը դատարանում հաղթանակ է տարել «Մաքուր երկաթի գործարան» ԲԲԸ-ի արհեստակցական կազմակերպության նախագահի իրավունքները սահմանափակող գործողության նկատմամբ, քանի որ 2023 թվականից ընկերության ղեկավարությունն արգելում էր արհեստակցական կազմակերպության նախագահին մուտք գործել ընկերության տարածք արհեստակցական կազմակերպության նախագահի իրավունքների և պարտականությունների իրականացման համար:

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի (ՀԱՄԿ) հետ համագործակցող փաստաբան Ն. Համբարձումյանը «Մաքուր երկաթի գործարան» ԲԲԸ-ի արհեստակցական կազմակերպության անունից դիմել էր դատարան ընդդեմ «Մաքուր երկաթի գործարան» ԲԲԸ-ի գլխավոր տնօրեն Կ. Հակոբյանի՝ պահանջելով չխոչընդոտել «Մաքուր երկաթի գործարան» ԲԲԸ-ի արհեստակցական կազմակերպության նախագահ Հ. Ալեքյանի՝ որպես ընկերության արհեստակցական կազմակերպության նախագահի իրավունքների և պարտականությունների կատարմանը և ապահովել վերջինիս ազատ մուտքը և ելքը ընկերության տարածք յուրաքանչյուր օր, օրական 24 ժամ գրաֆիկով՝ առանց սահմանափակման, քանի որ հայցադիմումի ներկայացման պահին ընկերությունն աշխատել է 24 ժամ գրաֆիկով:

Երևանի քաղաքացիական դատարանը մասնակի բավարարել է հայցը հոգուտ արհեստակցական կազմակերպության՝ պարտավորեցնելով «Մաքուր երկաթի գործարան» ԲԲԸ-ին երկուշաբթիից ուրբաթ՝ ժամը 09:00-ից 18:00-ն, արհեստակցական կազմակերպության նախագահին թույլատրել անարգել մուտք գործել ընկերության տարածք: Դատարանը որոշումը կայացնելիս հաշվի է առել ընկերության աշխատանքային ժամերի փոփոխությունը, քանի որ ընկերությունն այժմ աշխատում է միայն աշխատանքային օրերին և նշված ժամերին:

Այս հաղթանակը ոչ միայն Հ. Ալեքյանի և «Մաքուր երկաթի գործարան» ԲԲԸ-ի արհեստակցական կազմակերպության հաղթանակն է, այլ նաև բոլոր արհեստակցական կազմակերպությունների: Հաղթանակ, որը կարող է օրինակ ծառայել արհեստակցական կազմակերպությունների իրավունքների պաշտպանության համար:

Հիշեցնենք նաև, որ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի օգնությամբ Հ. Ալեքյանը դեռևս 2023 թվականին ևս մեկ հաղթանակ է տարել ընդդեմ «Մաքուր երկաթի գործարան» ԲԲԸ-ի՝ վերականգնելով իր խախտված աշխատանքային իրավունքները:

ԱՐՀՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԱՆՑՈՒԴԱՐՁ

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը 2024թ.-ի օգոստոսի 13-ին ճանաչողական այցով հյուրընկալվել էր «Հայկական ատոմային էլեկտրակայան» ՓԲԸ-ում: Հանդիպումը նախաձեռնել էր «Էլեկտրաարհմիություն» արհեստակցական կազմակերպությունների ՃՀՄ նախագահ Կարինե Ալոյանը: Այցի նպատակն էր ծանոթանալ տեղում գործող արհմիության աշխատանքներին, ինչպես նաև «Հայկական ատոմային էլեկտրակայան» ՓԲԸ-ի արհմիության անդամներին ներկայացնել ՀԱՄԿ-ի կողմից իրականացվող աշխատանքները: Հանդիպման ընթացքում ՀԱՄԿ-ի նախագահ Էլեն Մանասերյանը պատասխանեց աշխատողների հարցերին և վստահեցրեց, որ նման հանդիպումները կլինեն շարունակական: Այցի շրջանակներում ՀԱՄԿ-ի նախագահ Էլեն Մանասերյանը հանդիպեց «Հայկական ատոմային էլեկտրակայան» ՓԲԸ-ի գլխավոր տնօրեն Էդուարդ Մարտիրոսյանի հետ: Զննարկվեցին ընկերությունում սոցիալական գործընկերության և կոլեկտիվ բանակցությունների իրականացումը, ԱԷԿ-ի շահագործման ընթացքում աշխատանքային հարաբերություններում ծագող խնդիրները, ինչպես նաև դրանց լուծման հնարավորությունները: Երկու ղեկավարներն էլ, կարևորելով հանդիպման անհրաժեշտությունը և քննարկված հարցերի և առաջարկվող լուծումների արդիականությունը, պատրաստակամություն հայտնեցին հետագա առավել սերտ համագործակցության:

Հանդիպմանը ներկա էին Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահի տեղակալ Տիրուհի Նազարեթյանը, ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության Միասնական սոցիալական ծառայության Չբաղվածության ապահովման և աշխատանքային ներուժի զարգացման վարչության ծրագրերի համակարգման բաժնի գլխավոր մասնագետներ Անահիտ Կարապետյանը և Անուշ Հովհաննիսյանը, ՀԱՄԿ-ի աշխատանքային հարաբերություններում հավասարության հարցերով հանձնաժողովի նախագահ Լիանա Ամիրադյանը:

«Աշխատանքային օրենսգրքում կատարված փոփոխություններ և լրացումներ»,
«Սոցիալական գործընկերություն, կոլեկտիվ բանակցություններ» թեմաներով սեմինար Կոմունալ-բնակարանային տնտեսության և ծառայությունների ոլորտի աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության ներկայացուցիչների համար

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան «Սոլիդարիթի Սենթր» կազմակերպության հայաստանյան մասնաճյուղի հետ համագործակցության շրջանակներում 2024 թվականի օգոստոսի 24-ից մինչև օգոստոսի 25-ը Ծաղկաձորում կազմակերպել է «Աշխատանքային օրենսգրքում կատարված փոփոխություններ և լրացումներ», «Սոցիալական գործընկերություն, կոլեկտիվ բանակցություններ» թեմաներով սեմինար Կոմունալ-բնակարանային տնտեսության և ծառայությունների ոլորտի աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության ներկայացուցիչների համար: Բացման խոսքով հանդես եկավ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը:

Առաջարկություններ

«Երեխայի աշխատանքի վատթարագույն ձևերի մասին»
ԱՄԿ թիվ 182 կոնվենցիայի կիրարկման վերաբերյալ հերթական
ազգային զեկույցի նախագծի վերաբերյալ

ԱՄԿ թիվ 182 կոնվենցիայի նախաբանի 5-րդ պարբերության համաձայն՝ «ընդունելով, որ երեխայի աշխատանքը մեծամասամբ աղքատության հետևանք է, և որ այս հարցի երկարաժամկետ լուծումը գտնվում է կայուն տնտեսական աճի հիմքում, որը տանում է սոցիալական առաջընթացին, մասնավորապես աղքատության վերացմանը և համընդհանուր կրթվածությանը»:

ՀՀ վիճակագրական կոմիտեի տվյալների համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետությունում 2022թ. աղքատության մակարդակը կազմել է 24.8%: Աղքատների շրջանում կան նաև աշխատող աղքատներ, ովքեր անգամ աշխատանք ունենալով չեն կարողանում ապահովել իրենց և իրենց ընտանիքի անդամների նվազագույն պահանջմունքները: Հետևաբար, Հայաստանի Հանրապետությունում կան երեխաներ, որոնք գտնվելով սոցիալական ծանր պայմաններում, ստիպված են լինում զբաղվել մուրացկանությամբ, ծաղիկների վաճառքով, ինչպես նաև ելնելով մշակութային առանձնահատկություններից աշխատում են գյուղատնտեսության ոլորտում օգնելով ընտանիքի անդամներին:

Իրավիճակը բարելավելու նպատակով, որոշակի իրավական ակտերում, այդ թվում նաև ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքում իրականացվել են փոփոխություններ և լրացումներ, որոնք սակայն բավարար չեն:

Հայաստանի Հանրապետության առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմնի կանոնադրության 3-րդ բաժնի 11.10)դ. կետի համաձայն՝ Տեսչական մարմնի լիազորություններից է՝ «մինչև 18 տարեկան անձանց, ինչպես նաև հղի կամ երեխային կրծքով կերակրող կանանց և երեխա խնամող աշխատողների համար աշխատանքային օրենսդրությամբ սահմանված երաշխիքների ապահովման նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը»: Թեպետ, տեսչական մարմին, կանոնադրության համաձայն, տրված է վերահսկողություն իրականացնելու լիազորություն, Հայաստանի Հանրապետությունում կան երեխաներ, ովքեր շարունակում են աշխատել իրենց կրթության հաշվին փողոցում, դասաժամերի ընթացքում:

Առաջարկություններ
«Հարկադիր կամ պարտադիր աշխատանքի մասին»
ԱՄԿ թիվ 29 կոնվենցիայի կիրարկման վերաբերյալ
ազգային զեկույցի նախագծի վերաբերյալ

1. Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան Ֆրիդրիխ Էբերտ հիմնադրամի հայաստանյան մասնաճյուղի հետ համատեղ իրականացրել է ուսումնասիրություն «Սննդի առաքիչների աշխատանքային պայմաններ»-ի վերաբերյալ: Ուսումնասիրության համար հարցումներն իրականացվել է APR Group հետազոտական կազմակերպության կողմից: Հարցմանը մասնակցել են սննդի 204 առաքիչներ՝ ազգությամբ հայ՝ 156, հնդիկ՝ 38, ռուս՝ 10 (ըստ տոկոսների՝ հարցվողների 76,5%-ն ազգությամբ եղել են հայ, 20,6%-ը՝ հնդիկ, 2,9%-ը՝ ռուս): Ազգությամբ հայ առաքիչները գտել են իրենց աշխատանքը ընկերների (41,0%), սոցիալական ցանցերի (27,6%), աշխատանքային հայտարարության (17,3%) միջոցով, Երևանում սովորելու ընթացքում (7,7%), Էլեկտրոնային հավելվածի (2,6%) և այլ միջոցներով (2,6%): Իսկ ինչ վերաբերում է աշխատանքի տեղավորման գործակալությանը և աշխատելու նպատակով ժամանած լինելու հարցին՝ ազգությամբ հայ առաքիչների տոկոսը կազմել է յուրաքանչյուրի դեպքում 0,6%: Ազգությամբ հնդիկ առաքիչների 34,1%-ը ժամանել է Հայաստանի Հանրապետություն աշխատանքի նպատակով: Ազգությամբ հնդիկ առաքիչների մի մասն իր աշխատանքը գտել է ընկերների (29,3%), սոցիալական ցանցերի միջոցով (19,5%), Երևանում սովորելու ընթացքում (9,8%), աշխատանքային հայտարարության (4,9%) և Էլեկտրոնային հավելվածի օգնությամբ (2,4%):

Ազգությամբ ռուս առաքիչների մոտ ևս աշխատանք գտնելու առավել տարածված միջոցները հանդիսացել են ընկերները (33,3%), Երևանում սովորելը (33,3%): Բացի դրանցից, ազգությամբ ռուս առաքիչներն իրենց աշխատանքը գտել են աշխատանքային հայտարարությունների (16,7%) և սոցիալական ցանցերի օգնությամբ (16,7%): Աշխատանքային պայմանագրի առկայության հարցին հարցվողների 60,3%-ը պատասխանել է, որ կնքել է աշխատանքային պայմանագիր, 3,9%-ը կնքել է ժամանակավոր աշխատանքային պայմանագիր, իսկ 1,0%-ը՝ այլ պայմանագիր, իսկ 19,1%-ն աշխատում է առանց որևէ պայմանագրի ու պայմանավորվածության, 7,4%-ն ունի բանավոր պայմանավորվածություն գործատուի հետ, 3,9%-ն ունի բանավոր պայմանավորվածություն իր կուրատորի հետ: Հարցվողների շրջանում եղել են այնպիսի աշխատողներ, ովքեր նույնիսկ դժվարացել են պատասխանել վերոնշյալ հարցին (4,4 %):

Ուշադրության է արժանի այն փաստը, որ հարցվողների 35,3%-ը նշել է, որ չի հանդիպել գործատուին և տեղյակ չէ, թե ով է գործատուն, 32,4%-ը՝ մշտապես կապի մեջ է գործատուի հետ, 27,5%-ը՝ երբեմն հանդիպում է գործատուի հետ, 2,9%-ը՝ խոսել է հեռախոսով, սակայն չի հանդիպել, 2,0%-ը՝ դժվարացել է պատասխանել:

Հարցումներն արձանագրել են, որ հարցվողների 59,3%-ը բնակվում են բազմաբնակարան շենքում, 30,4%-ը՝ առանձնատանը, 2,9%-ը՝ սոցիալական տանը, խնամքի հաստատությունում, 2,5%-ը՝ հյուրանոցում/հյուրատանը: Հարցումների արդյունքում պարզ է դարձել նաև, որ հարցվող առաքիչների շրջանում արձանագրվել են այնպիսի առաքիչներ, ովքեր բնակվում են բնակության համար չնախատեսված հանրային տարածքում (2,5%), կոմունալ ընդհանուր պայմաններով բնակության վայրում (1,0%) և այլ պայմաններում (1,0%):

Հատկանշական է, որ հարցվողների 0,5%-ը նշել է, որ կացարան չունի և անօթևան է: Հարցվողների 14,2%-ը նշել է, որ լսել կամ հանդիպել է մարդկանց, ովքեր Հայաստանում աշխատում են ստիպողաբար՝ վախի կամ սպառնալիքի ազդեցությամբ:

Հարցումները թույլ են տալիս պատկերացում կազմել առաքիչ աշխատողների կյանքի որակի և ֆինանսական միջոցների մասին: Կարելի է եզրակացնել, որ նրանք հանդիսանում են խոցելի խումբ, քանի որ չունեն բավարար իրավական պաշտպանություն:

2. Համաձայն Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Պետական քարտուղարության կողմից 2024 թվականին հրապարակված «Մարդկանց թրաֆիքինգի մասին» ամենամյա զեկույցի՝ ՀՀ կառավարությունը չի մշտադիտարկել կամ վերահսկել աշխատանքի տեղավորման գործակալությունների գործունեությունը կամ չի արգելել աշխատողների կողմից վճարվող հավաքագրման վճարների գանձումը: ՀՀ առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմինն իրականացրել է տեսչական ստուգումներ, սակայն իրավասություն չունի ստուգումներ անցկացնել «անօրինական» գործատուների մոտ, ինչպիսիք են փոքր ֆերմերային տնտեսությունները կամ ապօրինի բիզնեսները:

Թրաֆիքինգով զբաղվողները հարկադիր աշխատանքում շահագործելու համար որպես թիրախ ընտրում են պարսիկ և հնդկ միգրանտներին, ովքեր աշխատանք են փնտրում ոչ ֆորմալ հատվածում, և երեխաներին ստիպում են զբաղվել մուրացկանությամբ կամ փողոցում վաճառել իրեր, օրինակ՝ անձեռնոցիկներ: Թրաֆիքինգով զբաղվողներն ավելի ու ավելի են օգտագործում սոցիալական մեդիան գոհեր հավաքագրելու առումով:

3. Հնդկաստանի աշխատանքի տեղավորման գործակալությունները սոցիալական կայքերի միջոցով Հայաստանի Հանրապետությունում խոստանում են լավ վարձատրվող աշխատանք: Այս հարցին է անդրադարձել նաև Deutsche Welle-ն՝ հրապարակելով «Հայաստանում հնդկ աշխատողները հայտարարում են աշխատանքի տեղավորման գործակալությունների կողմից չարաշահումների մասին» (Indian workers in Armenia claim abuse from job agencies) հոդվածը: Այն տպագրվել է Երևանի «Հետք» առցանց թերթի հետ համատեղ: Հնդկական www.onmanorama.com լրատվական կայքը 2024 թվականի փետրվարի 14-ին հրապարակել է «Միջանցք դեպի Եվրոպա. Մալայալից աշխատանք փնտրողները Հայաստանում դառնում են խաբեության զոհ և հայտնվում են թշվառության մեջ» (A passage to Europe: Malayali job seekers who fall prey to conmen end up in misery in Armenia) :

**«Դերժավա-Ս» ՓԲԸ-ն պարտվել է
մաքրուհուն. արհմիության ուժը.
գրույց էլեն Մանասերյանի հետ**

*Տեսանյութը կարող եք դիտել՝ հետևելով հղմանը:
<https://tinyurl.com/27ymcuy5>*

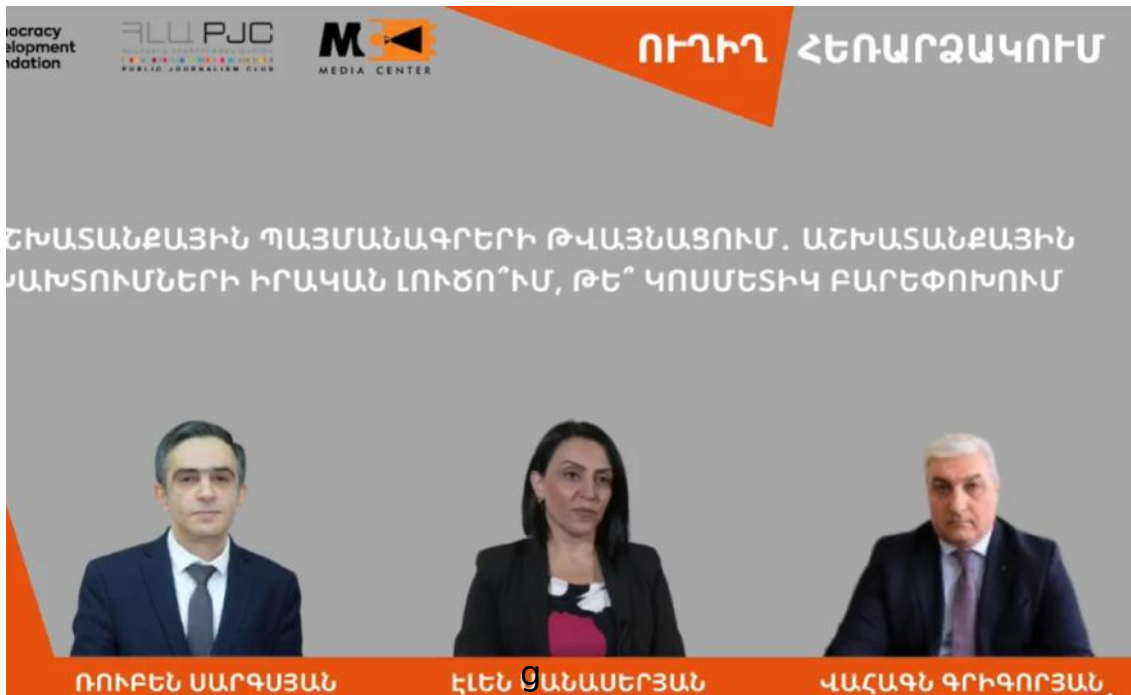
**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

ՄՆՆԴԻ ԱՌԱՔԻԳՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Ուսումնասիրության արդյունքներ

ԱՐՀՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԱՆՑՈՒԴԱՐՁ

ՀԱՄԿի Նախագահ Էլեն Մանասերյանը մասնակցել է «Մեդիա կենտրոն»-ի կողմից կազմակերպված քննարկմանը

ՀՀ Կառավարությունը 2024 թվականի օգոստոսի 29-ի նիստում հավանություն է տվել «ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» և «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերին:

Ներկայացվող փոփոխություններով նախատեսվում է ՀՀ-ում ներդնել աշխատանքային պայմանագրերի կնքման թվային համակարգ: Սեպտեմբերի 12-ին «Մեդիա կենտրոն»-ում տեղի է ունեցել «Աշխատանքային պայմանագրերի թվայնացում. աշխատանքային խախտումների իրական լուծո՞ւմ, թե՞ կոսմետիկ բարեփոխում» թեմայով քննարկում: Քննարկման բանախոսներն էին ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարի տեղակալ Ռուբեն Սարգսյանը, Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմնի ղեկավարի տեղակալ Վահագն Գրիգորյանը և Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը: Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը խոսել է, թե ինչպես առաջարկվող փոփոխությունները կարող են ազդել աշխատողների վրա, և ներկայացրել է համակարգի ներդրման հնարավոր դրական և բացասական հետևանքները:

Տեսանյութը կարող եք դիտել՝ հետևելով հղմանը:
<https://www.youtube.com/watch?v=TvcmlAPWe-E>

«Մենդի առաքիչների աշխատանքային պայմանները» ուսումնասիրության արդյունքների ներկայացում և քննարկում

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի և Հայաստանում Ֆրիդրիխ Էբերտ հիմնադրամի համագործակցության շրջանակում 2024 թվականի սեպտեմբերի 13-ին ներկայացվեց «Հասարակական հետազոտությունների առաջատար խումբ» (APR GROUP) հասարակական կազմակերպության կողմից իրականացված «Մենդի առաքիչների աշխատանքային պայմանները» ուսումնասիրությունը:

Սպասարկման ոլորտը Հայաստանի Հանրապետությունում սրընթաց զարգացում է ապրում:

Դրան զուգահեռ աճում է ոլորտում ներգրավված անձանց թիվը, որը ներառում է ամենատարբեր տարիքի, սեռի, սոցիալական կարգավիճակի անձանց, ինչպես նաև աշխատանքային միգրացիայի հետևանքով Հայաստան ժամանած օտարերկրացիների:

Աշխատողների մեծ մասը չունեն աշխատանքային տարրական իրավունքների մասին գիտելիքներ և, հետևաբար, չեն կարողանում պաշտպանել դրանք: Աշխատողների հիմնական խնդիրներն են աշխատանքի վտանգավոր պայմանները, անարդար եկամուտները և կազմակերպչական տարբեր խոչընդոտները: Ինչպե՞ս են կանոնակարգվում աշխատանքային հարաբերությունները, պայմանները, որքանո՞վ են խախտվում աշխատանքային իրավունքները և ինչպե՞ս են դրանք պաշտպանվում, արդյո՞ք իրազեկ են իրենց իրավունքներից. այս և աշխատանքային իրավահարաբերություններին վերաբերող այլ հարցեր պարզելու նպատակով իրականացվել է «Մենդի առաքիչների աշխատանքային պայմանները» ուսումնասիրությունը՝ մենդի առաքիչների աշխատանքային գործունեություն իրականացնելու հետ կապված խնդիրները բացահայտելու, կարիքները մասնակի գնահատելու, աշխատաշուկայում արդար պայմաններ ստեղծելու անհրաժեշտ գործիքակազմերը վեր հանելու համար:

Միջոցառմանը ներկա էին ՀՀ ԱԺ Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Հերիքնազ Տիգրանյանը, ՀՀ ԱՍՀՆ նախարարի տեղակալ Ռուբեն Սարգսյանը, ՀՀ Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմնի, ԱՍՀՆ նախարարության և Միասնական սոցիալական ծառայության ներկայացուցիչներ և ոլորտով հետաքրքրված հյուրեր: Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը, ողջունելով հյուրերին և կարևորելով ուսումնասիրության մերօրյա արդիականությունը, ընդգծեց, որ սա առաջին ամբողջական հետազոտությունն է, որն իրականացվել է պարզելու, թե սննդի առաքմամբ զբաղվող աշխատողները ինչ աշխատանքային պայմաններում են աշխատում, ինչքանով են նրանք տեղյակ իրենց իսկ աշխատանքային իրավունքներից և ինչքանով են այդ իրավունքները խախտվում:

ՀՀ ԱԺ Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Հերիքնազ Տիգրանյանը կարևորել է աշխատողների աշխատանքային իրավունքների հանդեպ հետաքրքրվածության բարձրացումը, և նշել է, որ այս հետազոտությունը և այնտեղ առկա եզրակացություններն ու առաջարկությունները վստահորեն հիմք են հանդիսանալու ոլորտի կարգավորմանն ուղղված հետագա գործընթացների համար, քանի որ մեր պետությունը կարևորում է ոչ թե աշխատանք գտնելը, այլ արժանապատիվ աշխատանք ունենալը: ՀՀ ԱՍՀՆ նախարարի տեղակալ Ռուբեն Սարգսյանն իր խոսքում ընդգծեց նման հետազոտությունների կարևորությունը, քանի որ ներկայումս մշակվող Ձբաղվածության քաղաքականության մշակման հարցում դրանք հանդիսանում են հավելյալ գործոններ այս կամ այն ոլորտին այլ տեսանկյունից նայելու համար:

«Արմենիա» հեռուստաընկերության «Ժամը» լրատվականի թողարկման ժամանակ անդրադարձ է կատարվել հետազոտության արդյունքներին:

«Արմենիա» հեռուստաընկերության «Ժամը» լրատվականի թողարկման անդրադարձը կարող եք դիտել՝ հետևելով հղմանը:
https://www.youtube.com/watch?v=uP_ITBFNi7Q

Սննդի առաքման ոլորտի աշխատողների աշխատանքային պայմանների վերաբերյալ ռստմնասիրություն

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

ՍՆՆԴԻ ԱՌԱՔԻՉՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Ռստմնասիրության արդյունքներ

2024

*Ռստմնասիրությանը կարող եք ծանոթանալ՝ հետևելով
հղմանը: <https://shorturl.at/QhvDg>*

Արհմիութենական երիտասարդ առաջնորդների և ակտիվիստների համար սեմինար

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի և «Սոլիդարիթի Սենթր» կազմակերպության հայաստանյան մասնաճյուղի հետ համագործակցության շրջանակներում 2024 թվականի սեպտեմբերի 20-ից սեպտեմբերի 22-ը կազմակերպվել է սեմինար արհմիութենական երիտասարդ առաջնորդների և ակտիվիստների համար: Սեմինարը մեկնարկեց արհմիութենական աշխատանքներում երիտասարդների ներգրավվածության շուրջ քննարկումներով: Սեմինարի ընթացքում երիտասարդ արհմիութենականները ձեռք բերեցին նաև կոնֆլիկտների կառավարման և ճգնաժամային իրավիճակների կառավարման վերաբերյալ գիտելիքներ:

**Լեռնային Ղարաբաղից տեղահանված փախստականների ճգնաժամի համատեքստում
ոչ ֆորմալ զբաղվածության կանխումը և ֆորմալ զբաղվածությանը
անցնելու խթանումը**

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը սեպտեմբերի 25-ին մասնակցեց «Լեռնային Ղարաբաղից տեղահանված փախստականների ճգնաժամի համատեքստում ոչ ֆորմալ զբաղվածության կանխումը և ֆորմալ զբաղվածությանը անցնելու խթանումը» ծրագրի մեկնարկն ազդարարող քննարկումներին: Ծրագրի մեկնարկին ներկա էին ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարի տեղակալ Ռուբեն Սարգսյանը, Հայաստանի գործատուների հանրապետական միության նախագահ Վահագն Համբարձումյանը, Հայաստանում ՄԱԿ-ի մշտական համակարգող Ֆրանսուազ Ժակոբը, ԱՄԿ Ֆորմալացման գործողությունների ծրագրի տնօրեն Ֆրեդերիկ Լապեյրը, Զբաղվածության հարցերով ավագ մասնագետ Կազուտոշի Չատանին և ԱՄԿ ազգային համակարգող Նունե Հովհաննիսյանը: Ծրագիրն իրականացվում է Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության հայաստանյան գրասենյակի նախաձեռնությամբ:

Պանելային քննարկման մասնակիցները խոսեցին ոչ ֆորմալ զբաղվածության կանխարգելման, ֆորմալ զբաղվածության հնարավոր խրախուսման և այս ամենի համատեքստում սոցիալական գործընկերության կարևորության մասին: Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը ընդգծեց բոլոր այն մարտահրավերները, որոնց բախվում ենք, նշելով որ դրանց լուծման ուղիները կրթությունից և մշակույթից մինչև իրավակարգավորումների և իրավապրակտիկայի ճիշտ կիրառումն են:

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի Նախագահը հանդիպել է Լեռնային Ղարաբաղից բռնի տեղահանված անձանց հետ

2024 թվականի սեպտեմբերի 26-ին Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը, Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության աջակցությամբ իրականացվող ծրագրի շրջանակներում, Մարտունի քաղաքում հանդիպում է ունեցել Լեռնային Ղարաբաղից բռնի տեղահանված անձանց հետ, որտեղ քննարկվել է աշխատաշուկայում ինտեգրման խնդիրները:

Հանդիպումը կազմակերպվել էր Ագրոարդյունաբերական համակարգի աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության կողմից:

Գյուլմրիի ԲԿ-ում տեղի ունեցավ հանդիպում Շիրակի մարզի խոշոր բժշկական կենտրոնների ղեկավար կազմի, բուժաշխատողների և արհմիությունների անդամների հետ

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը, Հայաստանի առողջապահության աշխատողների ճյուղային հանրապետական միության նախագահ Շուշան Դետրոսյանը 2024 թվականի սեպտեմբերի 27-ին Գյուլմրիի ԲԿ-ում հանդիպում են ունեցել Շիրակի մարզի խոշոր բժշկական կենտրոնների ղեկավար կազմի, բուժաշխատողների և արհմիությունների անդամների հետ:

Հանդիպման ընթացքում խոսվեց արհմիությունների դերի և գործունեության մասին, քննարկվեց գործատու-աշխատող հարաբերություններում առաջացող կոնֆլիկտների երկկողմանի շահավետ լուծման տարբերակներ:

Հանդիպումն անցավ բուռն քննարկումներով, ձեռք բերվեց համաձայնություն ավելի հաճախ կազմակերպել նմանօրինակ հանդիպումներ մարզերի տարբեր բուժհաստատություններում:

Սեմինարների պատրաստման դասընթաց

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան «Սուլիդարիթի Սենթր» կազմակերպության հայաստանյան մասնաճյուղի հետ համագործակցության շրջանակներում 2024 թվականի սեպտեմբերի 27-ից սեպտեմբերի 29-ը կազմակերպել է սեմինարվարների պատրաստման 2-րդ դասընթացը՝ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի սեմինարվարների ցանկը լրացնելու նպատակով:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՆՖԵՐԵՐԱՑԻԱ

«ԱՐԺԱՆԱՊԱՏԻՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔ»

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՏՈՆԱՎԱՃԱՌ

ԱՐՀՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԱՆՑՈՒԴԱՐՁ

Միջազգային համաժողով
**«Արհմիությունները խթանում են միգրանտների իրավունքների և
շահերի պաշտպանությունը՝ բարելավված ներկայացուցչությանն
ու աշխատանքային շարժմանն ինտեգրվելու միջոցով» թեմայով**

2024 թվականի հոկտեմբերի 1-3-ը Լիտվայի մայրաքաղաք Վիլնյուսում տեղի ունեցավ Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության (ԱՄԿ) և «Սոլիդարուժմաս» Լիտվայի արհմիության կողմից կազմակերպված «Արհմիությունները խթանում են միգրանտների իրավունքների և շահերի պաշտպանությունը՝ բարելավված ներկայացուցչությանն ու աշխատանքային շարժմանն ինտեգրվելու միջոցով» թեմայով միջազգային համաժողովը:

Համաժողովին մասնակցում էին արհմիությունների ներկայացուցիչներ Հայաստանից, Ուկրաինայից, Բելառուսից, Լեհաստանից, Մոլդովայից, Ղազախստանից, Ուզբեկստանից և Տաջիկստանից: Համաժողովին մասնակցել են նաև ԱՄԿ փորձագետներ և Լիտվայի միգրացիայի վարչության և Լիտվայի սոցիալական ապահովության և աշխատանքի նախարարության ներկայացուցիչներ:

Համաժողովը ողջունեցին և վարեցին Լիտվայի «Սոլիդարուժմաս» արհմիության նախագահ տիկին Զրիստինա Կրուպալիչենեն և ԱՄԿ Աշխատավորների գործունեության բյուրոյի (ACTRAV/ILO) Եվրոպայի և Կենտրոնական Ասիայի հարցերով բաժնի ղեկավար պարոն Սերգեյուս Գլովացկասը:

Համաժողովի մասնակիցները խոսեցին իրենց երկրներում աշխատանքային միգրացիայի իրավիճակի մասին՝ քննարկելով խնդիրներն ու լուծումները:

Համաժողովի ընթացքում Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի աշխատանքային և սոցիալական իրավունքների պաշտպանության բաժնի իրավաբան Աննա Բարիկյանը ներկայացրեց Հայաստանում միգրանտ աշխատողների իրավունքների և նրանց աշխատանքային պայմանների վիճակը, ինչպես նաև միգրանտ աշխատողների ներկայացուցչության և ինտեգրման գործում արհմիությունների դերը:

Համաժողովի շրջանակներում մասնակիցները այցելեցին Սեյմաս (Լիտվայի Հանրապետության խորհրդարան)՝ նրա աշխատանքներին և օրենքների ընդունման ընթացակարգին ծանոթանալու նպատակով:

Բաց դաս

«Մարդկային ռեսուրսների կառավարում» մագիստրոսական
կրթական ծրագրի «Սոցիալական գործընկերությունների
ժամանակակից հիմնահարցերը» դասընթացի շրջանակում

2024 թվականի հոկտեմբերի 1-ին «Մարդկային ռեսուրսների կառավարում» մագիստրոսական ծրագրի «Սոցիալական գործընկերությունների ժամանակակից հիմնահարցերը» դասընթացի շրջանակներում Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը հրավիրված էր վարելու բաց դաս: Դասի ընթացքում Է. Մանասերյանը ուսանողներին ներկայացրեց արհմիությունների դերի կարևորությունը և անդրադարձավ հանրապետությունում առկա հիմնական խնդիրներին:

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի
Նախագահը Արժանապատիվ աշխատանքի օրվան
ընդառաջ հյուրընկալվել էր
«Կենտրոնի առավոտը» հաղորդմանը

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի Նախագահ Էլեն Մանասերյանը Արժանապատիվ աշխատանքի օրվան ընդառաջ հյուրընկալվել էր «Կենտրոնի առավոտը» հաղորդմանը:

Հաղորդման ընթացքում խոսվեց հոկտեմբերի 7-ին կայանալիք աշխատանքի տոնավաճառի մասին, որը Նախաձեռնել է Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան Արժանապատիվ աշխատանքի օրվան նվիրված:

ՀԱՄԿ-ի Նախագահը կարևորեց արժանապատիվ աշխատանքի իրական գիտակցումը, քանի որ արժանապատիվ աշխատանքը միայն աշխատավայրը չէ, ոչ պակաս կարևոր է Նաև այն միջավայրը, որտեղ մենք աշխատում ենք, կարևոր է այն հոգեվիճակը, որով մենք ներկայանում ենք աշխատանքի, կարևոր են առողջ և անվտանգ աշխատանքային պայմանները:

Այս ամենի մասին առավել մանրամասն դիտեք տեսանյութում
<https://www.youtube.com/watch?v=6gVKDVZ5PmY>

Աշխատանքի տոնավաճառ և «Արհմիությունը մենք ենք» ֆիլմի ցուցադրություն

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան Արժանապատիվ աշխատանքի օրվան նվիրված կազմակերպել էր աշխատանքի տոնավաճառ և «Արհմիությունը մենք ենք» ֆիլմի ցուցադրություն:

Կարևորելով Հայաստանում արժանապատիվ աշխատանքի օրեցօր աճող անհրաժեշտությունը՝ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան նպատակ ունի ևս մեկ անգամ հանրության ուշադրությունը հրավիրել արժանապատիվ աշխատանքային միջավայրի ձևավորման առաջնահերթությանը:

Աշխատանքի տոնավաճառին մասնակցում էին ավելի քան 20 գործատու կազմակերպություններ, որոնք ներկայացնում էին իրենց թափուր աշխատատեղերը, իսկ աշխատանք փնտրողների թիվը հարյուրից ավելի էր:

Միջոցառման տեսանյութը կարող եք դիտել հետևյալ հղումով <https://t.ly/Mpwhk>

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան նկարահանել է արհմիության մասին իր առաջին ֆիլմը՝ «Արհմիությունը մենք ենք», որը նվիրվում է արհմիութենական շարժման բոլոր մասնակիցներին, որոնց շնորհիվ այսօր աշխատողներն ունեն վճարովի արձակուրդի, անաշխատունակության նպաստի, երեխայի խնամքի, ամենաբարձր հանգստի և ամենամյա արձակուրդի ու այլ իրավունքներ, որոնք ձեռք են բերվել աշխատողների ավելի քան մեկ դար տևած անձնվեր պայքարի արդյունքում:

«Արհմիությունը մենք ենք» ֆիլմը կարող եք դիտել հետևյալ հղումով <https://t.ly/MdDJS> :

ԵՄ-Հայաստան քաղաքացիական հասարակության պլատֆորմի 5-րդ հանդիպում

2024թ. հոկտեմբերի 15-ին Բելգիայի մայրաքաղաք Բրյուսելում տեղի է ունեցել ԵՄ-Հայաստան քաղաքացիական հասարակության պլատֆորմի 5-րդ հանդիպումը:

Հանդիպման արդյունքներով ընդունվել է համատեղ հռչակագիր:

ԵՄ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԶԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՊԼԱՏՖՈՐՄԻ

5-րդ նիստի

ՀԱՄԱՏԵՂ ՀՈՉԱԿԱԳԻՐԸ

Բրյուսել 2024, հոկտեմբեր 15

ԵՄ-Հայաստան քաղաքացիական հասարակության պլատֆորմը (ԵՄ-Հայաստան ԶՀՊ) Եվրոպական միության և Հայաստանի Հանրապետության միջև կնքված Համապարփակ և ընդլայնված գործընկերության համաձայնագրի (ՀԸԳՀ) շրջանակներում ստեղծված մարմիններից մեկն է: Այն թույլ է տալիս երկու կողմերի քաղաքացիական հասարակության կազմակերպություններին (ԶՀԿ) մշտադիտարկել ՀԸԳՀ-ի կատարման գործընթացը և առաջարկություններ մշակել համապատասխան մարմինների համար:

ՀԸԳՀ-ի կիրարկման և ընդհանրապես՝ ԵՄ—Հայաստան հարաբերությունների առաջընթացի վերաբերյալ, ԵՄ—Հայաստան քաղաքացիական հասարակության պլատֆորմը (ԶՀՊ).

1. Ողջունում է Եվրամիության և Հայաստանի միջև վիզային ռեժիմի ազատականացման շուրջ 2024թ. սեպտեմբերի 9-ին հայտարարված երկխոսության մեկնարկը: Միևնույն ժամանակ, կոչ է անում Հայաստանի իշխանություններին հետևողական ջանքեր գործադրել ԵՄ առանցքային չափանիշներին համապատասխանելու համար, ինչը որոշիչ նշանակություն ունի՝ ՀՀ քաղաքացիների՝ ապագայում առանց վիզային ռեժիմի Եվրամիություն մուտքի համար, մասնավորապես՝ փաստաթղթերի անվտանգության, սահմանների եւ միգրացիոն հոսքերի կառավարման, կոռուպցիայի և կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարի, ինչպես նաեւ հիմնարար իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության հարցերը:

2. Ողջունում է Հայաստանի խորհրդարանի կողմից EUROJUST-ի հետ համագործակցության համաձայնագրի արագ վավերացումը և EUROJUST-ի, լրդարադատության նախարարության ու Գլխավոր դատախազության միջև սշխատանքային կարգերի ստորագրումը, ինչը նշանավորում է ԵՄ-ի հետ քրեական չործերով առավել սերտ համագործակցության մեկնարկը, կոչ է անում Հայաստանի ղխանություններին այս կարևոր կառույցի հետ կապերի հարցով դատախազի ղանակման մրցութային գործընթաց անցկացնել:

3. Բարձր է գնահատում ԵՄ դիտորդական առաքելության վճռորոշ յերակատարությունը Հայաստանի անվտանգության ապահովման եւ Հայաստանի յարածքների դեմ աղբբեջանական հարձակումների քանակի նվազեցման հարցում, կոչ է անում ԵՄ-ին 2025թ. հետո երկարաձգել առաքելության մանդատը. ողջունում է յվրոպական խորհրդի կողմից Եվրոպական խաղաղության գործիքակազմի չրջանակներում Հայաստանին աջակցելու վերաբերյալ որոշման կայացումը, ինչպես ղան Հայաստանի պաշտպանունակության ամրապնդմանն ուղղված այլ երկկողմ ղխաձեռնությունները:

4. Ողջունում է Հայաստանի և ԵՄ-ի միջև համագործակցության նոր յրակարգի շուրջ բանակցությունները. միևնույն ժամանակ, ընդգծում է ջաղաքացիական հասարակության, ներառյալ՝ ԵՄ-ՀՀ քաղհասարակության պլատֆորմի հետ թափանցիկ և ներառական խորհրդակցությունների գործընթացի յարևորությունը վերջնական փաստաթղթի ստորագրումից առաջ համոզված լինելու համար, որ քաղաքացիական հասարակության առաջարկությունները հաշվի են առնվում:

5. Կրկնում է, որ գործընթացում ներգրավված քաղաքացիական հասարակության դերակատարների համար ՀԸԳՀ-ն ոչ միայն երկու գործընկերների լիջև ստորագրված ջրջանակային համաձայնագիր է, այլև առաջին հերթին Հայաստանն իրական ժողովրդավարության վերածելու և նրան դեպի ԵՄ մնդամակցություն տանելու խթան:

6. Մատնանշում է, որ ՀԸԳՀ-ի կիրարկման հարցում ԵՄ-Հայաստան ջաղաքացիական հասարակության պլատֆորմի առաջնային գործառույթները սորհրդատվության և ոլորտային փորձաքննությունների միջոցով գործընթացին ղպաստելն է, ինչպես նաև հետևողական և համակարգված մոնիթորինգային ջանքերի ապահովումը՝ ՀԸԳՀ ջրջանակներում ՀՀ պարտավորությունների թափանցիկ եւ հաշվետու իրականացման համար:

7. Մատնանշում է, որ ՀԸԳՀ-ի վերաբերյալ խորհրդատվության շարունակության, ՀՀ կառավարության կողմից ՀԸԳՀ-ի իրականացման, Հայաստանի և ԵՄ-ի միջև համագործակցության օրակարգի առաջարկվող արդիականացման մշտադիտարկման համար ԵՄ-ՀՀ ԶՀՊ-ին անհրաժեշտ կլինի շարունակական աջակցություն, այդ թվում՝ Եվրոպական հանձնաժողովի և Հայաստանի կառավարության կողմից ուղղակի ֆինանսավորման միջոցով:

8. Վերահաստատում է իր դիրքորոշումը ՀԸԳՀ-ի կիրարկման ճանապարհային քարտեզի թարմացման անհրաժեշտության վերաբերյալ և կոչ է անում Հայաստանի կառավարությանը դա անել քաղաքացիական հասարակության, ներառյալ ԵՄ-ՀՀ ԶՀՊ-ի հետ սերտ համագործակցությամբ՝ նորացված ծրագրում քաղաքացիական հասարակության առաջարկությունները ներառելու նպատակով:

9. Բարձր է գնահատում Հռոմի կանոնադրությամբ Հայաստանի ստանձնած պարտավորությունների կատարման ուղղությամբ ՀՀ իշխանությունների ձեռնարկած քայլերը. միևնույն ժամանակ, կոչ է անում Հայաստանի կառավարությանը ակտիվացնել ջանքերը Միջազգային քրեական դատարանի հետ համագործակցության ուղղությամբ:

10. Ընդգծում է Երևանի ավագանու՝ ժողովրդավարական ճանապարհով ընտրված անդամներին իրենց լիազորությունները կատարելու հնարավորություն տալու կարևորությունը:

11. Վերահաստատում է համապարփակ դատական և իրավական բարեփոխումների իրականացման անհրաժեշտությունը, ներառյալ՝ դատախազության և իրավապահ մարմիններում, կոչ է անում իշխանություններին միջոցներ ձեռնարկել թույլ չտալու, որպեսզի դատավորները և նրանց հետ փոխկապակցված անձինք շարունակեն զբաղեցնել ոչ դատավոր անդամների տեղերը գործող դատական հանձնաժողովներում, կանխել Բարձրագույն դատական խորհրդի կողմից ընտրովի նշանակումների և ընտրովի արդարադատության շարունակական դեպքերը, ինչպես նաև պատշաճ կերպով հաշվի առնել դատավորների նշանակումների գործընթացում բարեվարքության ստուգման բացասական եզրակացությունները:

12. Միջազգային գործընկերներին կոչ է անում խստորեն դատապարտել այն դեպքերը, երբ ՀԼՄ-ներն ու արտաքին ուժերի կողմից վերահսկվող այլ դերակատարներ թիրախավորում են Հայաստանի Սահմանադրական դատարանի դատավորներին՝ իրենց մասնագիտական պարտականությունները կատարելու համար.

13. Ընդգծում է կոռուպցիայի դեմ պայքարի ուղղությամբ Հայաստանի կառավարության գործադրած ջանքերը, սակայն մտահոգություն է հայտնում մի շարք չլուծված ինստիտուցիոնալ խնդիրների կապակցությամբ. մասնավորապես, ընդգծում է հակակոռուպցիոն մարմինների անկախությունն ապահովելու, դրանց ինստիտուցիոնալ զարգացմանը նպաստելու և նրանց կարողությունների մակարդակի բարձրացման անհրաժեշտությունը.

14. Անհանգստությամբ մատնանշում է ոստիկանության կողմից անհամաչափ ուժի կիրառման պրակտիկան և ոստիկանության կողմից մարդու իրավունքների խախտումների արդյունավետ քննության բացակայությունը.

15. Դատապարտում է «Ոստիկանության մասին» ՀՀ օրենքում աննախադեպ փոփոխությունների նախագիծը, որի նպատակն ամբողջ երկրում պետական զանգվածային տեսահսկողություն ներդնելն է, և խորապես ափսոսում է, որ այս նախագիծն արդեն ընդունվել է խորհրդարանական առաջին ընթերցմամբ՝ առանց պատշաճ հանրային քննարկումների և հանրային իրազեկման քարոզարշավների. նշում է, որ նման օրենսդրության ներդրումը պահանջում է լայն հանրային քննարկում և անձնական տվյալների պաշտպանության ամուր շրջանակ:

16. Ափսոսանքով նշում է, որ չնայած ՀՀ Աշխատանքային օրենսգրքում որոշակի բարելավումներին, վերջին երկու տարիների ընթացքում քիչ առաջընթաց է գրանցվել ընդհանուր սոցիալական և զբաղվածության բարեփոխումների ոլորտում՝ ի հեճուկս ԵՄ-ՀՀԶՀԴ-ի խորհրդատվական կարծիքների և համատեղ հայտարարությունների, ինչը ցույց է տալիս, որ դրանք բավարար արձագանք չեն ստացել քաղաքականություն մշակողների շրջանում. ևս մեկ անգամ կոչ է անում Հայաստանի կառավարությանը զարգացնել սոցիալական երկխոսությունը և գործնական քայլեր ձեռնարկել կոլեկտիվ բանակցությունները և սոցիալական գործընկերների միջև խորհրդակցությունները բոլոր մակարդակներում՝ վերաինստիտուցիոնալացնելու, ինչպես նաև առողջ ու անվտանգ աշխատանքի ոլորտում երկար սպասված բարեփոխումների մեկնարկելու նպատակով՝ դրանց համար հստակ վերջնաժամկետներ սահմանելով:

17. Վերահաստատում է Հայաստանի կողմից «Առողջ և անվտանգ աշխատանքի մասին» թիվ 155 և «Առողջ և անվտանգ աշխատանքի զարգացման օրենսդրական շրջանակի մասին» թիվ 187 կոնվենցիաները՝ Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության (ԱՄԿ) չափանիշներին համապատասխան վավերացնելու և ներդնելու հրատապ անհրաժեշտությունը, ինչպես նաև կոչ է անում ամբողջությամբ ներդնել «Աշխատանքի տեսչության մասին» թիվ 81 կոնվենցիան՝ հաշվի առնելով

վերջին 18 տարիների ընթացքում աշխատանքային միջազգային նորմերի ընդունման բացակայությունը:

18. Կոչ է անում Հայաստանի կառավարությանը բարեփոխել գործող օրենսդրական դաշտը, որպեսզի ուժեղացնի աշխատանքի տեսչական մարմին՝ աշխատանքային օրենսդրության հանդեպ արդյունավետ հսկողություն ապահովելու համար, հատկապես՝ չգրանցված զբաղվածության, միավորումների ազատության և կոլեկտիվ բանակցությունների, վարձատրության սահմանման և դրա պաշտպանության, ինչպես նաև առողջ և անվտանգ աշխատանքի համատեքստերում:

19. Նշում է, որ օտարերկրյա աշխատուժի կազմակերպված փոխադրումը և ոչ կանոնավոր միգրանտների հաճախակի հարկադիր ներգրավումը ապօրինի և վտանգավոր աշխատանքներում դեռևս շարունակում է տեղի է ունենալ, որոշ դեպքերում նաև թրաֆիքինգի դրսևորումով. նշում է նաև, որ իշխանությունների կողմից այս երևույթի դեմ ձեռնարկվող միջոցառումները դեռևս տեսանելի արդյունքների չեն բերել. հաստատում է ոչֆորմալ տնտեսության ֆորմալացման ուղղությամբ քայլեր ձեռնարկելու, անբարեխիղճ տնտեսավարողների կողմից չգրանցված աշխատանքի պրակտիկան դադարեցնելու և թրաֆիքինգով զբաղվող անձանց պատասխանատվության ենթարկելու ծայրաստիճան կարևորությունը:

20. Բարձր է գնահատում ընտանեկան բռնության կանխարգելմանն ուղղված օրենսդրության զգալի բարելավումները: Այնուամենայնիվ, հիշեցնում է նաև աշխատանքային միջավայրում ոտնձգությունների և բռնության կանխարգելման կարևորությունը. կոչ է անում վավերացնել և ներդնել ԱՄԿ «Բռնության և ոտնձգությունների մասին» թիվ 190 կոնվենցիան:

21. Նշում է, որ «կյանքի ծախսերի» (cost-of-living) ճգնաժամի պայմաններում սոցիալական արդարության բաղադրիչը Հայաստանի քաղաքականության մեջ մնում է ցածր. վերահաստատում է սոցիալական պաշտպանության համակարգերի, գործազրկության նպաստների և կենսաթոշակների բարելավման, ադեկվատ նվազագույն աշխատավարձի ներդրման, աճող անհավասարության և սոցիալական լարվածության պայմաններում վարձատրության ինդեքսավորման քաղաքականության ներդրման օրհասականությունը՝ հանրության դիմակայությունը պաշտպանելու համար: Միևնույն ժամանակ, կոչ է անում ԵՄ-ին տրամադրել տեխնիկական աջակցություն այս բարեփոխումների համար:

22. Ողջունում է Հայաստանի կառավարության՝ առաջիկա տարիներին առողջության համապարփակ ապահովագրության ներդրման ծրագիրը, սակայն շեշտում է գործընթացը թափանցիկ պահելու և աշխատողների հետ պատշաճ խորհրդակցելու հրատապ անհրաժեշտությունը, քանի որ աշխատողներն են լինելու այդ ապահովագրության հիմնական ֆինանսավորողները:

23. Կոչ է անում ԵՄ-ին ներագրել Ադրբեջանի վրա դիվանագիտական լծակներով՝ Լեռնային Ղարաբաղի հայերի իրավունքները հարգելու եւ նրանց անվտանգությունը երաշխավորելու, իրավունքների հարգումը լիովին ապահովելու ու Լեռնային Ղարաբաղի հայերի անվտանգությունը երաշխավորելու համար (ներառյալ միջազգային վերահսկողության ներքո նրանց՝ իրենց տները վերադառնալու և այնտեղ ապրելու, ինչպես նաև իրենց հողին եւ գույքին հասանելիություն ունենալու իրավունքը), ինչպես նաև համաձայն Եվրոպական խորհրդարանի RC-B9-0163/2024 բանաձևի՝ ազատ արձակել Լեռնային Ղարաբաղի և Հայաստանի բոլոր բնակիչներին, ովքեր շարունակում են մնալ ադրբեջանական կալանքի տակ:

24. Բարձր է գնահատում ԵՄ-ի և նրա անդամ պետությունների կողմից Հայաստանին և նրա քաղաքացիական հասարակությանը տրամադրված ֆինանսական աջակցությունը՝ Լեռնային Ղարաբաղից տեղահանված հայ բնակչության համար և ընդգծում է այդ աջակցության ավելացման անհրաժեշտությունը՝ կանխելու համար արտաքին ուժերի կողմից դժգոհություններն օգտագործելով, այդ թվում՝ հակասահմանադրական միջոցներով, քաղաքական միջամտության իրականացումը:

25. Վերահաստատում է, որ երկրում ժողովրդավարության արդյունավետ և կայուն զարգացումն ու ներդրումը հնարավոր է միայն խաղաղության, անվտանգության և կայունության պայմաններում: Այս առումով նշում է, որ անհրաժեշտ է ավելացնել ճնշումն ու դիվանագիտական ազդեցությունն Ադրբեջանի վրա՝ վերջինիս զերծ պահելու Հայաստանի դեմ ապագա ռազմական ագրեսիայից և այդ երկրում ռազմական ցանկացած հռետորաբանությունից:

ԵՄ-ՀՀ քաղիասարակության պլատֆորմի 5-րդ համատեղ հանդիպման շրջանակում հանդիպումներ

ԵՄ-ՀՀ քաղիասարակության պլատֆորմի 5-րդ համատեղ հանդիպման շրջանակում տեղի են ունեցել նաև հանդիպումներ Եվրոպական հանձնաժողովի Հարևանության քաղաքականության և ընդլայնման բանակցությունների հարցերով գլխավոր տնօրինության Հայաստանի, Ադրբեջանի, Բելառուսի և Արևելյան գործընկերության հարցերով բաժնի ղեկավար Դեյվիդ Քալլենի, Եվրախորհրդարանի պատգամավոր Պյետրաս Առատրեվիչուսի խորհրդական Դովիլե Սուկիտեի, Եվրախորհրդարանի Հարավային Կովկասի հետ հարաբերությունների հարցով պատվիրակության փոխնախագահ Նատալի Լուազոյի հետ:

Աշխատանքային իրավունքի վերաբերյալ տեսահոլովակներ

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի և «Սոլիդարիթի Սենթր» կազմակերպության հայաստանյան մասնաճյուղի համագործակցության շրջանակներում հրապարակվել են աշխատանքային հարաբերությունների ծագման, աշխատանքային պայմանագրում պարտադիր կետերի, աշխատանքային իրավունքների վերաբերյալ հաճախ տրվող հարցերի վերաբերյալ տեսահոլովակներ:

Աշխատանքային հարաբերությունների ծագման վերաբերյալ տեսահոլովակը կարող եք դիտել հետևյալ հղումով <https://t.ly/dfdYS>

Աշխատանքային պայմանագրում պարտադիր կետերի վերաբերյալ տեսահոլովակը կարող եք դիտել հետևյալ հղումով https://t.ly/Z6_ON

Աշխատանքային իրավունքների վերաբերյալ հաճախ տրվող հարցերի վերաբերյալ տեսահոլովակը կարող եք դիտել հետևյալ հղումով <https://t.ly/5pVDw>

ԱՐՀՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԱՆՑՈՒԴԱՐՁ

Համաեվրոպական տարածաշրջանային խորհրդի Նորանկախ պետությունների և Հարավարևելյան Եվրոպայի երկրների հաղորդակցության և քարոզարշավի փորձագետների ցանցի հանդիպում

2024 թվականի նոյեմբերի 5-6-ը Բրյուսելում տեղի ունեցավ փորձագիտական ցանցային հանդիպում, որը միավորեց Համաեվրոպական տարածաշրջանային խորհրդի Նորանկախ պետությունների և Հարավարևելյան Եվրոպայի հաղորդակցության և քարոզարշավի փորձագետների ցանցի անդամներին: Հանդիպումը կազմակերպվել էր «Նորանկախ պետություններում և Հարավարևելյան Եվրոպայի երկրներում արհմիությունների կարողությունների զարգացման» ծրագրի շրջանակում, որը ֆինանսավորվում է Շվեդիայի Union to Union արհմիութենական կազմակերպության կողմից:

Հանդիպման աշխատանքները բաժանված էին երկու հիմնական մասի: Առաջին օրը մասնակիցները քննարկեցին Արհմիությունների միջազգային և եվրոպական կոնֆեդերացիաների հաղորդակցման օրակարգերը, արշավները և 2025 թվականի հաղորդակցման ռազմավարությունները: Երկրորդ օրը մասնակիցները հնարավորություն ունեցան մասնակցելու Համաեվրոպական տարածաշրջանային խորհրդի երիտասարդական համաժողովին՝ «Երիտասարդների զբաղվածությունը թվայնացման դարաշրջանում. մարտահրավերներ և հնարավորություններ արդար թվայնացման համար» խորագրով:

Ալեն Ռոդրիգեսը ներկայացրեց «Time for 8» (Կայուն զարգացման նպատակ 8) արշավը, որը նպատակ ունի ուժեղացնել արհմիությունների դերակատարությունը կայուն զարգացման գործընթացում: Արշավը նախատեսված է՝

- ☐ խթանելու արհմիությունների կայուն զարգացման դիրքերը,
- ☐ ստեղծելու հարթակ աշխատողների վկայությունների փոխանակման համար,
- ☐ ամրապնդելու արհմիությունների հեղինակությունը որպես զարգացման գործընթացի առանցքային մասնակիցներ,
- ☐ ոգեշնչելու այլ արհմիություններին մասնակցել զարգացման քաղաքականությանը:

Արհմիությունների միջազգային կոնֆեդերացիայի քարոզարշավի ղեկավար Մարիկե Քոնինգը ներկայացրեց «Հանուն ժողովրդավարության» արշավը, որը նպատակ ունի պայքարել աշխատողների իրավունքների գլոբալ երոզիայի և ժողովրդավարության անկման դեմ: Արշավի հիմնական նպատակներն են՝

- ☐ խթանել ժողովրդավարությունը հասարակության, աշխատավայրերի և գլոբալ ինստիտուտների մակարդակներում,
- ☐ իրականացնել գործողություններ, ինչպիսիք են խնդրագրերի ներկայացումը, գլոբալ գործադուլները և միջազգային կազմակերպությունների հետ համագործակցությունը՝ աշխատողների իրավունքների և սոցիալական նոր պայմանագրի պաշտպանությունը ապահովելու համար:

Մասնակիցները ծանոթացան Արհմիությունների միջազգային կոնֆեդերացիայի առանցքային տեղեկատվական հարթակին՝ Equal Times-ին, որի խմբագիր Մարթա Չեկան ներկայացրեց խմբագրական քաղաքականության առանձնահատկությունները, հոդվածների ընտրության գործընթացը և տարածաշրջանային իրադարձությունների հնարավոր լուսաբանման մոտեցումները:

Կլոր սեղանի ընթացքում մասնակիցները քննարկեցին Նորանկախ պետությունների և Հարավարևելյան Եվրոպայի արհմիութենական արշավների իրականացման հաջողություններն ու դժվարությունները: Քննարկումների արդյունքում սահմանվեցին հետագա աշխատանքի հիմնական կետերը.

- ☐ ստեղծել հաղորդակցության գործիք՝ ցանցի ձեռքբերումների և փոփոխությունների մասին տեղեկատվություն տրամադրելու համար,
- ☐ տեղայնացնել միջազգային նյութերը տարածաշրջանի համար,
- ☐ թարմացնել Արհմիությունների միջազգային կոնֆեդերացիայի արշավների վերաբերյալ տեղեկատվությունը:

Եռօրյա սեմինար
«Արժանապատիվ աշխատանք տնաշխատների համար - ԱՄԿ 189
կոնվենցիա» թեմայով

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի և Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության (ԱՄԿ) համագործակցության շրջանակներում 2024 թվականի նոյեմբերի 8-10-ը անցկացվեց «Արժանապատիվ աշխատանք տնաշխատողների համար - ԱՄԿ 189 կոնվենցիա» թեմայով եռօրյա սեմինար: Միջոցառումը վարեցին ԱՄԿ Արևելյան Եվրոպայի և Կենտրոնական Ասիայի հավասարության և խտրականության բացառման հարցերով տեխնիկական մասնագետ Օզգե Բերբեր-Ագտաշը, ՄԻՀԿ փորձագետ Անահիտ Սիմոնյանը, ինչպես նաև Հնդկաստանի զբաղվածության և աշխատանքի նախարարության աշխատանքի ազգային ինստիտուտի փորձագետ, գիտությունների դոկտոր Էլինա Սամանթրոյը:

Սեմինարի ընթացքում ելույթ ունեցավ նաև Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահի տեղակալ Տիրուհի Նազարեթյանը, ով ներկայացրեց ոլորտում իրականացված աշխատանքները՝ շեշտադրելով ինչպես դրական փորձը, այնպես էլ առկա մարտահրավերները: Եռօրյա քննարկումների ավարտին մասնակիցներին հանձնվեցին վկայականներ:

Արևելյան գործընկերության (ԱԳ) Զաղաքացիական հասարակության ֆորումի առաջին գագաթնաժողով

2024 թվականի նոյեմբերի 19-21-ը Ավստրիայի մայրաքաղաք Վիեննայում անցկացվեց Արևելյան գործընկերության (ԱԳ) Զաղաքացիական հասարակության ֆորումի առաջին Գագաթնաժողովը: Միջոցառմանը մասնակցեց Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը՝ հայկական պատվիրակության կազմում՝ որպես 5-րդ աշխատանքային խմբի համակարգող, պատվիրակ և Գագաթնաժողովի մոդերատոր:

Գագաթնաժողովի ընթացքում անցկացված պանելային քննարկումները նվիրված էին ԱԳ տարածաշրջանում առկա մարտահրավերներին և խնդիրներին, ինչպես նաև ԱԳ երկրներում իրականացվող նախաձեռնություններին ու ձեռքբերումներին:

ԱՐՀՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԱՆՑՈՒԴԱՐՁ

«Երևանի հասարակական տրանսպորտի ճգնաժամն ու վարորդների գործադուլը» թեմայով քննարկում

Մեդիա կենտրոնում 2024 թվականի դեկտեմբերի 4-ին Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը մասնակցել է «Երևանի հասարակական տրանսպորտի ճգնաժամն ու վարորդների գործադուլը» թեմայով քննարկմանը:

Քննարկմանը մասնակցել են նաև Երևանի ավագանու «Ազգային առաջընթաց» խմբակցության ղեկավար Արամ Թորոսյանը, «Իրազեկ և պաշտպանված սպառող» ՀԿ հիմնադիր նախագահ Բաբկեն Պիպոյանը:

*Քննարկումը կարող եք դիտել հետևյալ հղմամբ՝
<https://shorturl.at/qra9I> :*

«Վարորդների բուկտ՝ ընդդեմ քաղաքապետարանի. խախտվե՞լ են հեռացվածների իրավունքները» թեմայով բանավեճ

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահի տեղակալ Տիրուհի Նազարեթյանը մասնակցել է «Վարորդների բուկտ՝ ընդդեմ քաղաքապետարանի. խախտվե՞լ են հեռացվածների իրավունքները» թեմայով բանավեճին:

Բանավեճը կարող եք դիտել հետևյալ հղմամբ՝ <https://shorturl.at/sh6yC> :

ՀԱՄԿ-ի նախագահ Էլեն Մանասերյանը մասնակցել է «Ձեր փաստաբանը» հաղորդմանը

Աշխարհի բնակչության 60%-ը ներգրավված է աշխատաշուկայում: Միջազգային կազմակերպությունները, այդ թվում ԱՀԿ և ԱՄԿ, բարձրացնում են աշխատավայրում հոգեկան առողջության պահպանման կարևորությունը:

Աշխատավայրում հոգեկան առողջության ռիսկեր ներառում են՝ բարձր աշխատանքային ծանրաբեռնվածություն, խանգարված աշխատանքային միջավայր, բուլինգ, աշխատանքային ծանրաբեռնվածության կամ պլանավորման նկատմամբ վերահսկողության բացակայություն, վատ աշխատանքային պայմաններ, բռնություն, խտրականություն, անբավարար վարձատրություն և այլ գործոններ:

Ի՞նչպես կարելի է բարելավել ու փոփոխել աշխատանքային միջավայրը: Որո՞նք են այն գործնական քայլերը, որոնք պետք է կատարեն աշխատողները և գործատուները՝ աշխատավայրում հոգեկան առողջության ապահովման համար:

Այս ամենի մասին առավել մանրամասն դիտեք տեսանյութում
<https://shorturl.at/UC1Ne> :

Երկօրյա աշխատաժողով «Արհմիությունների կարողությունների զարգացումը բռնի տեղահանված անձանց կարիքների արձագանքման, ոչ ֆորմալ տնտեսությունում աշխատողների կազմակերպման և արհմիություններում ինտեգրման համատեքստում» թեմայով

2024 թվականի դեկտեմբերի 12-ից դեկտեմբերի 13-ը Երևանում տեղի ունեցավ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի և Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության կողմից կազմակերպված երկօրյա աշխատաժողով «Արհմիությունների կարողությունների զարգացումը բռնի տեղահանված անձանց կարիքների արձագանքման, ոչ ֆորմալ տնտեսությունում աշխատողների կազմակերպման և արհմիություններում ինտեգրման համատեքստում» թեմայով: Միջոցառման ընթացքում ելույթներով հանդես եկան ԱՄԿ Եվրոպայի և Կենտրոնական Ասիայի հարցերով բաժնի ղեկավար Սերգեյուս Գլովացկասը, ԱՄԿ տարածաշրջանային գրասենյակի աշխատողների հարցերով մասնագետ Գոչա Ալեքսանդրիան, ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարի տեղակալ Ռուբեն Սարգսյանը:

Հանդիպմանը մասնակցում էին ՀԱՄԿ-ի անդամ ՃՀՄ նախագահներ, տարածքային, մարզային արհմիութենական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ, ինչպես նաև ԼՂ-ից բռնի տեղահանված անձանց «Վերածնունդ» արհմիութենական կազմակերպության ներկայացուցիչներ: ՀԱՄԿ-ի նախագահի տեղակալ Տիրուհի Նազարեթյանը և իրավաբան Աննա Բարիկյանը ներկայացրեցին ՀԱՄԿ-ի կողմից իրականացված ուսումնասիրությունը «Բռնի տեղահանված անձանց կարիքների գնահատում և խնդիրների վեր հանում կապված աշխատաշուկա ինտեգրվելու հետ» թեմայով: Ճյուղային միությունների նախագահների և մարզերի ներկայացուցիչների կողմից ներկայացվեցին վերջին 2 տարում ԼՂ-ից բռնի տեղահանված անձանց տրամադրված աջակցության և կատարված աշխատանքների վերաբերյալ: ԱՄԿ գործընկերները ներկայացրեցին բռնի տեղահանվածների և փախստականների հետ աշխատանքների վերաբերյալ արհմիությունների միջազգային փորձը:

Աշխատաժողովի երկրորդ օրը մասնակիցները քննարկեցին ոչ ֆորմալ տնտեսությունում աշխատողների կազմակերպման և արհմիություններում ներգրավման վերաբերյալ արհմիությունների միջազգային փորձը, քննարկեցին և ուրվագծեցին հայաստանյան արհմիությունների գործողությունները:

ՀԱՄԿ-ի նախագահ Էլեն Մանասերյանը, ամփոփելով աշխատաժողովը, շնորհակալություն հայտնեց ԱՄԿ գործընկերներին շարունակական աջակցության և ՃՀՄ ներկայացուցիչներին՝ հետևողական աշխատանքի համար:

Միջոցառման վերաբերյալ տեսանյութը կարող եք դիտել հետևյալ հղումով
<https://shorturl.at/SCFVG>

Ուսումնասիրությունները կարող եք կարդալ՝ հետևելով հղումներին.
<https://hamk.am/uploads/files/Needs-Assessment-Report-on-Forcibly-Displaced-Persons-from-Nagorno-Karabakh.pdf>,
<https://hamk.am/uploads/files/Strengthening-The-Confederation-of-trade-unions-of-RA-refugeesr.pdf>

«Արհմիություններ և արդար անցում. ապագայի ստեղծում աշխատողների համար» թեմայով միջազգային կոնֆերանս Թբիլիսիում

2024 թվականի դեկտեմբերի 17-ից դեկտեմբերի 18-ը Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի ուսումնահետազոտական կենտրոնի ղեկավար Վարդուհի Բրույանը մասնակցել է Թբիլիսիում կայացած Վրաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի կողմից հյուրընկալված «Արհմիություններ և արդար անցում. ապագայի ստեղծում աշխատողների համար» թեմայով միջազգային կոնֆերանսին, որն կազմակերպվել է Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության Աշխատանքային գործունեության բյուրոյի (ILO-ACTRAV) կողմից:

Կոնֆերանսի ընթացքում քննարկվել են արհմիութենական կազմակերպությունների առկա մարտահրավերները արդար անցման գործընթացում և նրանց գործառնական ծրագրերը: Տարբեր երկրների արհմիությունների ներկայացուցիչները մշակել են ապագա ռազմավարություններ՝ աշխատողների իրավունքների պաշտպանությունն ապահովելու նպատակով:

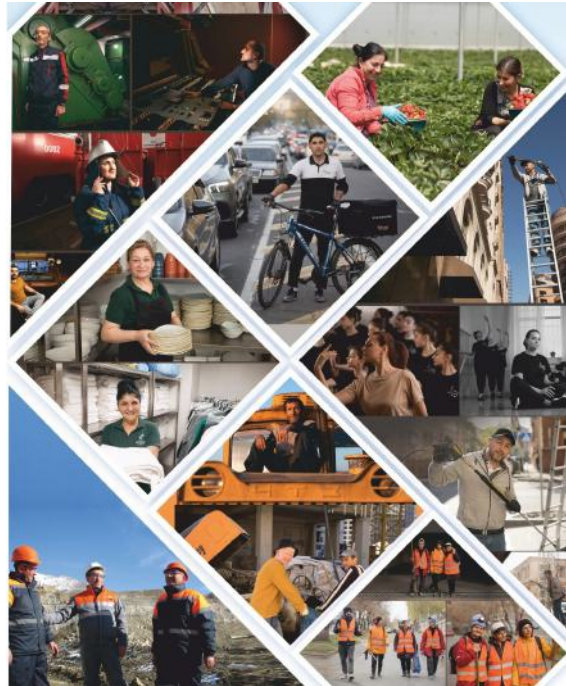

«Ճգնաժամային իրավիճակների կառավարում: Երիտասարդների դերի կարևորությունը ՀՀ քաղիասարակությունում» թեմայով սեմինար

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի և «Սոլիդարիթի Սենթր» կազմակերպության հայաստանյան մասնաճյուղի հետ համագործակցության շրջանակներում 2024 թվականի դեկտեմբերի 21-ից դեկտեմբերի 22-ը կազմակերպվել է «Ճգնաժամային իրավիճակների կառավարում: Երիտասարդների դերի կարևորությունը ՀՀ քաղիասարակությունում» թեմայով սեմինար արհմիութենական երիտասարդ առաջնորդների և ակտիվիստների համար:

Աշխատանքային ժամերի կրճատման վերաբերյալ հայտարարություն

«Աշխատել պետք է ոչ թե 12 ժամ, այլ գլխով»
Սթիվ Ջոքս

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան ողջունում և սատարում է Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության կողմից ներկայացված «Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» և «Նվազագույն ամսական աշխատավարձի մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքների նախագծերը, քանի որ՝

- Աշխատանքային ժամերի կրճատումը կնպաստի աշխատանքի որակի բարձրացմանը, աշխատողների հոգեկան և ֆիզիկական առողջության պահպանմանը և կյանքի որակի բարելավմանը: Երբ աշխատողներն ունենան բավարար հանգստի ժամանակ, նրանք կարող են վերականգնել իրենց ուժերը և ավելի արդյունավետ աշխատել իրենց աշխատանքի ժամերին:

- Սա գործուն քայլ է դեպի սոցիալական բաղադրիչը, ինչը սահմանադրական պարտավորություն է, քանի որ Հայաստանի Հանրապետությունը սոցիալական պետություն է:

- Գործատուները պարտավոր են ապահովել արժանապատիվ աշխատանքային միջավայր և կազմակերպել աշխատանքի այնպիսի բաշխում, որի արդյունքում աշխատողը կարող է արդյունավետ իրականացնել իր գործառույթն ավելի նվազ աշխատանքային ժամերի ընթացքում:

- Ցածր և գնաճի հետ անհամաչափ աշխատավարձերի պայմաններում, ամենաշատ արձանագրվող խախտումներից են աշխատողների գերծանրաբեռնվածությունը, փոխարինող աշխատողներ չներառելը, անգամ աշխատողի՝ ամենամյա կամ չվճարվող արձակուրդում գտնվելու ժամանակ փոխարինող աշխատողը շատ դեպքերում ստիպված է լինում կատարել կրկնակի աշխատանք և չփոխհատուցվել:

- Ինչ վերաբերում է տոնական և ոչ աշխատանքային օրերի կրճատմանը՝ սա նույնպես աշխատողին ի վնաս և գործատուներին կրկնակի շահույթ ստանալուն է հանգեցրել, քանի որ այն ոլորտներում որտեղ աշխատում են անընդմեջ, տոնական և ոչ աշխատանքային օրերին, գործատուներն ավելի պակաս են վարձատրել:

Հետևաբար, այս քաղաքականությունը չի հանգեցրել Հայաստանում ապրող և աշխատող քաղաքացու բարեկեցության բարձրացմանը, հակառակը անհավանական գնաճի պայմաններում աշխատավարձերը չեն ինդեքսավորվում և ՀՀ-ում շարունակում է բարձր մնալ աշխատող աղքատների թվաքանակը:

Բացի այդ երկարատև աշխատանքային ժամերը և աշխատանքային ծանրաբեռնվածությունը հանգեցնում են հոգեբանական և ֆիզիկական հոգնածության և լարվածության, որի արդյունքում ավելանում են աշխատավայրերում դժբախտ դեպքերը, այդ թվում՝ մահվան ելքով, և մասնագիտական հիվանդությունները: Մինչդեռ ՀՀ Սահմանադրության 82-րդ հոդվածի համաձայն՝ «Յուրաքանչյուր աշխատող, օրենքին համապատասխան, ունի առողջ, անվտանգ և արժանապատիվ աշխատանքային պայմանների, առավելագույն աշխատաժամանակի սահմանափակման, ամենօրյա և շաբաթական հանգստի, ինչպես նաև ամենամյա վճարովի արձակուրդի իրավունք»:

Ժամանակակից տեխնոլոգիաները թույլ են տալիս նույն աշխատանքն իրականացնել արագ և արդյունավետ: Սա նշանակում է, որ աշխատելու համար անհրաժեշտ է ավելի քիչ ժամանակ:

Ինչ վերաբերում է ՀՆԱ -ի աճին՝ այն ավելի շատ պայմանավորված է ինտենսիվ միգրացիոն հոսքերով և արդյունավետ քաղաքականությամբ այդ ոլորտում և այլ գործընթացներով, քան տոնական, ոչ աշխատանքային օրերի քանակի կրճատմամբ:

Արհմիությունները սատարում են այս նախագիծը, քանի որ պետության սոցիալական քաղաքականությունը պետք է ուղղված լինի կենսամակարդակի բարձրացմանը, և առաջին հերթին պետք է հաշվի առնվի ՀՀ-ում ապրող և աշխատող քաղաքացու բարեկեցությունը, այլ ոչ միայն բիզնեսի շահը:

Ցանկացած բիզնես և տնտեսություն չի կարող զարգանալ առանց աշխատող մարդու, և ի վերջո, պետք է ընդունել, որ աշխատողը գործիք չէ և արժանի է արժանապատիվ աշխատանքային պայմանների և կյանքի:

Միայն արժանապատիվ աշխատանքով ապրող և աշխատող քաղաքացիներն են կարող ապահովել պետության անվտանգությունը և կայունությունը, միայն այդ դեպքում է հնարավոր սոցիալական արդարություն: Այս մոտեցումն այլընտրանք չունի:

Հայտարարությունը տեղադրվել է հետևյալ լրատվական կայքերում.

1. Aysor.am լրատվական կայք (<https://shorturl.at/OxbMg>)
2. NEWS.am լրատվական կայք (<https://news.am/arm/news/859281.html>)
3. Panorama.am լրատվական կայք (<https://shorturl.at/pKNgl>)
4. aravot.am լրատվական կայք (<https://shorturl.at/5PtsC>)
5. ATNEWS.am լրատվական կայք (<https://shorturl.at/Txxml>)
6. Livenews.am լրատվական կայք (<https://shorturl.at/mQgNM>)
7. MITK.am լրատվական կայք (<https://shorturl.at/hBG09>)
8. Նոյյան Տապան լրատվական կայք (<https://nt.am/am/news/335548/>)
9. LnLեր.com լրատվական կայք (<https://lurer.com/article/611525/am>)
10. ՕՐԱԳԻՐ.News լրատվական կայք (<https://shorturl.at/gSq0x>)

Առավել վտանգված է շինությունում աշխատողների առողջությունը. Ժամը լրատվական

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը խոսել է աշխատողների առողջ և անվտանգ աշխատանքային պայմանների վերաբերյալ:

Հաղորդումը կարող եք դիտել հետևյալ հղմամբ՝ <https://shorturl.at/jHJci> :

Կայացավ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի տարեկերջյան խորհրդի նիստը

2024թ.-ի դեկտեմբերի 26-ին տեղի ունեցավ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի խորհրդի նիստ, որին մասնակցում էին խորհրդի 55 անդամներից 47-ը: Խորհրդի անդամները ներկայացնում են ՀԱՄԿ-ին անդամակցող 18 ճյուղային հանրապետական միությունները:

Խորհրդի նիստի ժամանակ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը ներկայացրեց 2024թ. գործադիր կոմիտեի և ՀԱՄԿ-ի գործունեության վերաբերյալ հաշվետվությունը (հաշվետվությունը ստորև), երկրորդ հարցով հաստատվեց ՀԱՄԿ -ի 2025 թ. նախահաշիվը:

Կրթության և գիտության աշխատողների ճյուղային հանրապետական միության նախագահ Գ.Ղարիբյանը շնորհակալություն հայտնեց կատարած աշխատանքի համար: Ներկայացրեց Կրթության ՃՀՄ-ում գործընթացը քուլեջների և բուհերին կից աշխատողների համար սոցիալական փաթեթի վերաբերյալ, ինչպես նաև ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության կողմից իրականացվող աշխատանքները թեմայի վերաբերյալ: Ագրոարդյունաբերական համակարգի աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության նախագահ Հ. Ջհանգիրյանը շնորհակալություն հայտնեց կատարած աշխատանքի համար: Կարևորեց այն փաստը, որ արհմիությունները վերջին տարում ավելի լսելի և տեսանելի են դարձել: Շնորհակալություն հայտնեց նաև գործընկերներին:

Հաշվետվությանը կարող եք ծանոթանալ [հետևյալ հղումով](https://hamk.am/uploads/files/Report-2024-CTUA.pdf)
<https://hamk.am/uploads/files/Report-2024-CTUA.pdf>

«Ես եմ քո Ձմեռ Պապը» արշավ

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան այս տարի ևս նախաձեռնեց «Ես եմ քո Ձմեռ Պապը» արշավը՝ Տավուշի մարզի Արծվաբերդ և Չինարի գյուղերի երեխաների համար: Արհմիությունների ակտիվ անդամներն, ստանալով երեխաների նամակները, սիրով պատրաստեցին նրանց համար նվերներ: Արշավի արդյունքում արհմիութենական Ձմեռ Պապը ուրախություն բերեց 148 փոքրիկի՝ փոխանցելով նրանց սպասված նվերները:

**«Ես եմ քո Ձմեռ Պապը» արշավի վերաբերյալ տեսահոլովակը
կարող եք դիտել հետևյալ հղումով :**
<https://www.facebook.com/tueducate/videos/1333166411148732>

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիա

Հասցե՝ Վազգեն Սարգսյան 26/3

Հեռ.՝ +37410 583682

www.hamk.am

hamk@hamk.am